

LETO XXV. — Številka 39

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka
in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj, Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

KRANJ, sobota, 20. 5. 1972
Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik.
In sicer ob sredo in soboto.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Magistra brez listnice

8. STRAN:

V senci jeklenih kril

9. STRAN:

Kilimadžaro - gora demonov

14. STRAN:

Naročniki žrebajo naročnike

25. STRAN:

Generalni konzul NDR odprl Dürerjevo razstavo

KRANJ, 19. maja — Danes se je v Kranju mudil generalni konzul NDR v Jugoslaviji Horst Schadow. Med drugim je v stebriščni dvorani Mestne hiše odprl tudi razstavo reproduciranih del svetovnoznane nemškega

slikarja Albrechta Dürerja (1471—1528). Organizatorja enkratnega kulturnega dogodka sta konzulat NDR v Zagrebu in Gorenjski muzej Kranj. Razstava bo odprta do 4. junija 1972. (lg)

Prve naprave v pogonu

Danes ob 12.30 bodo v Gorenji vasi začele obratovati prve naprave za predelavo urana. Poskusno bo začela delati Industrijska naprava

za predelavo uranove rude v tehnični koncentrat. Delo vodita Geološki zavod Ljubljana in Inštitut Jožef Stefan Ljubljana. (lb)

50 let Verige

Svečana seja delavskega sveta

Radovljica, 19. maja — V počastitev 50-letnice Verige je bila ob 10. uri v kino dvorani v Radovljici svečana seja delavskega sveta podjetja, ki so se je udeležili predstavniki skupščine in družbenopolitičnih organizacij ter predstavniki podjetij, s katerimi sodeluje Veriga.

V okviru proslavitve 50-letnice so v Verigi že prejšnji petek in soboto podelili diplome, plakete in ure članom kolektiva, ki so v podjetju več kot 10 let. Delavcev, ki so v Verigi neprekinjeno od 10 do več kot 25 let je okrog 500. V torek so sprejeli tudi upokojene člane kolektiva. Od 220 povabljenih, se jih je odzvalo okrog 190. Vse so pogostili, jim razkazali tovarno in jih nagradili.

Poleg današnje seje delavskega sveta bodo jutri (sobota) pred restavracijo Cen-

ter v Lescah ob 10. uri razvili nov sindikalni prapor, štirim delavcem, ki so v podjetju več kot 30 let, pa bodo izročili posebna darila.

Ob 50-letnici Verige je v sredo popoldne občinska skupščina Radovljica sprejela sklep, da se podjetju ob tej priliki izroči občinsko priznanje. Razen tega so v okviru 50-letnice podjetja dobili odlikovanja predsednika republike Josipa Brozeta Tita štirje člani kolektiva. A. Z.

Jutri se bo na prenovljeni progi za motokros v Podljubelju pomerilo 48 tekmovalcev iz 19 držav. — Foto: F. Perdan. — Več preberite na 25. strani

jubilejna
mešanica
BRAVO

ŠPACERJA
BLVD 15

KRANJ

● Komite občinske konference zveze komunistov Kranj je v četrtek, včeraj in danes organiziral v dvorani občinske skupščine seminar za kandidate za sprejem v zvezo komunistov.

● Včeraj dopoldne je bil pri občinski konferenci socialistične zveze razgovor o izhodiščih in pripravah na volitve.

● Predsedstvo občinskega odbora zveze združenj borcev NOV je v sredo popoldne obravnavalo program socialne politike v kranjski občini.

● Pri občinski skupščini je imelo ta teden seje več svetov.

RADOVLJICA

● Oba zbora radovljiske občinske skupščine sta na osrednji seji sprejela sklep, da se poleg Verigi podeli občinsko priznanje tudi Suknu Zapuže. Verigi so to priznanje podelili za 50-letnico obstoja, Suknu Zapuže pa za 100-letnico.

● V četrtek dopoldne je bila seja komisije, ki je bila imenovana na seji centralnega delavskega sveta kmetov-lastnikov gozdov pri Gozdnem gospodarstvu Bled. Razpravljali so o sklepih, sprejetih na seji delavskega sveta.

● V četrtek popoldne je bila v Radovljici konferenca krajevne organizacije socialistične zveze. Razpravljali so o vodstvu konference in o delu v prihodnje.

● Za torek popoldne napovedano III. občinsko sindikalno prvenstvo v kegljanju je bilo zaradi izrednega zanimanja preloženo. Tekmovanje, ki ga pod pokroviteljstvom občinskega sindikalnega sveta organizira kegljaški klub Bled, bo v ponedeljek popoldne. Prijavilo se je prek 200 ekip. A. Z.

ŠKOFJA LOKA

● Ustanovitev komisije za akcijo »Očistimo okolje«, ki jo je minulo sredo imenovala skupščina občine Škofja Loka, nedvomno predstavlja izredno pomemben člen v prizadevanjih, da bi mesto ob sotočju dveh (že nevarno umazanih) Sor dobilo lepši, bolj zdrav videz. Nemudoma pa je treba določiti njene pristojnosti, ki bi morale biti kar se da velike. Komisija brez zadostne izvršne moči namreč ni kaj prida vredna, o čemer pričajo mnogi tovrstni organi pri nas in na tujem.

● Od prvega junija naprej bo liter mleka v škofjelokski občini stal 3 din (doslej 2,90 din). To so — v skladu s sporazumom o maksimalni dopustni ceni, ki ga je potrdilo vseh pet gorenjskih komun — sklenili odborniki loške skupščine. Razlika v proračunu, nastala zaradi dodatnih desetih par, bo šla v fond za pospeševanje kmetijstva. (lg)

TRŽIČ

● Včeraj je bil na osnovni šoli Kokrškega odreda v Križah sestanek, na katerem so se pogovarjali o ponovni ustanovitvi občinske taborniške organizacije. Doslej je namreč dobro delala le taborniška organizacija v Križah. Tržičani želijo, da bi taborniki zaživeli tudi v samem mestu ter še posebno v Podljubelju in Lomu. Jk

Vojaške starešine na orientacijskem pohodu

Tržiška organizacija zveze rezervnih vojaških starešin bo organizirala za svoje člane dva orientacijsko taktična pohoda. Prvi bo na področju Križev, drugi pa na področju Bistrice in Kovorja. Ker bo

postalo tekmovanje tradicionalno, bo prejela najbolje uvrščena ekipa prehodni pokal, razen tega pa bodo dobile prve tri ekipe tudi praktične nagrade. Jk

Glas vsako leto pripravi za naročnike Glasa dve žrebanji; eno spomladi in eno jeseni. Danes na 25. strani objavljamo prvih 40 izžrebancev, v naslednji številki pa bomo objavili imena še drugih 40 izžrebancev. Tokrat bodo naročniki potovali do Lipice. Vodnik izleta bo naš stalni sodelavec tov. Črtomir Zorec, ki vas bo v Glasu že pred izletom seznanil s kraji, koder boste potovali. Kako žrebamo? Ne žrebamo mi

na Glasu, ampak naši naročniki. Na to vas opozarjam zaradi tega, ker navadno prihajajo po žrebanju na Glas pisma z vprašanjem: zakaj nisem bil izžreban?, ali z »grožnjo«: Če ne bom izžreban, bom odpovedal Glas. Torej, če ne boste izžrebani, se obrnite kar na tiste, ki žrebajo. Seveda pa tudi ti ne morejo vplivati na izid žrebanja, zakaj vse je odvisno le od sreče. Se to: izlet bo v začetku junija.

odg. urednik A. Učakar

Lidija Šentjunc na Jesenicah

V sredo, 17. maja, se je mudila na Jesenicah članica sveta federacije Lidija Šentjunc, ki si je najprej ogledala obrat Iskre na Blejski Dobravi, nato pa tehnični muzej Železarne Jesenice.

Lidija Šentjunc se je s predstavniki medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko, Železarne Jesenice, občinske skupščine Jesenice in predstavniki jeseniških družbenopolitičnih organizacij pogovarjala o vprašanih zgodovine zveze komunistov in o delavskem gibanju na Gorenjskem.

V razpravi so se strinjali, da bi morali čimprej začeti z zbiranjem gradiva iz NOB. Ustanoviti bi morali center raziskovalnega dela. Ker pa je bilo delavsko gibanje prav na Jesenicah že od nekdaj bogato in razgibano, so v razpravi menili, da bi tak raziskovalni center ustanovili prav na Jesenicah. Železarna Jesenice je ponudila svojo pomoč v tem, da bi zbrali gradivo v njenem tehničnem

muzeju. Pri tehničnem muzeju naj bi tudi zaposlili kustosa, ki bi vodil akcijo zbiranja materiala in zgodovinskega gradiva.

Tak center pa bi morale

materialno podpreti kulturne skupnosti in posamezne gorenjske občine. O vsem tem bodo razpravljali na eni prihodnjih sej sveta gorenjskih občin. D. S.

POSLANSKA PISARNA

ZAKAJ RAZLIKA?

Poslanec republiškega zbora slovenske skupščine Franci Gerbec je na 40. seji zbora prejšnji mesec postavil naslednji poslanski vprašanji:

● »Zakaj se solidarnostni prispevki, ki jih občani dajejo po programu za razvoj določenega področja na podlagi družbenega dogovora, ne upoštevajo enako kot sredstva samoprispeska občanov, zbrana na podlagi referenduma?»

● Kaj misli storiti izvršni svet, da bodo prispevki občanov, zbrani na podlagi družbenega dogovora enakovredni prispevkom zbranim na podlagi referenduma? Pri tem mislim na oprostitve 30-odstotnega pologa.»

Franci Gerbec je svoji vprašanji obrazložil takole: V občini Domžale in tudi v drugih občinah občani plačujejo na podlagi referenduma prispevke za izgradnjo šol. Zaradi pomanjkanja objektov za otroško varstvo pa ponekod poleg sredstev zbranih na podlagi republiškega zakona in občinskega odloka zbirajo še dodatna solidarnostna sredstva. Le-ta občani in temeljne organizacije združenega dela prostovoljno prispevajo za uresničevanje sprejetega programa razvoja otroškega varstva. Zato je bil lani v domžalski občini sklenjen družbeni dogovor za razvoj, izvajanje in financiranje otroškega varstva. S tem dogovorom so se temeljne organizacije združenega dela in zasebni obrtniki obvezali, da bodo prispevali svoj solidarnostni delež.

Po zakonu o obveznem polaganju depozita pri določenih investicijah so oproščeni te obveznosti tisti investitorji, ki gradijo objekte iz sredstev zbranih na podlagi samoprispeska občanov. In to takrat, če ta sredstva dosegajo vsaj polovico investicijske vsote. Trenutno pa med sredstva zbrana na podlagi samoprispeska ne sodijo sredstva zbrana na podlagi družbenega dogovora ali samoupravnega sporazuma. Takšno je pač stališče službe družbenega knjigovodstva. Služba družbenega knjigovodstva dosledno izvaja to stališče in zahteva 30-odstotni polog za investicije, ki se v celoti ali pa več kot polovica financirajo iz sredstev zbranih na podlagi družbenega dogovora.

Ker takšno nevzdržno, togo, družbeno neustrezno in nesprejemljivo stališče zelo ovira izvajanje sprejetih programov na podlagi družbenih dogovorov, menim, da bi morali takoj sprejeti ustrezno razlago ali pa spremembo zakona. Prispevke občanov zbrane na podlagi družbenega dogovora bi bilo treba izenačiti s prispevki zbranimi na podlagi referenduma. Če to ne bomo storili, se samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje delovnih ljudi v okviru samoupravnih interesnih skupnosti ne bo razvijalo tako, kot smo se dogovorili z dopolnili k zvezni in republiški ustavi.

GOSPODARSKI PROBLEMI

Poslanec gospodarskega zbora slovenske skupščine Janez Šter pa je na 38. seji zbora prejšnji mesec postavil republišku izvršnemu svetu naslednja vprašanja, ki se nanašajo na delovne organizacije:

● »Ali gospodarstvo lahko pričakuje za pripravo blaga za izvoz na konvertibilna področja in za zaloge blaga za izvoz še kakšne dodatne kredite?»

● Kakšni bodo ukrepi glede poenotenja politike dodeljevanja potrošniških kreditov, ker sedanje rešitve ogrožajo enotnost jugoslovanskega trga?»

● Kakšni bodo ukrepi, da se zagotovijo lesnopredelovalni industriji, ki izvažata potreben reprodukcijski material, iverke? ke?»

● Kdo je odgovoren za počasno izvajanje multilateralne kompenzacije (večstranske poravnave), ki je bila uvedena meseca marca?»

Poslanec republiškega zbora slovenske skupščine Franci Gerbec pa je konec meseca predsedniku republiškega zbora slovenske skupščine Miranu Goslarju poslal še naslednje poslansko vprašanje:

● »Kako se izvaja določilo zakona o organizaciji davčne službe? To določilo iz 1968. leta o obvezni pridobitvi izobražbe delavcev davčnih uprav. Zanima me, kakšne ukrepe predvideva izvršni svet za dokončno izvedbo in uveljavitev tega določila?»

A. Zalar

Še enkrat

PLAT ZVONA ZA LJUBI KRUHEK...

Skupščina občine Kranj, oddelek za gospodarstvo, meni, da je potrebno na članek z gornjim naslovom, ki je bil objavljen v sredo, 26. aprila, na 4. strani Glasa dati pojasnilo z željo, da naši občani slišijo tudi drugo plat zvona, ki je v zvezi s povečanjem cen kruhu.

24. septembra 1971 smo prejeli dopis Gospodarske zbornice SRS Ljubljana, s katerim so nam posredovali tudi sporazum o usklajitvi maloprodajnih cen kruha na območju SR Slovenije. Po obstoječih predpisih stoji sporazum v veljavo šele, ko ga

potrdi oziroma da na ceno soglasje občinska skupščina.

Ker je imel Republiški zavod za cene pooblastilo od 37 drugih občinskih skupščin Slovenije, da zanje odloča o upravičenosti korekcije cen oziroma izdaja soglasje na sporazume, je omenjeni zavod za cene izdelal skupno analizo glede upravičenosti povečanja cen kruhu.

Analiza je bila posredovana občinskimi skupščinam dne 8. oktobra 1971. Iz analize izhaja, da ekonomski položaj pekarstva kot celote v letu 1970 ni bil slab, vendar dobiček ne nastaja pri proizvodnji kruha, temveč zaradi

finančnega uspeha pri peki peciva in specialnih vrst kruha. Pripominjamo, da od Zivilskega kombinata »Zito« ni smo prejeli posebnih kalkulacij, iz katerih bi bilo razvidno, kakšni so dejanski stroški peke kruha.

4. novembra 1971 je »Zito« z vlogo št. 17461 predlagalo nove cene kruhu ter obenem oporekalo analizi, ki jo je izdelal Zavod SRS za cene.

Glede na analizo in vlogo podjetja je oddelek za gospodarstvo občinske skupščine 22. novembra 1971 že imel pripravljeno gradivo za sejo za turizem in blagovni promet, s katerim je bila predlagana višja cena kruha. Vendar zaradi odtoka o maksimiranju cen vseh proizvodov in storitev, ki je zamrznil cene po stanju z dne 26. novembra 1971, ni bilo možno več spremeniti obstoječe cene.

Zvezni odlok namreč jasno določa, da morajo občine za proizvode in storitve kot maksimalne cene predpisati tiste cene, ki so bile na dan 26. novembra 1971. Tudi če je občina že dala soglasje na sporazum ali celo sprejela odlok o novem višjem maksimalnem nivoju cen, ta pa še ni bil uveljavljen v prodaji, se cene ne smejo spremeniti.

Kljub temu, da še velja Odlok o maksimiranju cen vseh proizvodov in storitev, je upravni organ skupščine predložil Svetu za turizem in blagovni promet gradivo glede povziranja maloprodajne cene kruhu. Svet je na 27. seji dne 14. aprila 1972 potrdil nove cene s tem, da se spremenijo, ko preneha veljati odlok o maksimiranju cen za posamezna živila in storitve in ko da soglasje na cene občinska skupščina.

Iz navedenega je razviden ves postopek reševanja problema glede povziranja cen kruhu. Zato je trditve v članku, ki je baje povzeta po ugotovitvi na ponedeljkovem sestanku: »da ima najslabši, najbolj razumljiv (verjetno tiskovna napaka — namesto nerazumljiv!) in najbolj ciničen odnos do te problematike med vsemi slovenskimi občinami prav kranjska«, povsem neresnična. Ob tako pomembnem problemu bi odgovornejši novinar pred objavo takih trditve, ki lahko upravičeno razburijo občane, moral najti čas in pot, da bi take trditve preveril, čeprav ne dvomimo, da so bile izrečene, kar bi bilo v tem primeru še posebej lahko, ker posluje v istem posloplju kot občinska uprava.

Kranj, 10. 5. 1972
Skupščina občine Kranj
Oddelek za gospodarstvo

Razpis

Gregorčičevih plaket za leto 1972

Na podlagi 3. člena odloka o podeljevanju Gregorčičevih plaket (Uradni vestnik Gorenjske, št. 20/69) razpisuje skupščina občine Jesenice podelitev Gregorčičevih plaket za leto 1972.

Gregorčičeve plakete se podeli organizacijam ali posameznikom za:

- aktivnost in uspehe razvijanja množičnosti na področju telesne kulture;
- dosežke na področju telesne vzgoje, strokovnega, organizacijskega in znanstvenega dela;
- dolgoletno uspešno delo na področju telesne kulture;
- tekmovalne dosežke na pomembnejših tekmovanjih;
- uspehe, ki pospešujejo telesno kulturo na področju propagande in publicistike.

Predloge za podelitev plaket lahko dajo vsi občani, telesno-kulturne in druge organizacije.

Predlogi morajo biti predloženi občinski žiriji za izbor nagrajencev do 1. junija 1972.

Svet za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo skupščine občine Jesenice

Razvoj trgovske mreže

Trgovsko podjetje Kočna Kamnik je lani vložilo 6,40 milijona dinarjev za gradnjo skladišč in ureditev poslovalnic v Smartnem, Mekinjah in Tunjicah. Letošnji investicijski program predvideva ureditev trgovine v Prešernovi in Jenkovi ulici in adaptacijo trgovine v Stahovici.

Stanje skladišča v Tomšičevi ulici bodo preuredili v blagovno hišo. Nova blagovna hiša bo v središču mesta; v treh etažah bo več kot 1500 kv. metrov prodajnih površin.

Ljubljansko podjetje »Zmaga« bo preuredilo Bachus bar v središču Kamnika v slaščičarno.

Predvidena je tudi ureditev novih trgovin in to »Triglav« Kranj in »Krim« Ljubljana, nadalje še trgovine s športno opremo in v Maistrovi ulici obrat Jugotekstila.

Če vemo, da vsak tretji občan kamniške občine živi v Kamniku, potem je razumljiv in razveseljiv takšen načrt razvoja trgovske mreže v Kamniku. J. Vidic

Poročilo

o žrebanju blagovno-denarne loterije ODBORA ZA POHOD »PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE«, ki je bilo dne 16. maja 1972 v Ljubljani.

Srečke s končnicami		so zadele DIN
93980	»Pony expres«	
1801	Radio tranzistor	
76581	»Pony expres«	
8032		400.—
37402	»Pony expres«	
55882	Avto »Austin 1300«	
33		50.—
1533		50 + 300.—
2154		300.—
24414		1.000.—
15395		1.000.—
12695	Hladilnik »Gorenje«	
29305	Hladilnik »Gorenje«	
856		100.—
6256		200.—
4256	Ročna ura »Darwil«	
67246	Avto »Fiat 750«	
507		100.—
1017		200.—
5817		200.—
9447	Brivnik »Iskra Braun sikstant«	
20287	Televizor »Gorenje«	
05217	Barvni televizor	
36008		1.000.—
57368	Pralni stroj »Gorenje«	
86849	Televizor »Gorenje«	
08589	Pralni stroj »Gorenje«	

Dobitke izplačuje Odbor za pohod »PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE«, Ljubljana, Komenskega 7/III — soba št. 80, na podlagi uradnega poročila o izidu žrebanja, vsak dan od 8.—13. ure (razen sobote). V Ljubljani izplačujejo dobitke do 100.— din tudi ulični prodajalci.

Dobitniki izven Ljubljane lahko pošljejo srečke v priporočenem pismu na naslov Odbora.

IZPLAČILO DOBITKOV ZASTARA V 60 DNEH OD DNEVA OBJAVE ŽREBANJA.

Ljubljanska banka

Morda niste vedeli

Ljubljanska banka obrestuje dinarske hranilne vloge po najvišji možni obrestni meri:

— navadne vloge — 7,5 %

— vloge, vezane nad 13 mesecev — 9 %

— vloge, vezane nad 24 mesecev — 10 %

Svoj denar lahko včasih naložite tudi drugače, toda preden se odločite, vprašajte Ljubljansko banko.

Ljubljanska banka

ta teden

Stafeta

V začetku tedna je prišla v Slovenijo štafeta mladosti. Hrvaški mladinci so jo predali slovenskim na mostu na Dragovnjah. V vseh večjih krajih Slovenije so ob prihodu štafete pripravili slovesne sprejeme.

Sklep: ponovno heroj

Zvezna skupščina je soglasno sprejela na predlog številnih organizacij, delovnih kolektivov in prebivalcev države sklep, da se predsednika Josipa Broza-Tita ponovno odlikuje z redom narodnega heroja. Na skupni seji vseh zborov zvezne skupščine je predlog obrazložil predsednik SZDLJ Veljko Milatović. Predsedniku Titu bodo odlikovanje izročili na seji vseh zborov zvezne skupščine 24. maja.

Dvom

Družbenopolitični zbor zvezne skupščine je izrazil zaskrbljenost, ker stališče in ukrepi, ki smo jih sprejeli z resolucijo o letošnji gospodarski politiki, ne izvajamo dovolj učinkovito. Poslanci so izrazili dvome o trditvi, da bi lahko bili osebni dohodki vzrok neugodnih gibanj.

Začasna prepoved Tribune

Okrožno javno tožilstvo v Ljubljani je začasno prepovedalo razširjanje in razmnoževanje 22. številke študentskega lista Tribune zaradi članka študenta Jaše Zlobca pod naslovom Povampirjeno oblastništvo. V njem pisec napada sedanje hrvaško politično vodstvo ter mu očita hlapčevstvo in pogromaštvo zoper nekatere bivše člane hrvaškega političnega vodstva.

5000 mladih

Priprave na sklepno priveditev dneva mladosti, na kateri bodo 25. maja zvečer predsedniku Titu izročili štafeto s čestitkami za njegov 80. rojstni dan, se bližajo kraju. Slovesna priveditev bo trajala skoraj poldrugo uro, na njej pa bo sodelovalo okrog pet tisoč mladih iz vseh republik. Priveditev pod naslovom Ta čas bo ostal v spominu kot naš čas bo na stadionu JLA v Beogradu. V barvah jo bo prenašala tudi televizija.

Najlepše darilo za dan mladosti

V četrtek, 25. maja, bo predsednik tržiške občinske skupščine Marjan Bizjak vzdal temeljni kamen za novo osnovno šolo v Bistrici pri Trzinu, ki bo brez komunalnih priključkov stala 751.718,598 dinarjev in jo bo gradilo Splošno gradbeno podjetje Trzin.

Ob tej priložnosti bo v Bistrici večja slovesnost, ki jo pripravljajo občinska konferenca zveze mladine Trzin. Ob desetih dopoldne se bo na Detelji zbrala šolska mladina ter ostali občani, ki bodo ob zvokih godbe na pihala odšli na gradbišče. Tam bo kratak kulturni program, ki ga bodo izvedli učenci osnovne šole heroja Bračiča. Sedanja Bračičeva šola se bo namreč preselila v novo šolo v Bistrici. Po programu bo najprej govoril predsednik občinskega odbora Zveze združenj borcev Trzin Andrej Peharc, ki bo orisal pomen vseh praznikov, ki jih praznujemo maja. O pomenu nove šole, ki jo bo domače gradbeno podjetje gradilo s sredstvi iz samoprispevka občanov, bo spregovoril predsednik gradbenega odbora Viktor Kralj. Temeljni kamen za novo šolo pa bo vzdal predsednik tržiške občinske skupščine Marjan Bizjak.

Zmagovalec bo znan 24. maja

Danes popoldne ob petih bo v tržiškem mladinskem klubu že tretja kviz oddaja, na katerih ekipe osnovne šole heroja Bračiča, osnovne šole heroja Grajzerja, osnovne šole Križe, tržiških tabornikov, mladinskega aktiva Peko, BPT, Tovarne kos in srpov ter mladinskega aktiva Podljubelj odgovarjajo na vprašanja o življenjski poti Josipa Broza-Tita. Na prvih dveh oddajah se je v mladinskem klubu zbralo precej ljudi, številni pa oddajo poslušajo tudi po radiu, saj jih neposredno prenaša tržiška radijska postaja. Na prireditvah nastopa tudi folklorni ansambel s solisti ter gostje oddaje. Na prvi se je predstavil predsednik na novo ustanovljenega mladinskega aktiva Bistrica, na drugi koreograf folklorne skupine Karavanke Marjan Vodnjov, današnji gost pa bo vodja kriških tabornikov Janez Karvar.

Zadnja, četrta oddaja, na kateri bo znan zmagovalec, bo v sredo, 24. maja v kino dvorani. Ob tej priložnosti bo tudi akademija. Sodelovali bodo učenci osnovne šole heroja Bračiča in učenci osnovne šole iz Pulja, s katero Bračičeva šola že dlje sodeluje. Na akademiji bodo tudi razglasili rezultate športnih tekmovanj med mladinskimi aktivji v počastitev meseca mladosti.

dal predsednik tržiške občinske skupščine Marjan Bizjak. Sledila bo zahvala učencem in učiteljem Bračičeve šole vsem, ki dajejo mesečno svoj prispevek za to, da se bodo čez dve leti lahko že učili v modernih in svetlih učilnicah.

Pripravljala dela za pričetek gradnje potekajo po na-

črtih. Veljala bodo 17.000 dinarjev. Plastične cevi za vodovod in odvajanje podtalne vode so položene. Vendar so strokovnjaki ugotovili, da podtalna voda ne bo povzročala večjih preglavic.

Vzgojnovarstveno ustanovo pri novi šoli bodo začeli graditi prihodnje leto. Letos bodo določili lokacijo. V novem vrtcu bo prostora za 120 otrok. Odbor za gradnjo šol in vzgojnovarstvenih ustanov v tržiški občini se ogreva, da

bi postavili montažni vrtec — mariborske tovarne Marles. Le-ta je za 30 odstotkov cenejši od klasičnega in bi brez temeljev in notranje ter zunanje ureditve stal 149.000.000 dinarjev. Tak vrtec se lahko zgradi v 150 dneh in se zaradi montažne gradnje lahko po potrebi poveča.

Četrtekov začetek gradnje nove šole v Bistrici je vsakakor najlepše darilo občanov tržiške občine mladini za njen praznik!

J. Košnjek

Pobratenje z mestom Valjevo

V četrtek, 18. maja, je bila na Jesenicah seja izvršnega odbora občinske konference SZDL, na kateri so se menili o obisku delegacije v Valjevo in obravnavali nekatera druga vprašanja.

V zadnjem času si Jeseničani prizadevajo, da bi navezali tesnejše prijateljske stike z mestom Valjevo, v katerega je bilo med zadnjo vojno izseljenih precej Jeseničanov. Tudi Valjevčani so se s svojimi predstavniki že oglašili na Jesenicah in želeli, da bi mestni navezali tesne stike in se pobratili. To ne bi bili prvi stiki med dvema mestoma, kajti v zadnjih letih so že izmenjali nekaj kulturnih gostovanj, obiskovali pa so se tudi otroci teh dveh mest.

Na zadnji seji izvršnega odbora SZDL na Jesenicah so sklenili, da bo posebna delegacija Jeseničanov odpotovala v Valjevo v soboto, 27. maja. Z Valjevčani naj bi se pogovorili o prvih organiziranih medsebojnih izmenjavah. Na seji so predlagali, da bi najprej medsebojno sodelovali prek društev prijateljev mladine otroci in mladina ter pevske zbori. Jeseniška mladina se bo prek valjavske akcije vključila v mladinsko delovno brigado Beograd —

Bar. Jeseniško delegacijo bodo sestavljali nekdanji borci in izseljenci, predstavnik občinske konference ZK in predstavnik občinskega sindikalnega sveta.

V Radovljici oddelek g mnazije

Na sredini seji radovljiške občinske skupščine so odborniki podprli zamisel, da bi v Radovljici že jeseni odprli oddelek gimnazije in ekonomske srednje šole. Zato so pooblastili vodstvo ter upravne organe, da nadaljujejo z akcijo.

Radovljica je zdaj brez srednjih šol, zato se morajo učenci po končani osnovni šoli voziti v Kranj, na Jesenice in drugam. Prav tako so velikokrat v slabšem položaju, je bilo rečeno na seji. Tako so se v Radovljici odločili, da bi v jeseniško gimnazijo in kranjsko ekonomsko šolo ustanovili dva oddelka v Radovljici. Prostora in kadre imajo in bi lahko zagotovili vse potrebne pogoje za šoli.

V teh prvih začetkih načrtnega sodelovanja med Valjevom in Jesenicami naj bi podpisali tudi listino o pobratenuju obeh mest. D. S.

Tomšičeve nagrade za leto 1972 podeljene

Včeraj so podelili letošnje Tomšičeve nagrade in nagrade Tomšičevega sklada za uspešno novinarsko delo. Na slovesnosti v Narodni galeriji v Ljubljani, ki je bila posvečena spominu velikega revolucionarja in narodnega heroja Toneta Tomšiča — 21. maja bo poteklo 30 let odkar so ga okupatorji ustrelili v Gramozni jami — je ob navzočnosti najvišjih predstavnikov slovenskega političnega življenja tovariš Franc Kimovec Ziga, član predsedstva Republiške konference SZDL, podelil nagrado za življenjsko delo v novinarstvu primorskemu novinarju Jožetu Udoviču.

Prvo nagrado za najboljšo novinarske dosežke v preteklem letu je posebna žirija DNS prisodila Slavku Frasju, drugo Jožetu Štrclju in tretjo Francetu Vrečarju.

Poleg teh nagrad je upravni odbor DNS podelil nagrade Tomšičevega sklada novinarjev Tonetu Krašovcu, Aleksandru Javorniku, Jožetu Vežočniku in Igorju Grudnu ter uredništvu Slovenskega vestnika iz Celovca in uredništvu revije M iz Ljubljane.

Na slovesnosti so bile več novinarjem podeljene tudi srebrne plakete Zveze novinarjev Jugoslavije za 25-letno delo v novinarstvu. A. M.

Predavanja o prometu

V ponedeljek, 15. maja, je bila na Jesenicah seja komisije za vzgojo in varnost v prometu, na kateri so se menili o poteku akcije Kaj več o prometu, o praznovanju dneva varnosti otrok v prometu ter o organizaciji predavanja.

Letošnja akcija Kaj več o prometu bo potekala po posameznih šolah vse do konca letošnjega šolskega leta. 10. junija bo v Kranjski gori občinsko tekmovanje, najboljši pa se bodo 17. junija udeležili gorenjskega medobčinskega tekmovanja v Trzinu.

Na seji so sprejeli sklep, da bodo 17. junija, ki ga praznujemo kot dan varnosti otrok v cestnem prometu, na Jesenicah šolski otroci in otroci vzgojnovarstvenih usta-

nov za nekaj minut ustavili promet in izročili udeležencem v cestnem prometu šopke cvetic z željami za srečno vožnjo.

Maja in junija bodo v zgornjesavski dolini, na Jesenicah in v Žirovnici organizirali tudi predavanja s filmi o prometni vzgoji. Sprejeli so sklep, da se za prometno vzgojo v šolah in vzgojnovarstvenih ustanovah odobrijo posebna sredstva: 2 dinarja za učenca na šolah in po 1 dinar za otroka v vzgojnovarstvenih ustanovah.

Jeseniški učenci se bodo udeležili tudi tekmovanja pionirjev prometnikov, ki bo v Murski Soboti. Ekipo s štirimi učenci — prometniki pripravljajo na osnovni šoli Tone Čufar na Jesenicah. D. S.

Novi prisilni upravitelj podjetja Transport Radovljica

Prisilni upravitelj podjetja Transport Radovljica Stane Zagar bi na sredini seji obeh zborov radovljiške občinske skupščine moral podati poročilo o delu prisilne uprave v podjetju. Namesto Staneta Zagarja pa je poročilo podal sodelavec prisilnega upravitelja Svoljšak. Prisilni upravitelj je namreč v sredo podal ostavko.

Radovljiška občinska skupščina je nad podjetjem Transport Radovljica uvedla pri-

silno upravo 21. aprila lani. Takrat je imenovala tudi prisilnega upravitelja, ki je pa to mesto lahko prevzel šele oktobra lani, ker je enota podjetja v Mariboru sprožila spor. Dokler sodišče ne bi rešilo spora, namreč prisilni upravitelj ne more začeti z delom. Mariborska enota pa je oktobra tožbo umaknila, zato je Stane Zagar takrat lahko prevzel delo prisilnega upravitelja.

Kot že rečeno, je na skupščini poročal sodelavec Svoljšak. Ugotovil je, da je bilo ob prevzemu prisilne uprave znano le to, da je podjetje Transport Radovljica že dolgo časa blokirano. Doslej pa so po dolgem preverjanju in ugotavljanju položaja lahko ugotovili le to, da podjetje dolguje 11 milijonov dinarjev, njemu pa dolgujejo 4 milijone dinarjev. Manjka torej okrog 7 milijonov novih dinarjev. Razen tega pa

je premoženje tega podjetja vredno okrog 6 milijonov dinarjev. Po izjavi Svoljšaka pa te ugotovitve še niso dokončne zaradi izredno zamotanega položaja.

Na podlagi dosedanjih ugotovitev je bilo odbornikom predlagano, da se odločijo za prisilno poravnavo ali pa za likvidacijo podjetja. Za prisilno poravnavo bi bilo treba dati poročstvo, ki ga pa podjetje Ljubljana transport oziroma Viator ta hip ne more dati, posebno še, ker nima zagotovil, da bi se potem podjetje Transport priključilo k Viatorju. Rečeno je bilo tudi, da tveganje pri poročstvu ne bi bilo veliko, če bi uspešno rešil kadrovska vprašanje v podjetju in če bi ob slabem poslovanju postopoma odprodajali nerentabilna sredstva.

Svet za gospodarstvo se s predlogom o prisilni poravnavi in o poročstvu za primanjkljaj oziroma razliko ni strinjal. Enakega mnenja so bili tudi odborniki skupščine. Sklenili so, naj se najprej ugotovi točno materialno stanje v podjetju Transport. Ker pa je prisilni upravitelj Stane Zagar dal ostavko, so na seji za novega prisilnega upravitelja imenovali inž. Janka Bračka iz Transturista Škofje Loke. Novi prisilni upravitelj naj bi torej do oktobra letos ugotovil dejansko stanje podjetja Transport Radovljica, potem pa bo skupščina ponovno odločala o nadaljnji usodi podjetja.

A. Zalar

Ocena

Na seji obeh zborov občinske skupščine v Radovljici so razpravljali o problematiki v pekarni Lesce in o nedavnih prekinutih delih. Pojasnjeno je bilo, da v občini niso nikdar zanemarjali pekarske dejavnosti in da tudi v zadnjem obdobju, ko je šlo za povišanje cene kruha, niso prav nič taktizirali, kot je bilo rečeno na seji delavskega sveta v pekarni Lesce. Soglasja za novo ceno kruha so dali, žal pa je potem prišel odlok o zamrznitvi. Menili so tudi, da bo odmrznitev cen pripomogla k rešitvi problema. Da pa bi sedanjo razliko pokrili s kompenzacijo pa za zdaj ni upanja.

A. Z.

ta teden

Elektrarna prijateljstva

Predsednik SFR Jugoslavije Josip Broz-Tito in predsednik državnega sveta LR Romunije Nicolae Ceausescu sta v torku uradno odprla največjo elektrarno v Evropi, skupaj z dvema ladijskima splavnica in mostom, ki povezuje Jugoslavijo in Romunijo. Sredi mostu prijateljstva na jugoslovansko-romunski meji pa sta odkrila spominsko ploščo, ki ponazarja ta skupni podvig. Ob tej priliki je romunski predsednik izročil predsedniku Titu red zmage socializma. Državni svet Romunije je namreč predsednika Tita ob njegovi 80-letnici imenoval za heroja Romunije.

Hydroenergetski in plovni sistem Djerdap so uradno začeli graditi 7. septembra 1964 v navzočnosti predsednika Tita in Gheorgiu Deja. Načrte za elektrarno so izdelali v Energoprojektu v Beogradu in v Bukarešti. Elektrarna ima v vsaki državi po šest agregatov. Šest Kaplanovih turbin in tri generatorje, ki so vgrajeni na naši strani, so naredili v Leningradu, tri generatorje pa v zagrebškem Rade Končarju. Močvsakega generatorja je 178 megavatov. Opremo za jugoslovanski del elektrarne sta izdelala Hidromontaža in Metalna, tri žerjave pa Litostroj. V vsej hidrocentrali bodo na leto pridobili okrog 11,5 milijarde kilovatnih ur električne energije, ki si jo bosta obe državi delili na polovico. Po moči je tako Djerdap peta elektrarna na svetu. Pred njim so elektrarne v Krasnojarsku, Bratsku, Leninova in Volgi in Kujbiševska.

Jugoslovanska prepustnica za ladje ob jezu je dolga 310 in široka 34 metrov. Jez je zvišal gladino vode v djerdapski soteski. Zato se je plovba ladij skrajšala od 120 na 30 ur. Razen tega pa je jez zvišal tudi talno vodo in s tem povzročil težave v krajih nad njim. Trenutno elektrarna še nima dovolj odvodnih električnih daljnovodov. Stroški gradnje znašajo doslej 4,4 milijarde dinarjev.

Na Planini letos končanih 300 stanovanj

Podjetje Gradis, Projekt in Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj so v ponedeljek podpisala novo pogodbo o poslovno-tehničnem sodelovanju pri gradnji štirih stolpnic z 220 stanovanji

Ni še minilo eno leto, ko so omenjena podjetja v Predstavništvu podpisala dve pogodbi: o dolgoročnem tehničnem sodelovanju pri izgradnji stanovanj na Planini in pogodbo o gradnji 272 stanovanj. Enoletni rezultati kažejo, da je to sodelovanje uspešno. Trenutno je na Planini v gradnji 356 stanovanj, letos pa jih bodo začeli graditi še skoraj tristo. Tako bo letos na Planini zgrajenih in pripravljenih za vselitev okrog tristo stanovanj. Razen tega se je začela tudi že gradnja toplanarne.

Na ponedeljkovem podpisu pogodbe o gradnji štirih stolpnic z 220 stanovanji na Planini je bilo rečeno, da je med kupci stanovanj še vedno določen dvom o zagotovitvi predvidene stanovanjske gradnje v kranjski občini. Vendar pa že zdaj, tako rekoč na začetku dolgoročnega tehničnega sodelovanja med tremi podjetji lahko ugotovimo, da bodo nova tehnologija, kvalitetna gradnja, točno izpolnjevanje rokov in dokaj nizke cene zagotavljali, da se bo v kratkem obseg stanovanjske gradnje na Planini še bolj povečal.

To pa je ta hip za Kranj zelo pomembno. Ne le zato, ker že trenutno veliko ljudi

čaka na stanovanja, marveč tudi zaradi predvidenega razvoja gospodarstva, ki bo potrebovalo precej novih delavcev Iskra, Sava, Exoterm, gradnja šol in vrtcev). Zato so se ob podpisu pogodbe strinjali, da je s sedanji in bodočimi sredstvi treba predvsem povečati število stanovanj, ne pa podražiti gradnjo oziroma kvadratni meter stanovanjske površine. Takšno je tudi stališče podjetij oziroma gospodarstva, ki je pripravljeno sedanji 4 odstotni prispevek za stanovanjsko gradnjo povečati na 6 do 7 odstotkov, pri čemer pa je seveda pogoj večji obseg stanovanjske gradnje ne pa poraba sredstev na račun podražitve.

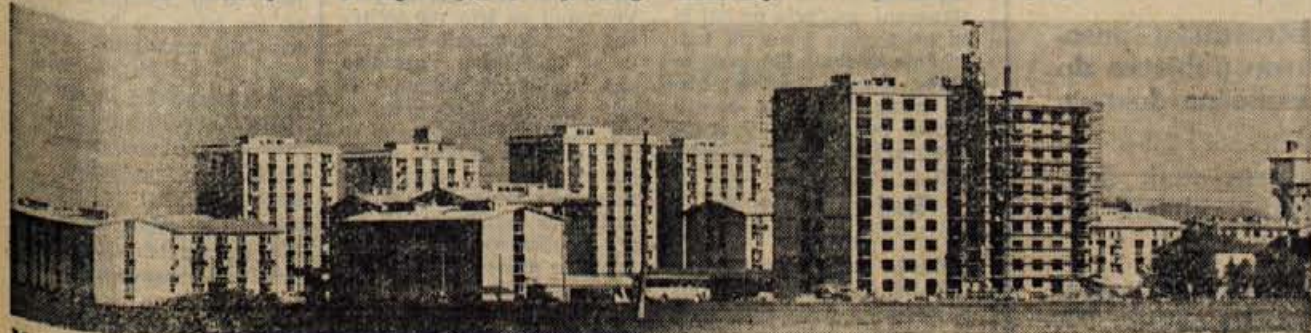
Tako predstavniki Gradisa kot Projekta dosedanje sodelovanje ocenjujejo kot zelo dobro. Zadovoljni so tudi s sodelovanjem z bivšo Gorenjsko kreditno banko oziroma sedanjo podružnico Ljubljanske banke. Strinjajo se tudi, da pogodbeni dogovor, po katerem se zemljišče za stanovanjsko gradnjo ne oddaja na javnem razpisu, močno vpliva na pocenitev stroškov v ceni stanovanj. Pri tem poudarjajo, da bodo stroški še manjši in cena še ugodnejša, če bo zagotovljen še večji obseg

stanovanjske gradnje. Zato so zainteresirani, da se sedanja pogodba čimprej razširi na izgradnjo drugega in tretjega dela stanovanj na Planini. Veliko prednost pri gradnji, novi tehnologiji, krajših rokih, kvaliteti in tudi pri ceni pa ima razen tega še sodelovanje omenjenih treh podjetij pri zazidalnem načrtovanju Planine.

Zaradi nove tehnologije, za katero bo samo podjetje Projekt porabilo pet do šest milijonov novih dinarjev, se bodo stanovanja na Planini razlikovala od dosedanjih v Kranju. To bodo betonski objekti s finalno obdelavo, brez ometov in klasičnih stropov. Takšna stanovanja danes gradijo povsod v razvitejših državah. Prednost takšne gradnje pa se kaže predvsem v nižji ceni, zaradi veliko manjšega živega dela pri gradnji. Razen tega je značilno, da stanovanja zato niso prav nič manj kvalitetna.

Ob koncu bi torej lahko rekli, da sedanja oblika sodelovanja pri gradnji stanovanj v Kranju, za katero mnogi menijo, da je kvalitetna novost v primerjavi z drugimi slovenskimi občinami, zagotavlja, da bo Kranj vsako leto spet dobil 300 in več novih stanovanj.

A. Zalar

Medtem ko gre stanovanjska gradnja v naselju Vodovodni stolp II v Kranju h kraju, že uspešno poteka stanovanjska gradnja na Planini. Na sliki: stanovanjsko naselje Vodovodni stolp II. — Foto: F. Perdan

Autonomna pokrajina Vojvodina

Milijon hektarjev orne zemlje - blizu dva milijona prebivalcev

Razmerja v naslovu navedenih števil nakazujejo posebnost Vojvodine. Po osvoboditvi je jugoslovanska žitnica močno spremenila svoje lice, prav posebej pa še v zadnjih 10 do 15 letih. Vedno manj Vojvodincev se ukvarja s kmetijstvom. Leta 1965 je živelo od kmetijstva še 48 % prebivalstva, oziroma zaposlenih, leta 1970 pa samo 40 odst. Kljub temu je žitnica ostala žitnica, saj tudi v gospodarski strukturi pomeni kmetijstvo še vedno 40 odstotkov.

Zadnje čase je vedno pogosteje slišati ugotovitve, da je potrebno v pokrajini razvijati tudi industrijo, in to predvsem kemično in naftno. To pa ne pomeni, da bi Vojvodina opuščala kmetijstvo.

Predsednik pokrajinskega IS Franjo Nadj je v februarju ob sprejemanju srednjoročnega plana razvoja med drugim dejal: »Kmetijstvo ima v srednjoročnem planu pomembno mesto. Orientacija tudi na industrijo so v nekaterih krogih razumeli kot zanemarjanje kmetijstva. Takšno opredeljevanje bi bilo nerealno in absurdno. Vojvodina ima prav v kmetijstvu nekatere prednosti, saj vojvodinski kmetijski proizvajalci prednjačijo v razvoju tržne proizvodnje, v orientaciji na intenzivno gospodarjenje in na podružbljanje kmetijstva.«

Pri usmerjanju vojvodinskega gospodarstva tudi v industrijo ni mogoče govoriti o revolucionarnih spremembah, saj ima pokrajina, kar zadeva industrijo, že nekaj tradicije. Leta 1970 je industrija dala 28 odstotkov skupne proizvodnje, leta 1975 pa

naj bi znašal ta odstotek 30. Lista pomembnejše vojvodinske industrije ni obsežna. Na njej so tovarna kmetijskih strojev v Novem Sadu, tovarna popularnih Zastavinah kombijev v Somboru, dve tovarni orodja, tovarna preprog v Subotici in v Zrenjaninu, tovarna armatur v Kuli, subotička tovarna umetnih gnijil »Zorka«, pančevska steklarna, subotička tovarna koles »Partizan«, ki že precej časa uspešno sodeluje s koprskim Tomosom. K temu bi lahko dodali še nekaj prehrambene industrije, tovarna sladkorja in mlinško industrijo.

Pred nedavnim je bilo odločeno, da v Bački Topoli zgradijo oljarno, ki bi zaposlila 900 delavcev. Sedem občin je to odločitev podprlo, protestirali pa so v sosednem Vrbasu z utemeljitvijo, da Bačka glede na surovine ni sposobna zadovoljiti dveh oljara. V Novem Sadu, Zrenjaninu in v Pančevu želijo industrijo bodočnosti — kemično — naftno. Kapacitete sedanje naftne industrije naj bi se povečale od sedanjega

milijona 880 tisoč ton letno v prihodnjih štirih letih na 4 milijone 300 tisoč ton letno. Do leta 1975 naj bi zgradili tudi blizu 700 km plinovoda.

Ti strnjeni podatki kažejo, da ima Vojvodina pomembne načrte za prihodnja štiri leta, ko naj bi investirali približno 34 milijard dinarjev.

Kako pravzaprav živijo Vojvodinci?

Na to se lahko odgovori z enim samim stavkom: »Živijo dobro,« ali »Živijo slabo.«

Vojvodina je domovina petih narodnosti. Poleg Srbov je tu še pol milijona Madžarov, nekaj Romunov, Slovkov in prek 100 tisoč Rusinov. Vse to daje pokrajini svojevrsten pečat, pričenši z novosadskim radiom, ki od daja program v petih jezikih in vse do srednjih šol ter fakultet. Ni potrebno posebej poudarjati, da ustava jamči popolno enakopravnost vsem nacionalnostim. Novosadska televizija, ki bo pričela delovati čez dve leti, bo prav tako večjezična institucija.

Prosvetna dejavnost je v pokrajini dobro organizirana, saj 99 odstotkov otrok redno obiskuje šole. V letih od 1971 do 1975 bo končalo v Vojvodini srednje šole okrog 78.000 dijakov.

Vojvodina si vedno bolj prizadeva razvijati znanstveno raziskovalno delo za potrebe svojega gospodarstva. Za to porabijo 2 odstotka narodnega dohodka, v treh do štirih letih pa to pomeni 80 do 85 milijonov dinarjev.

Premalo stanovanj

Za Vojvodino je značilno precejšnje pomanjkanje stanovanj. Zato so s srednjoročnim načrtom predvideli, da naj bi zgradili 60 tisoč novih stanovanj, močnejše pa naj bi se poleg tega povečala tudi gradnja zasebnih hiš, in to za okrog 10 odstotkov na sedanji obseg. S tem bi dosegli zvezno poprečje — 7 novih stanovanj na tisoč prebivalcev.

Raj za lovce in ribiče

Morda zveni nekoliko neobičajno, toda Vojvodinci resno računajo tudi na turizem. Pet majhnih prehodov z Madžarsko in Romunijo vpliva predvsem na tranzitni pro-

met. Število prehodnih gostov v zadnjih dveh do treh letih cenijo na okrog 3 milijone letno.

Vedno večje pa je število turistov, ki Vojvodine ne prepotujejo, temveč se v njej tudi za več dni ustavijo. Lani je preživel v Vojvodini daljši dopust blizu 350 tisoč tujih turistov, za leto 1975 pa računajo že na 600 tisoč tujih gostov. Zakaj prihajajo turisti v Vojvodino? Največ je ljubiteljev lova in ribičev. Narodni park na Fruški gori s svojimi 28 tisoč hektari lepih pejsažov, z dobro prepreženimi cestami, sodobnimi hoteli in vikendi, ponuja prijetno razvedrilo in oddih. Vojvodinci so posebej ponosni na lepe plaže ob Donavi. Tukaj je še Paličko jezero pri Subotici, ki ga v celoti pozivljajo. Dno jezera bodo pokrili z nekaj milijoni kubičnih metrov mulja, nato pa ga bodo ponovno napolnili z vodo. Že sedaj je ob jezercu več sto vikendov, športni center, zoološki vrt in nekaj hotelov.

Samo dobra volja pa tudi pri turizmu ne pomaga. Vojvodina ima danes komaj 3500 turističnih ležišč. Čez štiri leta naj bi z investicijami okrog 250 milijonov din povečali v novih hotelih število ležišč na 6 tisoč.

V zadnjih štirih letih so v pokrajini znatno izboljšali ceste. Lani so začeli graditi moderno cesto Novi Sad — Beograd, ki bo dolga 58 km. Čez štiri leta, ko naj bi bila cesta gotova, pa bodo nadaljevali od Novega Sada proti Subotici in jugoslovansko-madžarski meji. To pomeni novih 100 km. Pomembne vojvodinske investicije so tudi mostovi preko Donave, Tise in Save. Trenutno gradijo dva na Tisi, enega na Savi, pripravljajo pa se še na gradnjo dveh mostov čez Donavo. Teh investicij ne zahteva samo turizem, temveč vedno večji promet na sploh. Leta 1966 je bilo v Vojvodini 41.000 registriranih motornih vozil, letos jih je že več kot 162.000, čez štiri leta pa naj bi jih bilo okrog 320.000.

Rekordi

V Vojvodini bodo do leta 1975 usposobili novih 72 tisoč delovnih mest. To je nekaj manj kot je trenutno Vojvodincev v tujini. Vojvodinci se ponašajo z nekaterimi rekordi: poleg onih, v kmetijstvu, ki so več ali manj znani, naj navedemo tudi tega, da je v Vojvodini na leto več ločitev kot novih zakonskih zvez. Tako je tudi tukaj Vojvodina nad zveznim poprečjem z 10 ločitvamj na tisoč prebivalcev. Seveda, Vojvodinci bi se raje ponašali s tem, da bi bili nad zveznim poprečjem na primer pri narodnem dohodku na prebivalca ali pa pri produktivnosti. Dejstvo je, da so poprečni osebni dohodki v pokrajini 1350 din mesečno, to pa zahteva še marsikateri napor, da bo tudi tukaj doseženo zvezno poprečje. Nandor Nadj

Zelena luč za gradnjo v Puštalu

Odbornikj škofjeloške skupščine so na minuli seji obravnavali predlog urbanistov, katerih oddelek je pripravil spremembo zazidalnega načrta mesta Škofja Loka. Sprememba zajema naselje Puštala, ki do nedavna ni sodilo med območja, namenjena novogradnjam. Predlog je bil soglasno sprejet.

V dokumentu stoji, da so odločitvi strokovnjakov botrovali predvsem prizadevanja občani, ki že dolgo zahtevajo, naj se njihovih okoliš razreši prepovedi gradenj stanovanjskih poslopij. Komisija urbanistov si je natančno ogledala sporni svet ter ugotovila, da dodatna pozidava prostih parcel ne bo prizadela splošnih koristi (staro vasko jedro naj bi kajpak ostalo neokrnjeno, neokrnjena pa bo sta tudi rezervat za cesto in prostor, namenjen postavitvi rekreacijskih objektov). Seveda niso mogli osvojiti predlogov tistih prebivalcev, ki terjajo odobritev pozidave parcel, namenjenih razširitvi sedanjega kopališča. Po temeljnih razpravah je osnutek sprejetega načrta potrdila tudi krajevna skupnost Puštala. I. G.

Krajevna skupnost na tržiškem radiu

Na tržiškem radiu so se odločili, da bodo pripravili ciklus oddaj, v katerih naj bi prikazali delo, uspehe in težave trinajstih krajevnih skupnosti v občini. Sodelavci radia so obiskali vseh 13 skupnosti in jih predstavili v oddajah, ki so bile 13 nedelj zapored. V torek, 16. maja, pa je bil na občinski skupščini razgovor, na katerem so predstavniki krajevnih skupnosti, občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij ocenjevali uspešnost oddaj ter razpravljali o problemih krajevnih skupnosti, ki so bili v teh oddajah najpogostejši. Udeleženci razgovora so pozdravili pobudo radia in jo ocenili kot uspešno ter želeli, da bi s takimi oddajami nadaljevali, vendar bodo morale biti te oddaje bolj problemske in specializirane. Govorile naj bi na primer samo o samoprispevkih občanov, o problemih pri urejanju cest v občini, o težavah in pristojnostih pri financiranju teh del itd. Na torkovem razgovoru je tekla beseda tudi o sodelovanju med krajevno skupnostjo, občino in družbenopolitičnimi organizacijami. -jk

V času od 10. do 21. maja 1972, vas vabimo na ogled razstave in prodaje pohištva v Delavski dom Kranj.

Bogata izbira najnovejših izdelkov naše pohištvene industrije, pralnih strojev, hladilnikov, štedilnikov, preprog, odev in posteljnega perila po konkurenčnih cenah.

Prodaja na potrošniška posojila, za garniturno pohištvo do 10.000 din. Brezplačna dostava na dom.

Razstava je odprta vsak dan, tudi ob nedeljah, od 10. do 19. ure.

Za obisk in naklonjenost se priporoča Veletrgovina MERCATOR, PE Preskrba Tržič.

Veletrgovina Mercator poslovna enota Tržič, ki je v delavskem domu v Kranju pripravila razstavo in prodajo pohištva, pralnih strojev, hladilnikov, štedilnikov, preprog, odej in posteljnega perila vas vabi, da ne zamudite izredne priložnosti. Za pohištvo odobravajo 10 tisoč dinarjev posojila, na dom pa ga dostavijo brezplačno. Razstava bo odprta do nedelje 21. maja, od 10. do 19. ure. — Foto: F. Perdan

**ČP GORENJSKI TISK
KRANJ**

odda za porušenje stanovanjsko hišo v Kranju ob križišču cest Staneta Žagarja in Moše Pija-deja

Rušenje bo predvidoma v drugi polovici junija ali v začetku julija. Čas za porušenje in odstranitev materiala je deset dni.

Interesente vabimo, da se zglasijo v tajništvu podjetja 23. maja ob 8. uri.

**KOMPAS
BLE D**

OBIŠČITE

IZLETNIŠKI DOM RIBNO PRI
BLEDU

**Iščemo
sodelavko**

za administrativno delo

Pogoj: dvo- ali štiriletna administrativna šola. Zaposlitev takoj ali po dogovoru.

Interesentke naj se javijo do 25. maja pri KZ Sloga, Kranj, Gasilska ul. 5.

Komisija za volitve in imenovanja

SKUPŠČINE OBČINE TRŽIČ

razpisuje prosti delovni mesti

1. občinskega sodnika za prekrške
2. šefa odseka za narodno obrambo SO Tržič

Pogoji:

- pod 1.: dipl. pravnik in 3 leta delovnih izkušenj;
- pod 2.: visoka izobrazba pravne ali upravne smeri in 3 leta delovnih izkušenj ali višja izobrazba pravne ali upravne smeri in 5 let delovnih izkušenj ali srednja izobrazba in 8 let delovnih izkušenj.

Ponudbe z dokazili o strokovnosti sprejema komisija za volitve in imenovanja skupščine občine Tržič 15 dni po objavi razpisa.

**Požarne
odškodnine**

Uprava Zavarovalnice SAVA — PE Kranj obvešča svoje zavarovance, da so bile izplačane naslednje požarne odškodnine:

- dne 1. 3. 1972 KUNCIC LOVRENC, Mlinska c. 12, p. Bled, 42.260,40 din za vsa poslopja, gospodarske premičnine in pridelke;
- dne 3. 3. 1972 ZELNIK ALOJZ, Predoslje 91, pošta Kranj, 30.307,15 din za stanovanjsko hišo;
- dne 20. 3. 1972 ZAPLOTNIK MARIJA, Savska c. 10, p. Bled, 26.727,30 din za stanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem;
- dne 24. 3. 1972 MARKELJ JANEZ, Mlinska 17, pošta Bled, 67.270,75 din za vsa poslopja, gospodarske premičnine in pridelke;
- dne 5. 5. 1972 REHBERGER PAVLA, Pipanova 10, p. Senčur, 81.183,50 din za vsa poslopja, gospodarske premičnine in pridelke, ter 33.186,00 din za traktor.

UPRAVA ZAVAROVALNICE
SAVA PE KRANJ

**KMETIJSKA ZADRUGA
Škofja Loka**

razpisuje prosti delovni mesti

dveh prodajalcev
za trgovino Gorenja vas (1 za določen čas)

Pogoj: dokončana šola za prodajalce.

Nastop dela je možen takoj. Pismene prijave sprejema kadrovska služba do zasedbe delovnih mest.

Magistra »brez listnice«

Pomenek z inž. Anko Bernard, enim prvih arhitektov okolja v Sloveniji

Gospodarjenje z naravo je pojem, o katerem pri nas še ne vemo dosti. Gre za zelo široko področje delovanja, ki se že zdavnaj ne omejuje več samo na danes tako aktualno varstvo voda, zraka in zemlje, temveč obsega cel kompleks različnih prizadevanj; zaščito in vzdrževanje prirodnih parkov, pogozdovanje, preprečevanje škodljivih migracijskih procesov (sell-ter v smeri dežela — mesto), boj proti siromašenju tal, proti eroziji, ter — ne nazadnje — nadzor nad bliskovito napredujočo urbanizacijo sveta. Prav v slednjem pa Slovenci capljamo daleč zadaj. V primerjavi s tujino in z nekaterimi sosednjimi republikami smo popolni začetniki. Drugod je namreč prikojevanje naselij, mest in stanovanjskih četrti ter prilagajanje njihovega videza geografskim značilnostim prostora preraslo v samostojno vedo, medtem ko mi odločitve o končni podobi strnjjenih človeških bivališč prepustimo finančnikom in domiselnosti (ali nedomiselnosti) načrtovalcev. Rezultati so znani: železobetonski orjak sredi slikoviti alpske dolinice, kamor bi sodile edino zašiljene hiše v gorenjskem slogu, ter nizke, ljubko urejene družinske stavbe, raztresene po ravninah, kjer bi nebotičniki lahko učinkovito razbijali horizontalno monotonost planjav.

Toda saj odgovornim niti ne smemo zameriti. Saj sploh ne premoremo strokovnjakov, s kakršnimi razpolagajo, denimo, Svedji in Američani. V mislih imam arhitekta okolja oziroma vrtno arhitekta. In kaj je z njimi? V naprednih državah si brez pristańka teh ljudi ne moreš postaviti niti navadne garaže. Pomembnejši so kakor gradbeni inženirji. Kadar se sestavlja nov urbanistični plan, zmeraj igrajo prvo violino. Zato ni čudno, da je turistična Svica, navzlic razmeroma gosti poseljenosti, uspela ohraniti videz nepopačene gorske deželice.

A preidimo k stvari. V hrvaški metropolji so pred leti tri visokošolske ustanove (FAGG Zagreb, poljoprivredni fakultet Zagreb in biotehniška fakulteta Ljubljana) odprle poseben oddelek tretjestopenjskega študija, posvečen izključno le strokovnemu urejanju pejsaža. Slušatelji, bodoči magistri vrtno arhitekture, bodo — po zaključku šolanja, seveda — prevzeli ne-hvaležno vlogo pionirjev znanstvene panoge, ki je bila doslej vse prej kakor družbeno spoštovana. Vmes so tudi štirje Slovenci. Enega izmed njih inž. Anko Bernard, zaposleno v KZK Kranj, sem poprosil, naj nam izda peščico podrobnosti o sebi in svojem nenavadnem poklicu.

»Priroda, zelenje, drevje in pokrajinske lepote me nezadržno privlačijo. Zlasti gorsko cvetje je moja velika ljubezen.« pravi 43-letna agronomka. »Kot študent sem odšla na prakso v Hannover, ki so mi čudoviti baročni vrtovi v ograjenem mestnem nasadu prinesli neminljivo slavo. Ob pogledu nanje sem se skoraj otroče veselila...«

Po diplomji je Anka postala referent za očuvanje narave pri spomeniškem varstvu Kranj. Se zdaj rada pripoveduje, s kakšnim navdušenjem je pomagala uresničevati idejo o Triglavskem rezervatu in o zaščiti doline reke Drage. Čeprav so uslužbenca za-

Inž. Anka Bernard

voda takrat povsod gledali malce zviška, skeptično, čeprav predlogov marljivo skupine ni nihče jemal resno in čeprav jih ni hotel nihče denarno podpreti, je vendarle vztrajala, upala.

»Torej ste optimistka?«

»Da. Bila sem in bom ostala optimist — dasi bi dostikrat najraje obupala. Veste, kljub hrupu, ki ga zadnji dve leti zganjamo okrog varovanja življenjskega prostora, je stanje iz dneva v dan slabše. Sredstev ni od nikoder; odgovorni nas krmijo z obljubami, ki pa so zgolj pesek v oči. Zaman skušajo prikriti omalovažujoč odnos do vprašanja čistote. Zanje smo nekoliko trčeni romantični in sanjači.«

In je žalostno pristavila, da Hrvatje docela upravičeno izjavljajo, kako »najbolj razvita republika Jugoslavije sistematično uničuje sama se-

be.« Niti toliko se ne potru-di, da bi ustanovila lasten zavod ali institut za varstvo okolja, ki bi bdel nad zaščitenimi predeli domovine. Le-ti so prepuščeni posameznim občinskimi skupščinam, katerih dohodki žal ne prenesejo nerentabilnega vlaganja v »gr-movje.«

»Zločin je, da ne nadzoru-rujejo zazidalnih načrtov ko-mun,« nadaljuje Bernardova. »Mnogo tipično gorenjskih vasic je skvarjenih, oropanih nekdanje skladnosti. Spričo kroničnega pomanjkanja stano-vanj so gradbeniki »pozabi-li« upoštevati princip organ-skega vkapljanja poslopj v krajno. V bliskovito vzniklih četrtih brez oblike, ki učinku-jejo brezdusno, uniformis-tično, asocialno, dolgočasno in kj »višji sloj« prebivalstva silijo, da kmalu začne iskati nov, prijaznejši dom, najde-mo malo ali nič zelenja. Ze-lene pasove projektanti praviloma »podtaknejo« naknad-no, kot nujno, z odlokom predpisano zlo. (Redki izjeml sta Velenje in Nova Gorica). Nj se še zgodilo, da bi me pritegnili zraven. Sem ter tja sicer dobim kakšno naroč-lo, ampak le od privatnikov, ki želijo smiselno opremiti parke okrog vil.«

Ankine besede so izzarevale grenkobo razočaranega esteta. Žalost in ogorčenje sta ji čudno poglobili poteze. Samo enkrat, že bolj proti kraju, ko je spregovorila o topoum-nem podiranju stare arhitek-ture in zanemarjanju kultur-no-zgodovinskih spomenikov (freske, kapelice, nabožna znamenja, kozolci, skednji, žage, mlinj itd.), ju je izpod-rihnila jeza. A potlej sva spre-menila temo ter vzela v pre-cep kvazi-vrtnarje, ki pod vplivom nekakšnega modnega vala množično zasajajo ekso-tično rastlinje. Sobesednica je s priokusom pelina v gla-su potožila, da niti najbolj skrit kotiček dežele Kranjske ne prenese sredozemskega rasti-ja, ki tod ni nič manj absur-dno kot bi bil absurden slon na severnem tečaju.

Za slovo in namesto re-to-ričnega komentarja si bom dovolil majhno predrznost in zapisal, da so inž. Anka Ber-nardova ter ostala trojica skorajšnjih »magistrov brez listnice« lastovke, ki oznanja-jo zakasnelo pomlad. Z ob na-predka pač slej ali prej načne tudi najbolj okostenelo mi-selnost. Prepričan sem, da bomo naposled le ubrali po sledih prosvetljene Evrope in jelj uporabljati zdrav razum. Nikolj ni prepozno, nas uči moder pregovor. Brž, tova-riši krojači urbanega prostora, pamet v roke! Dosedanje zablude pa naj vam služijo kot model nečesa, kar nika-kor ne kaže posnemati.

I. Guzelj

Mojstrana pred novo turistično sezono

Krajevna skupnost in turistično društvo v Mojstrani sta že začela z urejanjem kraja. Uspeli so urediti vse nasade v naselju, park in druge predele, ki so namenjeni za počitek gostov v tem predelu gorskega sveta. Poskrbeli so tudi za razširitev potov v samem naselju, odstranili porušene ograje in plotove in začeli z akcijo za čimlejšo urejenost pročelij hiš. V posebnem pismu, ki ga je vsem prebivalcem na Dovjem in v Mojstrani naslovila krajevna skupnost, omenjajo, da bi morala biti sleherna hiša okrašena z gorenjskim cvetjem. V pismu so tudi predložili ves program ureditve obeh naselij.

Na novo turistično sezono se pripravljajo tudi zasebniki, ki oddajajo sobe in lokali. Tudi letos pričakujejo v Mojstrani dovolj gostov. Mojstrana privablja turiste posebno poleti, v zadnjem času pa prihajajo v velikem številu tudi pozimi, ker so uredili smučarske terene. Prav zaradi tega bo treba kmalu razmisliti o novih turističnih objektih v tem kraju: o hotelu B kategorije, ki bi imel poleg sob tudi avtomatsko kegljišče in pokriti bazen. Pri turističnem društvu so zato že ustanovili poseben odbor, ki skrbi za nadaljnji razvoj smučarskih vlečnic in drugih športnih objektov. Le na ta način bodo lahko ustregli željam prehodnega ali stalnega gosta, ki v Mojstrano prihaja ne le iz drugih republik, temveč v vedno večjem številu tudi iz Italije, Nemčije, Francije, Nizozemske, Avstrije in drugod.

D. S.

Vrtičkarska komuna na Zlatem polju

Prebivalci Zlatega polja so imeli v preteklosti svoje vrtičke za Projektovim samskim domom, vendar te »parcelice« niso bile urejene tako kot bi bilo treba. Zato so se občani Božič, Sprajcar in Mavrič začeli zanimati, kje bi dobili novo, za vrtičke primernejše zemljišče. Prva pri-ložnost se jim je ponudila pri Kmetijsko živilskem kombi-natu oziroma pri vrtnarji na Zlatem polju, drugo pa jim je dal kmet Jeršin s Prim-skovega. Prebivalcem Zlatega polja je bil pripravljen od-stopiti 86 arov velik travnik med trafo postajo, igriščem pri novi šoli Franceta Preš-erna in nekdanjo Krono. Jeršin je bil zemljo priprav-ljen odstopiti pod pogojem, da bo nekdo zemljišče spar-celiral in skrbel za redno po-biranje najemnine. To nalo-go je prostovoljno prevzel stanovalec Tomšič.

Zanimanje za vrtičke je bi-lo med prebivalci Zlatega pol-ja veliko. Prihajali so celo iz mesta in od Vodovodnega stolpa. Jeršin je bil zemljišče pripravljen tudi zorati. Naj-prej je zoral 4400 kvadratnih metrov. Vendar je bilo to premalo. Zanimanje je raslo. Kmalu je moral spet zorati 2300 kvadratnih metrov, nato še 700 kvadratnih metrov in nazadnje 1200 kvadratnih me-trov.

Vrtički so pravokotni in merijo 50 ali 100 kvadratnih metrov. Najemnina ni velika. Za velikega plača interesent letno 30, za manjšega pa 15 dinarjev. Doslej je že preko 100 občanov članov zlatopoljske vrtičkarske komune. Zanimanje pa raste. Nekateri

vrtički so že urejeni, nekate-re pa še vedno zadržuje vr-me. Letos jih ne bodo gnojili, ker je zemlja še spočita. Dru-go leto pa bo potrebno tudi to opravilo.

O pomenu vrtičkarstva sem se pogovarjal z enim od po-budnikov te zamisli, Anto-nom Božičem, ki stantije na Kidričevi cesti 38.

»Prav zares. Osnovali smo pravo vrtičkarsko komuno. Vsakega, ki pristopi, opozorimo, naj skrbi, da bo njegov vrtiček lepo urejen, da ne bo povzročal škode na sosednjih vrtičkih itd. Dohodne površ-imamo že urejene, prav tako pa tudi širok pot, ki bo po-trebna za devažanje gnojla.«

Mislim, da je vrtičkarstvo izredno koristno za nas, ki dan za dnem živimo v blo-kih, med štirimi stenami. Ni-maš kam iti in vrt je lepa priložnost, da se razgiblješ in na svežem zraku odpočiješ. Tega nam manjka. Veliko vlogo pa ima tudi družab-nost. Stanujemo na različnih koncih Kranja in na vrtovih se bomo spoznavali, kramlja-li. Ze tako in tako smo pre-več zaprti sami vase. Omen-iti pa moram še ekonomski vidik vrtičkarstva. Cene

vztrajno rastejo in če samo stoplš na trg, odšteješ tiso-čaka ali dva. Na taki parce-lici pa lahko pridelas vsaj najosnovnejše. Prav bi bilo, če bi občina v urbanističnih načrtih predvidevala take vrtičke. Naš na Zlatem polju še ni dokončno urejen. Radl bi napeljali vodo in uredili klopi ter utice. Otroško igri-šče pa je že tako in tako v bližini.

J. Košnjek

V SENCI JEKLENIH KRIL

Pilot reaktivca je bolj podoben robotu kot pa ponosnemu vitezu neba. Možje na tleh so mnogo pomembnejši

21. maja praznujeta Jugoslovansko vojno letalstvo in PLO edinstven jubilej: 30-letnico svojega obstoja. Trideset let je minilo, odkar so partizani dobili prve jeklene ptice ter z njimi poleteli v boj proti premočni Hitlerjevi tehniki. Ni jih bilo veliko in nedvomno bi pretiravali, če bi trdili, da jim pripada odločilna vloga v porazu okupatorjev Jugoslavije. Pomen skromne gručve večinoma zastarelih lovcev in bombnikov je v nečem drugem; v tem namreč, da predstavljajo zametek sile, brez katere si danes ne moremo zamisliti uspešne obrambe proti morebitnim agresorjem. Če smo čuvarjem neba iz leta 1942 očitali »postranski značaja«, pa moramo sedanjim zračnim silam SFRJ priznati ravno nasprotno mesto. Udarna moč armade so, meč, ki bo v primeru potrebe silovito tolkel po sovražniku. Upravičeno smo lahko ponosni nanje, saj razpolagajo z naj sodobnejšimi dosežki znanosti, z orožjem in tehniko, sposobno, da se postavi po robu slehernemu napadalcu. Prav zato je v očeh navadnih smrtnikov pilot nekakšen moderni vitez, oseba izrednih kvalitet in poguma. Ljudsko prepričanje sicer ni daleč od resnice, toda nehoti me spominja na sliko v zatemnjeni sobi, ki so osvetljuje samo droban sončni žarek. Gledalec razločijo le majhen delček umetnine, le osamljen cvet s pisanega vrta, potopljenega v mrak. No, rad bi poudaril, da niso piloti nič drugega kot droban kamenček pestrega mozaike strokovnjakov, ki strežejo letalom. Izredno odgovorno nalogo imajo, kajpak, a nič bolj odgovorno kakor »možje v senca«, možje, o katerih občasno ne vemo in ne slišimo ničesar. Namen pričujoče reportaže je, da bi vsaj malce odgrnili zaveso anonimnosti ter vam prikazala drob organizacije, ki skrbi za bleščeče reaktivce, ki kontrolira oblake nad nami in ki nam — če uporabim prisposodo — omogoča svobodno, človeka vredno dilhanje.

Letalo pod drobnogledom

Ne vem zakaj, a dolge vrste brezhibno postrojenih avionov, stoječih na letališču nekje v vzhodnem delu Slovenije, so me spomnile čudovitih mini-maket, ki sem jih pred časom videl pri spretnem modelarju. Seveda tu ni šlo za nenevarne igračke, marveč za komplicirane stroje, ki se v rokah izvežbanih mojstrov krmila spremenijo v smrtonosno orožje. Sto metrov zadaj je samevala sivo bela vzletna steza, potopljena med nizko, komaj vzkliho zelenje. Povsod naokrog sta vladala mir in pokoj in le težki, črni oblaki, gnani od muhavgave vetra, so razbijali negibnost pokrajine. »Zaspalo vzdušje, kajne?« je podpolkovnik Roman Zu-

pan uganil skrivne misli zvedavih gostov. »Ampak ne delajte si utvar. Pet minut po danem preplahu bi bila tale jata v zraku, v naslednje pol ure pa smo sposobni poslati v akcijo že drugi val.«

Reaktivci startajo v dvojicah, v presledku pičlih petnajst sekund. Vedno — in naj bo petek ali svetek, zima ali poletje — sta nared vsaj dve eskadrilji, ki štejeta skupno 24 aparatov. Ostanek flote je bodisi v hangarjih, bodisi na rednem pregledu prve oziroma druge stopnje. Preglede opravljajo varovanci inženirja Matije Marinská, vodje servisnih delavnic. Izredni mehaniki so, specialisti najvišjega kova.

»Poleg sprotnega nadziranja zapletenih sistemov izvajamo še obvezne detaljne general-

ke, ki so jim letala podvržena vsakih 50 ur letenja. Po stotih urah potem sledi še natančnejše preverjanje slehernega občutljivega dela posebej. Avlon dobesedno razkosamo, razmontiramo. Kontrolne teste opravljajo ekipe dvajsetih inženirjev in tehnikov, katerih naloga je, da preučijo stanje pogonskih in krmilnih naprav, merilnih, radarskih in radijskih instrumentov, zunanjih površin, podvozja itd. Ničesar ne smejo zanemariti ničesar prepustiti naključju,« je razlagal kapetan Marinšek.

Kar brž naj povemo, da so piloti in uslužbenci servisnih delavnic nerazdružljivi prijatelji. Povezuje jih brezmejno medsebojno zaupanje, kajti življenje onih je odvisno od vestnosti in znanja drugih. Če bi, denimo, letalec ne bil prepričan v brezhibnost kovinskega ptiča, če bi dvomil o sposobnosti kolegov-mehaničnikov, bi brž izgubil prepotrebno gotovost in psihično trdnost, ki sta glavna zaveznika hladnokrvnosti.

Nesreča — redek gost

Sprehod skozi lope, nanižane vzdolž betonskih pist, je zares nepozaben dogodek. Orjaški reakcijski stroji, rešeni pločevinastega ohišja in pričvrščeni na razkrožena lesena stojala, privlačijo poglede kot magnet opilke. Vmes se vrtijo z oljem popackani fantje, ki jih splet cevi, kablov in vijakov niti najmanj ne bega.

»Težava našega poklica je v tem, da ne pozna osemurnega delavnika. Zmeraj moramo biti nared, zmeraj pripravljene odstraniti nenadno okvaro. Besedice »odlašanje« ne trplimo,« so pojasnjevali mehaniki. In ko smo sprem-

ljevalce nato pobarali o nesrečah, o padcih avionov, je šef aerodromske kontrole smehljaje odgovoril, da jih skoraj ni.

»Nesreče nastajajo zaradi malomarnosti in slabe organizacije posameznih služb. Le-te pa v enoti polkovnika Stanka Primožiča, komandanta baze, funkcionirajo kakor švicarska ura. Zato so nezgode silno redek gost. Večinoma jih povzročijo kakšna višja sila, kak zunanji faktor, ki nanj ni moč vplivati. Človek in stroj nikdar ne zatajita.«

Naslednjo etapo obiska družine novinarjev je tvoril ogled pri radistih. Temeljito so nam razkazali svoje prostore, kamor noga nepoklicnega radovedneža nima vstopa. Laik tamkaj hipoma izgubi glavo. Utripajoči zasloni, kazalci, slušalke, številčnice, zapleteni sprejemniki in podobno so nešolanemu prišleku popolna neznanika.

»Radisti upravljamo s točno 56 vrstami najrazličnejših radijskih in navigacijskih naprav,« je dežurni tehnik pripovedoval časnikařem. »Zelo pomembno so, saj jim ne rečemo zaman oči in ušesa letal. Spričo njih se je delež pilota, nekoč odvisnega zgolj od lastne spretnosti in iznajdljivosti, zmanjšal na minimum ter posadke spremenil v poslušne robote, ki slepo izpolnjujejo ukaze z zemlje. Mi določamo smer in višino leta, mi odredimo hitrost, odkrivamo cilje in bdimo nad izvajanjem končne faze akcij.«

Radistom je zaupano tudi redno testiranje letalcev v simulatorju, na las podobnem notranjosti reaktivca. Izbranci, ki »šofirajo« sto in sto milijonov vredne »jeklene puščice«, si pač ne utegnejo privoščiti počasnih refleksov, pešanja vida, nervoze itd.

Zahrbtni kumulonimbusi

Nepogrešljivi službi kate-regakolt aerodroma — civilnega ali vojaškega — sta vsakakor nadzor leta in meteorološka postaja. Kontrolorji s pomočjo radio farerjev in GCA sistema spremljajo prihode in odhode avionov ter so, če hočete, neke vrste nebesni prometniki. 1440 minut dnevno pregledujejo nebo in ugotavljajo, koliko plovil je trenutno v zraku, kakšne vrste so, kam potujejo ... Prek kvadranta štrlečega stolpa vzdržujejo zvezo z oblastnim poveljstvom v Zagrebu, ki opazuje prostor nad celotnim severozahodnim območjem Jugoslavije. Njegovemu »elektronskemu očesu« ne uide niti najmanjši objekt, hiteč čez ozemlje SFRJ — bodisi da gre za mogočni boeing 707, za helikopter ali za dvo-sedežno športno cesno. Neopazen vdor tujih napadalcev je torej popolnoma nemogoč.

»Veriga radarjev noč in dan zasleduje naglo rastoči letalski promet, ki poteka po skrbno pretehtanem redu. Ze najmanjše odstopanje utegne povzročiti katastrofo. Vrhnji pas atmosfere »uporabljajo« potniški avioni, ki so kajpak obvezani držati se začrtanih koridorjev. Srednja višina je namenjena vojaškim letalom; le izjemoma, v primeru nevarnosti, jim dovolijo prekati linije »civilistov«. Pri tleh, izpod 500 metrov, pa gospodarijo »brenclji« in helikopterji,« me je poučil stari vodnik Ernest Ferik.

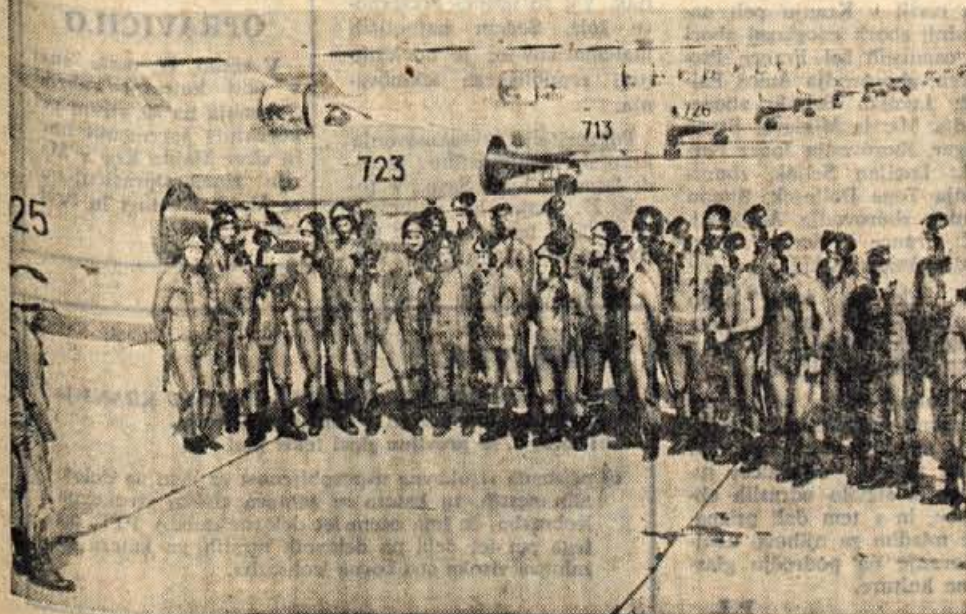
Bliznji sodelavci kontrolorjev, meteorologi, so nedavno dobili aparature, sposobne avtomatičnega sprejemanja in sestavljanja vremenskih slik. Poprej je družina napovedovalcev klimatskih muh ročno vrisavala spremembe ter porabila zanje kup dragocenega časa. Zdaj mnogo laže in hitreje analizirajo podatke, zbrane iz najrazličnejših koncev sveta. Poleg domačih dobivajo prognoze pariškega, rimskega, dunajskega, berlinskega in moskovskega observatorija. Ugotovitve so si ponavadi dokaj sorodne, vendar obstajajo določene razlike, ki utegnejo biti odločilne. Ni namreč vseeno, kje so se nakopičili zahrbtni kumulonimbusi, gmo-te ledeno mrzle vlage, polne statične elektrike, horizontalnih in vertikalnih tokov ter vrtnice. Če letalo zaide vanje, mu ni rešitve. Dolžnost vremenarjev je, da določijo natančni položaj smrtonosnih kop in opozorijo nanje komando. Navigatorji potlej preusmerjajo avione na varno in korigirajo načrt poleotov.

Še kratek napotek občanom

Nazadnje, namesto običajnega slovesa, smo udarili debato o reševanju plovil, ki so zaradi kakršnihkoli razlogov prisilno pristala. V takšnih primerih je pomoč občanov izredno pomembna. Očividce pripetljaja naj nemudoma obvesti najbližjo postajo milice ali pošto, katere uslužbenci bodo nato poslali sporočilo reševalcem. Slednji stopijo v akcijo takoj ko jim določeno središče javi, da je izgubilo zvezo s pilotom oziroma posadko. Če ni podrobnjših novic, začno iskati na točki, kjer so zadnjič zasledili izginiti objekt. Ta pa utegne biti daleč proč od dejanskega mesta nezgode saj, recimo, nadzvočni lovec v pičli minuti ali dveh premaga razdaljo dvajsetih ali tridesetih kilometrov.

Kaj bi še kazalo dodati? Marsikaj. Toda preobilica novosti hkrati ni nikoli dobra, zato zaključujem. V imenu bralcev želim enoti polkovnika Primožiča veliko sreče in borbenih uspehov. Upam, da bomo reporterji kdaj v prihodnosti spet smeli poškiliti v svetišče letalcev.

Igor Guzelj

Prešernovo gledališče v Velenju

V ponedeljek, 22. maja, ob 20. uri bo nastopilo Prešernovo gledališče s Cankarjevo komedijo **ZA NARODOV BLAGOR** v Velenju in na ta način otvorilo jubilejno XV. republiško srečanje gledaliških skupin Slovenije. Nedvomno je to lep zaključek sezone, ki sega od Behanovega TALCA, Košutovih STRIH FANTOV MUZIKANTOV, krstne izvedbe Partljičeve komedije TOLMUN IN KAMEN do že omenjenega Cankarja. Medtem ko bo s komedijo TOLMUN IN KAMEN Prešernovo gledališče v juniju gostovalo na Gorenjskem (uprava ravnokar sklepa dogovore), pa bo Cankarjevo delo ZA NARODOV BLAGOR spet na sporedu v jeseni oziroma v naslednji sezoni.

S tem v zvezi je treba opozoriti na dosedanjih 8 predstav (v Velenju bo torej deveta) Cankarjeve komedije, ki je pritegnila občinstvo v tisti meri, v kakršni se to posreči samo temu našemu velikemu avtorju. Posebno velja pozdraviti odločitev gimnazije, kolektiva Iskre ter Šolskega centra Iskre, ki so odkupili kar po celo predstavo, čeprav je bila svečana predstava v počastitev dneva OF in 1. maja do kraja zasedena. To so brez dvoma dogodki, ki jih velja še posebno pozdraviti, saj vzbujajo Prešernovemu gledališču upanje, da bo v hodoče prihajalo do še večjega sodelovanja med napori izvajalcev in željami odjemalcev.

Posebno velja omeniti živahen odziv na Cankarjevo ko-

medijo tako v časopisu (Glas, Dnevnik, Delo), kakor tudi med obiskovalci; podatek, na podlagi katerega bi bilo smotno razmišljati o odprtem pogovoru z občinstvom ali pa o razgovoru med kulturnimi delavci. Na tak ali podoben način bi namreč gledališče tako z močnejšo pritegnitvijo občinstva in pa seveda kulturnih dejavnikov pridobilo na dinamičnosti, izmenjavi mnenj in hitrejši poti v smeri vse večje kvalitete.

Po nastopu v Velenju čaka Prešernovo gledališče dokončen izbor repertoarja za naslednjo sezono, prve konkretne priprave na izvedbo tega repertoarja, dalje načelni in seveda tudi stvarni razgovori s šolami, delovnimi organizacijami in kolektivi kakor tudi seveda dogovori z gostovanja.

J. P.

Na 15. jubilejnem srečanju gledaliških skupin Slovenije v Velenju bo razen Prešernovega gledališča iz Kranja nastopilo z Gorenjske tudi amatersko gledališče Tone Čufar z Jesenic z delom Petra Ustinova **KOMAJ DO SREDNJIH VEJ**, in sicer v petek, 26. maja.

A. U.

Pesem mladih za dan mladosti

V Kranju bo v ponedeljek, 22. maja, ob 17. uri v telovadnici osnovne šole France Prešeren revija mladinskih pevskih zborov v počastitev 80-letnice maršala TITA in DNEVA MLADOSTI.

Po uspehi reviji mladinskih zborov, ki je bila v četrtek, 18. maja v Predosljah, bodo na reviji v Kranju peli naslednji zbori: enoglasni zbori iz osnovnih šol France Prešeren, zborovodja Anica Pajkič; Lucijan Seljak, zborovodja Marija Miklave; Stane Zagar, zborovodja Janez Foršek; Lucijan Seljak, zborovodja Tone Dolinšek; Simon Jenko, zborovodja Alojz Ajdič; France Prešeren, zborovodja Anica Pajkič.

V zaključni točki bodo združeni zbori zapeli pesem Radovana Gobca Lepo je v naši domovini biti mlad.

Upamo, da se bo te pomembne mladinske zborovske manifestacije udeležilo poleg mladih poslušalcev tudi večje število odraslih občanov, in s tem dali priznanje mladim za njihovo udeleževanje na področju glasbene kulture.

P. L.

Razpis nagrad sklada Staneta Severja za leto 1972

V skladu s pravilnikom o ustanovitvi Sklada Staneta Severja, razpisuje upravni odbor sklada za leto 1972 te nagrade:

1. dve nagradi za igralsko stvaritev na enem od slovenskih poklicnih gledališč
2. za igralsko stvaritev enega od študentov AGRFT, ki se praviloma podeljuje kot štipendija
3. za igralsko stvaritev enega od igralcev slovenskih amaterskih gledališč

V poštev pridejo igralske stvaritve, ki so nastale v času od 1. decembra 1971 do 15. novembra 1972 in ki ustrezajo pogojem pravilnika sklada. Kandidate predlagajo poklicna gledališča, republiško združenje slovenskih dramskih umetnikov, Akademija in ZKPO Slovenije.

Vsak predlagatelj lahko predlaga največ dva kandidata. Žirija sklada mora imeti možnost, da si ogleda predlagane predstave.

Nagrade bodo javne podeljene 18. decembra 1972. Prijave sprejema najkasneje do 15. novembra 1972 sedež sklada, AGRFT, Ljubljana, Nazorjeva 3.

Upravni odbor sklada

Tekmovanja mladih matematikov

Pred nekaj dnevi sta bili v Kranju in v Lescah občinski tekmovanja mladih matematikov, ki ga vsako leto organizira društvo matematikov in fizikov Slovenije in zavod za šolstvo v Kranju ob pomoči vodstev šol ter učiteljev matematike.

V Kranju je bilo tekmovanje v Prešernovi šoli. Udeležilo se ga je 111 učencev šestih, sedmih in osmih razredov osnovnih šol kranjske občine, ki so se najbolje odrezali na izbirnih tekmovanjih posameznih šol. Prvo mesto pri šestolcih je zasedel Marjan Babič, pri sedmolcih Sava Gassi, v osmem razredu pa sta bili najboljši Tatjana Cejan in Eva Zemljak. Vsi so učenci Prešernove šole. Sedem najboljših matematikov se je udeležilo tudi republiškega tekmovanja.

Pokrovitelj tekmovanja kranjskih matematikov je tudi letos tovarna Sava. V torek, 23. maja, bo najboljša povabila v tovarno in jih pogostila. Prvi trije bodo pre-

jelj tudi denarne nagrade, ostali pa spominska darila.

V osnovni šoli Lesce pa se je v reševanju matematičnih nalog pomerilo 99 učencev šestih, sedmih in osmih razredov osnovnih šol radovljske občine. Največ točk so zbrali: Marija Župan iz osnovne šole Bohinjska Bistrica, Dejana Lavrih in Marija Resman iz osnovne šole Antona Tomaža Linharta iz Radovljice in Valči Crnolagar iz osnovne šole Lesce. Vsi štirje se bodo udeležili republiškega tekmovanja mladih matematikov, ki bo konec maja v Ljubljani.

ib

OPRAVIČILO

V sredo, 17. maja, smo v naši kulturni rubriki Snovanja na 20. strani pri korekturi spremenili ime. In sicer Majdo Kne v Marjlo Kne. Opravičujemo se Majdi Knetovi in bralcem.

POPRAVEK

Pri oglasu za **PODJETJE ZA PTI PROMET KRANJ** je nastala napaka, katero s tem popravljamo. Pri točki 4. se pravilno glasi tekst pod

c) priznana strokovna usposobljenost za delo na delovnih mestih, za katera se zahteva visoka strokovna izobrazba, če ima osem let delovne dobe v PTT, od tega pet let dela na delovnih mestih, za katera se zahteva visoka strokovna izobrazba.

JESENICE — Občinska konferenca ZMS Jesenice, odbor za praznovanje meseca mladosti, je pripravil v veliki dvorani delavskega doma pri Jelenu na Jesenicah razstavo mladih ob mesecu mladosti. Razstavo, na kateri sodelujejo mladi slikarji, fotografi-amaterji in filatelisti so pripravili pionirji in mladinci osnovnih šol, fotoamaterji foto kluba Andrej Prešeren in društvo jeseniških filatelistov v sodelovanju in pomoči likovne sekcije DOLIK in DPD Svobode Tone Čufar z Jesenic. Razstavo so s kratkim kulturnim programom, v katerem so sodelovali pianist Peter Kopač, pevec Jaka Jeraša in mladi pesnik Ivan Fekonja, odprli v petek, 19. maja. Odprta bo do vključno 27. maja.

D. S.

KRANJ — Sinoči, v petek, 19. maja, so v galeriji Prešernove hiše odprli razstavo likovnika Toneta Tomazina, člana slikarskega društva DOLIK z Jesenic. Čeprav amater, je Tomazin v oljni tehniki dosegel zavirljivo umetniško raven, zlasti kar se tiče upodabljanja gorskih krajev. Tokrat pa avtor prikazuje pejsaže v akvarelni tehniki, ki njegovemu delu daje popolnoma nove dimenzije. Razstava bo odprta do vključno 8. junija.

-lg

KRANJ — V organizaciji Gorenjskega muzeja so včeraj zvečer v galeriji Mestne hiše odprli razstavo slikarja in grafika Mihe Maleša. Gre za umetnika izredne izrazne moči in enkratnih domislic. V prikazanem opusu — ugotavlja recenzor Zoran Kržišnik — se je odrekel lahkotni igrivosti in postal trši, bolj tragičen. Ostaja pa samobiten in samosvoj kot je bil prvi dan svojega likovnega delovanja. Razstavo bodo zaprli 8. junija.

-lg

KRANJ — Koncertna poslovalnica Kranj je včeraj, v petek ob 19.15, v idiličnem okolju renesančne dvorane Mestne hiše priredila koncert komornega godalnega orkestra Kranj, ki te dni slavi 20-letnico svojega nastanka. Pod taktirko Petra Liparja so izvajali dela J. H. Fiocca, dr. Benamina Ipavca, Petra Liparja, Benamina Brittna in Aleca Rowleya.

-lg

SKOFJA LOKA — V navzočnosti številnih obiskovalcev so včeraj popoldne v paviljonu Loškega muzeja na gradu odprli razstavo treh mladih akademskih slikarjev: Hermana Gvardjančiča, Borisa Jesiha in Francija Novinca. Njihova dela bodo ljubiteljem likovne umetnosti na voljo do 31. maja letos.

-lg

SKOFJA LOKA — V nedeljo ob 14.30 se bo v osnovni šoli Gorenja vas začela revija mladinskih in otroških pevskih zborov. Sodelujejo pionirski in mladinski pevski zbori osnovnih šol škofjeloške občine, glasbena šola Skofja Loka, pevski zbor gimnazije iz Skofje Loke, komorni mladinski zbor iz Žirov in Tamburaški orkester iz Reteč pri Skofji Loki.

SKOFJA LOKA — Včeraj je bila v Loškem gledališču premiera mladinske igrice Pastirček Peter in kralj Maliban. Danes so ponovite za osnovni šoli Trata in Skofja Loka, jutri ob 16. uri pa bo predstava za vse mlade Ločane.

-lb

TRZIC — V torek, 16. maja, je bila zaključena razstava umetniške fotografije v paviljonu NOB v Trziču. Na razstavi je Oskar Dolenc razstavil 30 fotografij. Razstavo, ki je bila odprta šest dni, si je ogledalo 316 obiskovalcev. Mnogi obiskovalci so svoje vtise o razstavi zabeležili v knjigo. Mnenja obiskovalcev so si bila zelo enotna. Mnogi si še želijo takšnih in podobnih razstav. -lp

DRUŽABNO SREČANJE DELAVCEV UJV — V okviru tedna varnosti je bilo minuli teden na Gorenjskem več različnih prireditiv. Ena od takšnih je bila tudi družabno srečanje delavcev UJV Kranj z različnimi športnimi prireditvami. Se posebno zanimiva in zabavna je bila nogometna tekma med debelimi in suhimi, v kateri so debeli izgubili s 3:0. Zenske zaposlene v UJV pa so tekmovaly v teku z vrečami in v napihovanju balonov. Osrednja moza te prireditve, ki je bila na igrišču v Dupljah, pa sta bila sodnik za prekrške, ki je sodil tekmo in reporter oziroma komentator tekmovalj. — A. Z. — Foto: F. Perdan

»Letel sem v formaciji TITO«

Jože Golorej, upokojeni pilot, ki živi z ženo v Kranju, se spominja: »S Franjem Kluzom sva bila dobra tovariša. Najina pilotska pot se je začela 1. oktobra 1931. — 23 let sem letel in nikdar mi ni bilo žal, da sem se odločil za pilota.«

59-letnega Jožeta Goloreja, upokojenega vojaškega pilota, sem spoznal v začetku aprila na Krvavcu. Takrat sva se dogovorila, da bova pokramljala o njegovi 23-letni pilotski karieri pred letošnjim 21. majem, ko jugoslovansko vojno letalstvo praznuje 30. obletnico.

Dobri dve uri sva v četrtek kramljala v njegovem stanovanju v ulici Moše Pijadeja 11 v Kranju. Bil je to eden tistih pogovorov, ki si jih novinar pri opravljanju poklica lahko samo želi. Žena se je odpravila v mesto in tih družbo so nama delale le dragocene ribice v akvariju.

»Večkrat sem že hotel priti za pero in popisati številne spomine. Pa ne pridem od tega. 23 let sem aktivno letel in poznam domala vsak kvadratni meter neba nad državo prav tako dobro kot trdna tla. Ob tem zapisu pa bi rad, da ne bi pozabil omeniti tudi Franja Kluzo, s katerim sva začela šolanje in po katerem jugoslovansko vojno letalstvo praznuje v teh dneh 30-letnico,« je začel in si napolnil pipo.

Jože se je rodil v Voklem. Ko je bil na šolanju v Ljubljani, je 1931. leta spomladi pri sošolcu nekoga dne našel razpis za podoficirsko letalsko šolo v Novem Sadu. Prijavil se je in imel srečo, da je bil od 500 prijavljenih izbran med 80 kandidatov, ki so bili sprejeti. Slovence takrat niso radi sprejemali. Njemu, kot je povedal, so takrat veliko pripomogli črni gosti lasje. »Če bi bil plavalas, me prav gotovo ne bi sprejeli.«

Tako sta se 1. oktobra 1931. srečala v šoli s Franjem Kluzom,

ki je potem 21. maja 1942 z avionom POTEZ XXV pobegnil k partizanom.

»S Franjem sva se tako zblížala in bila ves čas odlična učenca. Bil je manjše rasti, tih in zelo tovariški. Se zdaj ga vidim, kako je 20. aprila 1941 v predmestju Sarajeva jezno zrl v nemško avtomobilsko kolono in naglas sam zase razmišljal, kaj naj stori. Ceprav nerad, se je takrat odločil za letalstvo v bivši NDH. In prav to mu je omogočilo, da je potem točno leto dni kasneje lahko pobegnil skupaj z Rudijem Čajvcem.«

1937. leta sta Jože in Franjo končala šolo in kot diplomirana pilota odšla v Sarajevo, kjer sta letela na izvidniških francoskih letalih lesene konstrukcije POTEZ XXV. 1939. leta pa sta se ločila. Jože se je odločil za lovsko pilotsko šolo v Nišu in tako postal inštruktor letenja v Kraljevu.

Jože Golorej

»Spominjam se, da smo morali 13. marca 1941 s 40 letali poleteti iz Kraljeva v Nikšić. Organizacija v takratnem jugoslovanskem letalstvu pa je bila tako slaba, da sta v Nikšić prišli le dve letali. Drugi smo se porazgubili po Hercegovini in Crni gori. Jaz sem zasifno pristal v Bileči. Kako neizbežen je bil razsul stare Jugoslavi-je, smo videli vsi piloti, ki smo bili pred napadom na Jugoslavijo v Nikšiću. Bilo ni nobene organizacije in od 11. do 17. aprila smo bili priča le pobegom jugoslovanske vlade. Mnogi člani vlade so iz Nikšića hoteli zbežati z avioni v Grčijo. Za prenekatere pa so se poleti končali v Jadranskem in Sredozemskem morju. Prav zato je kralj raje pobegnil iz Dubrovnika s podmornico.«

Jožeta niso mogli prisiliti, da bi pilotiral letalo in sodeloval pri pobegu. Uprl se je in se po srečnih naključjih do julija 1941 prebil v Slovenijo, kjer pa so ga oktobra Italijani v Ljubljani aretirali in zaprli. Kot politični zapornik je potem v italijanskih zaporih dočakal konec vojne.

»Sele junija 1945 sem prišel v vojno učilišče v Zemun, od koder sem potem odšel v pilotsko šolo v Pančevu, kjer sem bil do 1952. leta inštruktor. Takrat sem vzgojil 10 generacij kadetov in mnogi od teh še danes krožijo na našem nebu.«

1952. leta je Jože odšel v transportno letalstvo in do 1956. leta letel na DC-3. Ves čas je bil kapetan oziroma prvi pilot. Potem je odšel za leto in pol v Split v hidroaviacijo in nazadnje v Batajnico, kjer je bil komandir

naših tipov avionov 213. 1963. leta pa je bil upokojen kot eden najstarejših pilotov in strokovnjakov za vojaška letala.

»Vam je bilo kdaj žal, da ste se odločili za vojaškega pilota?«

»Nikdar. Danes mi je žal, ker ne morem več leteti. Preveč spominov imam namreč na 4500 ur letenja in na 16 tisoč vzletov. Najraje se spominim Titovega rojstnega dne 1948. in 1949. leta, ko sem nad slavnostno tribuno letel v formaciji TITO. V 21 letalih smo bili takrat trije slovenski piloti in jaz sem letel kot prvi desni v črki O.«

»Je tak polet v formaciji kaj nevaren?«

»Ne da bi govoril o nevarnosti. Rekel bi, da je tak polet, ko je od krila enega letala do krila drugega letala le en meter, predvsem napet in slovesen.«

Tri nesreče je imel Jože z letalom, vendar v nobeni ni staknil niti praske, čeprav so od letal ostale le treske in razbitine.

Se in še je pripovedoval in obujal spomine. O tem, da je v njegovo letalo nad Velebitom treščila strela, da so največji sovražnik letal in pilotov v zraku kumulusi nimbusi — oblaki, iz katerih zaradi ledu, toče in strel skorajda ni rešitve, o tem, da je 1957. leta v zalivu blizu Omiša odkril spomenik Franju Kluzo, ki je bil tamkaj sestreljen od nemških rafalov 14. septembra 1944 ob napadu na nemške ladje...

Cas naju je prehitel. Poslovala sva se in si začelela srečno.

Da. Srečno. In vse najboljše ob prazniku, Jože.

A Zalar

Moja brata Bodičar in Zbadljivce živita in delata v okolici Kranja. Čudovit svet je to, ves zelen in sončen. Ob koncu tedna rad skočim tjakaj, kajti ježi smo veliki ljubitelji prirode. No, zadnja leta sem obiske močno skrčil, saj spričo obilice skrbi brata nista imela kaj prida časa zame. Ofenziva vikendašev ju je namreč spravila na rob živčnega zloma. Kot gobe po dežju so naokrog poganjale hišice in nikoli nisi mogel vedeti, kdaj in kje bo kak mogočnej začel graditi zasebna počitniško zatočišče. Komaj sta našla primeren brlog, že je pridrvel trop dedcev in jel kopal temelje za bodoči vikend. Ubožca sta bila bolj podobna preganjanim beguncem kot pa miroljubnim gozdnim živalim.

Lahko si mislite, kako presenečeno sem pogledal, ko so mi pred dvema mesecema sporočili, da je Bodičarjevih in Zbadljivčevih muk konec. Skupščina občine Kranj je menda sprejela odlok, ki naj bi zavil vrst stihijski rasti letoviških kočic in drugih sorodnih objektov. Urbanisti so širši rekreacijski prostor skrčili na strogo omejene cone ter sklenili, da brez uradno potrjenega zazidalnega načrta ne bodo nikomur več dovolili zganjati luksuza. Premožnejši proletariati kajpak še vedno sme postavljati spomnike svojem položaju in dohodkom, a le ob sodelovanju kranjskega Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo, ki najbrž zna poskrbeti, da nakupi že opremljenih parcel ne bodo pretirano poceni. Bravo, oblast! Tako je treba! Če kdo želi uživati razkošje, naj plača.

Zal hvalevredni odlok prihaja malce pozno in seveda velja samo za naprej. Ze res, da »božji mlini« meljejo počasi, toda preveč vendarle ne bi smeli zamujati. Mali človek mimogrede dobi občutek, kako so tovariši »od zgoraj« najprej lepo poskrbeli zase (se pravi prosto po izbiri in brez stroškov, ki jih nosi s seboj zazidalni načrt, gradili vikende), potlej pa v obliki predpisa onemogočili zamudnikom posnemati jih. Mali človek sicer dostikrat pogreši, a neprijeten občutek mu bo kljub temu težko izbiti iz glave.

Vaš Jež Popotnik

Združene države Amerike so zopet doživele enega tistih tragičnih trenutkov, ki na srečo redko, a vendarle vse preveč pogosto, pretresajo to veliko državo. Na kandidata demokratske stranke za predsednike volitve, ki bodo novembra letos, je mladenič, ki ga je policija v trenutku, ko to pišemo, komaj identificirala, izstrelil več strelcev. Medtem ko so kirurgi poskušali vse, kar se je dalo, da bi rešili guvernerja Alabame, je bila velika dežela onstran Atlantika znova v šoku. Čeprav nihče v tem hipu ne ve, če bo guverner Wallace preživel atentat ali ne in se tako otel usodi, ki je pred njim terjala življenja dveh Kennedyjev, borca za črnske pravice Luthra Kinga in še vrste drugih, čeprav vsekakor manj znanih osebnosti, je jasno, da se je vendarle zgodilo nekaj, kar bo zopet vrglo senco na deželo, o kateri smo sicer pogosto pripravljali misliti najlepše. Atentat na Georga Wallacea je kot vse kaže delo enega samega človeka, čigar motivi in razlogi v tem trenutku niso znani. Dejanje, za katerega se je odločil, potrjuje skrajno negotovost, v kateri živijo politične osebnosti v Združenih

državah Amerike. Zdi se kot da bi vrsta političnih atentatov porodila neko čudno, za zločinsko dejavnost te vrste ugodno, ozračje nasilja in terorja. Nihče na tem svetu seveda ne more zagotoviti nikomur absolutne varnosti, kadar gre za osebo, ki se dejavno ukvarja s politiko, še zlasti pa na način, ki je običajen za Združene države Amerike. Krivda za uspel atentat na Wallacea torej ne leži v bolj ali manj nezadostni učinkovitosti agentov tajne službe, marveč drugje. To »drugje« je zelo težko opredeliti, saj ima, tako svoje vzroke kot posledice in oboje se prepleta že dolga leta. Bilo bi seveda nemogoče pričakovati pravično, pošteno in objektivno razlago tega fenomena na prostoru, ki nam je na voljo. Tisto, kar je moč povedati, je zgolj ilustracija nekega stanja. Američani sami zatrjujejo, da je del nasilja, ki ga je dežela vsekakor več kot polna, ostane tistih burnih in negotovih časov, ki jih mi izkrivljeno spoznavamo z gleda-

njem kavbojki. Nasilje je bilo značilno za prve korake velike dežele v prejšnjem in še stoletju pred njim. To nasilje se z napredkom in razvojem družbe ni izkoreninilo v taki meri, da bi od njega ne ostalo še veliko. Tudi politična scena Združenih držav Amerike, ta dolga paleta burnih dogodkov, je bila vsekoli podobna džungli, v kateri je zmagoval argument moči in ne vselej moč argumenta. To nasilje se je ohranjalo tudi na stolpcih tiska, v valovih radijskih oddaj in v zadnji dobi še zlasti na televizijskih ekranih. Nasilje je postalo malikovan pojem oblasti, moči. In naposled zelo verjetno tudi dolgoletno vztrajanje v neki izgubljeni vojni, ki ni nič manj značilna po svojem nasilju kot je po svoji brezupnosti, ni moglo ostati brez posledic na psihl Američanov. Ne vseh, kajti posploševanje je seveda nemogoče, ampak zadosti velikega dela, da smo zaradi tega lahko v skrbeh. George Wallace je bil segregacionist, človek juga, kar je oznaka,

ki v ameriških razmerah pove bistveno več kot tukaj, na stari celnici. Mnoge izmed idej, ki jih je zagovarjal zlasti pri obravnavanju odnosov med črnimi in belimi prebivalstvom Združenih držav Amerike — so za nas skrajno nespremenjene in, verjame mo, tudi za človeštvo žaljive, toda to nikakor ne more vplivati na obsodbo tistega (ali tistih) ki so potegnili orožje nanj. Politični atentat kot sredstvo boja, ali pa tudi samo izraz mržnje posameznika, ni opravičljiv in ne more doživeti drugega kot obsodbo. Današnji svet si želi življenje brez terorja, odločanje brez prisile, atentati pa se ne skladajo ne z enim, ne z drugim. Zato so v tem trenutku naše simpatije in dobre želje na strani guvernerja Alabame, čeprav se z mnogimi stališči, ki jih je zagovarjal, nikoli nismo strinjali in se tudi nikoli ne bi mogli. Toda strel so vendarle zadeli človeka in zadeli so ga podlo, zločinsko hladnokrvno. Težko je v tem trenutku tudi povedati, kakšne posledice bo

imel ta atentat na letošnje predsedniške volitve. Demokratska stranka je — če so rane guvernerja Wallacea (sicer ne kaj dosti znanega ameriškega politika v Evropi), hude — izgubila enega izmed dveh najresnejših kandidatov za izbor strankinega predsednika, ki bi se lahko kasneje spopadel s svojim nasprotnikom, republikanskim kandidatom za vabljen naziv predsednika Združenih držav Amerike. Ostal je samo še George McGovern, politik, ki je blizu Kennedyjevim idejam o urejanju in vodenju sveta. Ali pomeni atentat v Washingtonu tudi že odločitev o osebnosti kandidata demokratske stranke? Težko je reči, kajti odgovor je še vedno v rokah kirurgov. Toda če so bila prva poročila točna in so rane resnično hude, potem je za Wallacea vse končano.

LJUDJE
IN
DOGODKI

Očiščena Temza

Reka Temza, ki teče skozi prestolnico Velike Britanije, je bila zaradi odplak in strupenih industrijskih odpadkov celo stoletja mrtva. Konec petdesetih let pa so londonski mestni očetje sprejeli vrsto zaščitnih ukrepov in s čistilnimi napravami preprečili onesnaževanje struge. Pet let kasneje je neki pristaniški delavec v obalnih plitvinah opazil prvo veliko ribo. Danes so le-te že vsakdanji pojav. Toliko jih je, da se je pred mesecem dni ribiška zveza odločila na Temzi prirediti množično tekmovanje domačih trkarjev. Plen je bil menda več kot obilen.

Letališča na zatožni klopi

Nedavna nesreča britanskega letala DC-8, v kateri je izgubilo življenje 115 ljudi, je dala povod za sestanek pilotov, članov združenja italijanskega civilnega letalstva. Na posvetu v Rimu so sklenili do nadaljnjega bojkotirati kar šestnajst domačih aerodromov, med drugim tudi palermški Punta Raisi, imenovan »smrtna pasta«. Piloti ugotavljajo, da omenjena letališča nimajo ustreznih naprav za pristajanje v neugodnih vremenskih razmerah ter ob slabi vidljivosti. Bojkot naj bi trajal vse dokler ministrstvo za promet ne bo priskrbelo in montiralo potrebnih aparatov.

Kupčije z otokom

V ponedeljek, 15. maja, so Američani z veliko pompom vrnili otok Okinavo Japonski. Zal bo strateško izredno pomemben košček zemlje le uradno pripadal deželi vzhajajočega sonca. Pentagon je namreč na njem obdržal (in celo še povečal) široko mrežo letalskih oporišč, nad katerimi ima nadzor izključno le ameriško obrambno ministrstvo. Od tod pošilja opremo in orožje v Vietnam, tu so tudi glavna skladišča goriva in streliva tihoceanske flote. Protesti naprednega dela japonske javnosti ne ganejo prav nikogar.

Pobeg v ritmu sambo

Cetverica glasbeno navdahnjenih kaznjencev jetnišnice v Rio de Janeiro je kolegom iz drugih

celic priredila pravcati mali koncert. S pomočjo kozarcev, glavnika in vžgalic so mojstrsko igrali skladbe v ritmu sambe. Peti je medtem žagal rešetko na oknu. Po končani predstavi so — namesto da bi uživali v aplavzu poslušalcev — izginili brez sledu.

Senator — hinavec

Veliko smolo je imel turški senator Kudret Bajaj; francoski cariniki so v njegovem avtomobilu odkrili 50 milijonov dolarjev vredno pošiljko heroina. Kmalu je postalo jasno, da možakar pripada razvejani mreži tihotapev mamil in niti diplomatska imuniteta mu ni več pomagala iz zagate. Bajaj je pred meseci, ko so v senatu razpravljali o boju proti prekupčevalcem narkotikov, terjal odobritev najstrožje kazni — smrti. Hinavec brez primere.

Sreča španskega ribiča

Sreča je bila revnemu španskemu ribiču Joseju Abijonu izredno naklonjena. Na nogometni stavi je pravilno napovedal izide vseh štirinajstih tekem ter spravil v žep doslej največjo vsoto v zgodovini španske loterije: 13,5 milijona novih din. Novopečeni bogataš, sicer oče dveh otrok, je izpolnil samo en listek.

«Hoss» je mrtev

V Hollywoodu je pred dnevi nepričakovano umrl znani ameriški igravec Dan Blocker, pri nas bolj znan kot Hoss Cartwright iz televizijske nadaljevanke Bonanza. 43-letnega, 136 kg težkega zvezdnika so pripeljali v bolnišnico zaradi nenadnih težav z dihanjem. Toda zdravniška pomoč je bila neučinkovita in čez nekaj ur je podlegel. Vzrok smrti popularnega hrusta je pljučna embolija.

Dragocena Nixonova medveda

Negotovost in spletkarjenj je konec: bambusna medvedka ali pandi, kakor se jim uradno reče, bosta ostali v Washingtonu. Redki črno-beli živali, kakršnih je znanaj Kitajske le peščica (London, Moskva, Pyongjang), je dobil Nixon

v dar od predsednika Mao Ce Tunga. Za živali naj bi skrbel cel štab strokovnjakov, saj se izredno težko prilagodijo življenju v ujetništvu in so občutljivi na sleherno spremembo okolja.

Miga 23 nad Izraelom

V izraelski zračni prostor sta pretekli torek vdrla dve sovjetski letali Mig-23, ki pripadata egiptovskim zračnim silam. Letala tega tipa veljajo za najhitrejša na svetu, zato ni čudno, da izraelski lovci Mirage in Fantom niso uspeli prestreči jih. Nevarni »muhi« sta izginili za obzorjem, Tel Aviv pa je pri opazovalni komisiji Združenih narodov vložil uradni protest.

Usodno trčenje

Na postaji Prikray blizu Dugega sela sta minuli torek popoldan silovito trčila potniški in tovorni vlak. Nesreča je terjala 8 smrtnih žrtev, 15 ljudi pa je bilo težje ali lažje ranjenih. Krivca so že odkrili: to sta odpravnik Ivica Ostović in kretničar Jurij Hodak. Ostović je dal Hodaku znak, naj premakne kretnico, čeprav se ni pričal, ali je potniška kompozicija že peljala mimo ali ne.

Avstralski veleposlanik na obisku v Škofji Loki

Danes se mudi na krajšem prijateljskem obisku v Škofji Loki avstralski veleposlanik v Jugoslaviji Henry Robertson. Najprej si je ogledal modni oddelek tovarne klobukov Sešir Škofja Loka, kjer ga je sprejel predsednik zbora delovnih skupnosti občine Škofja Loka in direktor Seširja Miro Pinterič. Zatem se je gost odpeljal v Poljansko dolino.

Ker se zlasti zanima za razvoj zasebnega kmetijstva, se bo v Brodch pri kmetu Poldetu Prevodniku pogovarjal o živinoreji, zatem pa se bo ustavil v Četeni ravni še pri kmetu Pavletu Dolencu. Z njim se bo pogovarjal o razvoju kmečkega turizma.

Avstralski veleposlanik bo obisk v škofjeloški občini zaključil pri kmetu Zg. Jnarju, kjer mu bodo pripravili kosilo. S predstavniki občine in kmetijske zadruge Škofja Loka pa se bo pogovarjal o razvoju kmetijstva.

112 Miha
Klinar

Aprilsko sporočilo 1941

Predigra

ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJEŠ OLJE, ROPAR.
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLJU PELJE

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

Hitlerjeva politika je bila namreč v tistem času naperjena predvsem proti Sovjetski zvezi in v skladu z idejami njegove knjige

'MEIN KAMPF'

ki jo analizira Churchill z naslednjimi glavnimi orisi:

»Glavna teza MEIN KAMPF je preprosta. Človek je boreča se žival: zato je narod kot skupnost borcev, bojna enota. Vsak živ organizem, ki opusti boj za obstanek, je zapisan smrti. Narod ali rasa, ki se neha boriti, sta prav tako obsojena na pogin. Bojna sposobnost, rasa je odvisna od njene čistosti. Zato jo je treba očistiti od tuje nesnage. Židovska rasa mora biti spričo svoje univerzalnosti pacifistična in kozmopolitska. Pacifizem je največji smrtni greh. Pomeni namreč kapitulacijo rase v boju za obstanek. Glavna naloga sleherne dežele je torej nacionalizirati množice. Končni cilj vzgoje mora biti v tem, da izoblikuje Nemca, ki se da z minimalnim drilom spremeniti v vojaka. Največjih prevarov v zgodovini bi ne mogli misliti, da niso delovale gonilne sile fanatičnih in histeričnih strasti. Z državljanskimi vrtilinami miru in reda ne bi ničesar dosegli. Svet se zdaj bliža takšnemu prevratu in nova nemška država mora skrbeti za to, da bo rasa za zadnjo in največjo odločitev na zemlji pripravljena.

Nemška zunanja politika ne sme imeti nobenih moralnih predsodkov. Naloga diplomacije ni v tem, da bi pustili narod junaško propasti, marveč mnogo bolj v tem, da mu ustvarimo pogoje za blaginjo in nadaljnji obstoj. ANGLIJA IN ITALIJA STA ZA NEMCIJO EDINA DVA MOZNA ZAVEZNIKA. Dokler se Nemčija sama ne bo branila, je nihče ne bo branil. Izgubljenih področij ni mogoče znova pridobiti s svečanem klekanjem neba ali s pobožnim zanašanjem na Društvo narodov, marveč samo z oboroženo silo. Nemčija ne sme ponoviti napake, da bi se hkrati borila proti vsem svojim sovražnikom. Bilo bi nespametno napasti Francijo zgolj iz čustvenih razlogov. NEMCIJA POTREBUJE RAZ-

SIRITEV SVOJEGA OZEMLJA V EVROPI. Nemška kolonialna politika pred vojno je bila napačna in treba jo je opustiti. NEMCIJA SE MORA RAZSIRITI NA RACUN RUSIJE, zlasti baltskih držav. NOBENA ZVEZA Z RUSIJO NI DOPUSTNA. ZACETI SKUPAJ RUSIJO VOJNO PROTI ZAHODU BI BILO ZLOCINSKO, kajti cilj Sovjetov je zmagovalje Internacionalnega židovstva.« (Churchill, str. 47 in 48)

Brez dvoma so ti nauki najeteli na tiho odobravanje leta 1933 pri angleški vladi. To odobravanje se je kazalo tudi v času španske državljanske vojne in leta 1938, ko je Hitler anektiral k Nemčiji Avstrijo in z zahodnim Münchenskim blagoslov tudi Sudete, kar je omogočilo, da je Hitler lahko brez vojne likvidiral Češkoslovaško, čeprav so takrat še upali, da bo to takrat peljalo Hitlerja do napada na Sovjetsko zvezo, morda celo v zaveznitvu z Romunijo in Poljsko ter drugimi državami na zahodnih mejah Sovjetske zveze. Toda Hitlerjeva politika se je obrnila proti Poljski in tako pripeljala do dogodkov, ob katerih se je Zahod zresnil šele, ko je

HITLER SLAVIL SVOJE PRVO VOJNO ZMAGOSLAVJE

o čemer poroča Ciano v svojem Dnevniku dne 1. in 2. oktobra 1939:

»Hitlerja sem našel zelo vedrega. — ali, da bolje povem: umirjenega... Kaže popolno samozavest. Srečno obvladana preizkušnja (zmaga nad Poljsko) ga je osvežila za bodoče borbe. Imel je zelenkastosivo suknjo in navadne črne hlače. Na licu sledovi utrujenosti, toda to ni delovalo na živahnost njegovega duha. Hitler je govoril skoro dve uri in vrstil številke za številkami, ne da bi se poslužil beležk. Njegov odnos do Italije (Ciano je imel slabo vest, verjetno pa je v njem kljubovala tudi zavist) se mi je zdel popolnoma nespremenjen. Kar je bilo, je bilo. On gleda sedaj na bodočnost in nas hoče imeti na svoji strani... Njegova prepričanost v zmago je naredila name največji vtis... Pripoveduje o načrtih za akcijo in določa točne datume z gotovostjo, ki ne trpi nobene pripombe. Ali bo imel prav. Po moje igra ne bo tako enostavna, kakor on misli. Francija in Anglija imata še precej povedati... (Ciano, str. 110).«

O tem obisku Ciana v Berlinu je pisal fašist Gayda v

'GIORNALE D'ITALIA'

in apeliral na tiste 'pametne sile na Zahodu', ki naj bi po poljskem porazu priznale sedanji sta-

tus quo v Evropi in vplivale, da bi se vojna ne nadaljevala (AdG 4258 F). V tem se je zrcalil še vedno italijanski strah, da bi jih Nemčija ne potegnila sedaj za seboj v vojno proti Franciji in Angliji. Duce ni bil prepričan v Hitlerjevo zmago.

»Ne soglašam s Hitlerjevim prepričanjem v zmago,« je 3. oktobra 1939 zapisal Ciano. »Francozji in Angleži se bodo žilavo bili. Svoja predvidevanja opira na obvestila naših vojaških strokovnjakov, a razen tega — zakaj bi skrivali — obstaja v Mussoliniju ost grenkoba zaradi hitrega Hitlerjevega vzpona. Bilo bi mu ljubše, če bi kak udarec Hitlerja zaustavil... (Ciano, str. 110).«

Ciano se je v tem času še vedno imel za nekakšnega posrednika za mir med Hitlerjem ter Anglijo in Francijo. Po zapisu iz njegovega dnevnika z dne 4. oktobra bi lahko sumili, da sta zahodna poslanika v Rimu poizvedovala o Hitlerjevi pripravljenosti za končanje vojne:

»Razgovor z dvema ambasadorjema: francoskim in angleškim. Obvestil sem ju delno o svojih berlinskih razgovorih. Sporazumno z Mussolinijem sem jima povedal, da so pogoji težki, morda sprejemljivi, toda težki (Ciano, str. 111).«

KAKIH RESNIH BOJEV NA ZAHODNI FRONTI SE NI BILO

»Na Zahodu samo krajevna topniška in ogledniška dejavnost. Neko britansko ogledniško letalo je bilo sestreljeno vzhodno od Paderborna (OKW, 2. okt.).«

Na Zahodu vlada razen slabotne topniške dejavnosti v okolici Saarbrückna skoro popolno zatišje (OKW, 4. okt.).

Ne Nemci ne Francozji niso začeli kakih večjih ofenzivnih operacij. Politično premalo poučeni zemljani smo takrat z mešanimi občutki govorili o položaju, ki je nastal z razdelitvijo Poljske med Nemčijo in Sovjetsko zvezo. Ne v žoli in ne v jugoslovanskem meščanskem tisku nismo slišali ali brali o kakih Belorusih in Ukrajincih na Poljskem. Za te smo takratni dijaki kranjske gimnazije zvedeli šele od sošolcev — ilegalnih skojevcev, kakršna sta bila brata Stan-ko in Iztok Žagar. Vsceno pa smo sočustvovali s Poljaki, ki so prišli pod Nemce, kakor smo takrat govorili, čeprav smo se še pred letom jezili nanje in jih sovražili, ker so si prisvojili del CSR, prav tisti del, za katerega je trepetal že češki pesnik Peter Bezruč. Sedaj smo na to pozabili ali pa o tem govorili kot o posledicah stare nesreče — nesloge med slovanskimi narodi in upali, da nas bo 'čas vendarle izmodril'.

OBISCITE NASE PRODAJALNE

GLORIA
245 188
175 din

ZAHTEVAJTE PROSPEKT MODELOV

PeKo
pomlad
72

KILIMANDŽARO — GORA DEMONOV

MARKO BUTINAR

1

Tam nekje pod vrhom leži skrepenelo truplo leoparda. Nihče ne ve, kaj ga je gnalo tja, kjer gospodarita mráz in sneg.

R. Kipling

Prvikrat sem zanjo slišal takrat, ko sem ves razdvojen iskal svojo pot. Privlačevala me je modrina neba, razpeta nad gorami, v katere sem takrat napravil prve negotove korake, in globina, v katero sem zrl vsakokrat, ko je vlečna vrva sikajoče izginjala navzdol v praznino in ko sem ostal sam v kabini jadralnega letala; a prevladale so gore s priostrenimi vrhovi in grebeni, s svojimi prepadnimi stenami ter spokojnimi koticami na jasad med mesečni pod njimi. Vse pogosteje sem se vračal k njim. Takrat, dolgo je že tega, smo mnogokrat zaneseni nad uspešno opravljenim vzponom v mislih poromali k daljnim goram. A doživetja so nam vsem nadomestile knjige in filmi.

V tistem času so na dolgo pot odhajali hrvaški alpinisti in to je bilo prvič, da smo ime gore izgovarjali z vsem spoštovanjem. Mnogokrat smo potem izgovorili to ime — Kilimandžaro, toda vedno je ostala enako oddaljen cilj kot prej. A iznenada so se začele stare, skorajda pozabljene želje uresničevati.

Radovedno zremo v prve pramene sonca, ki oranžno barvajo kopaste oblake na vzhodnem obzorju. Nebo rdi in čudovite barve se prelivajo v mnogih odtinkih. Krilo DC-8 se zablješči v soncu in iznenada bogato pisana paleta barv premine, ko jo zamenja bleščeča svetloba sonca, ki je razlilo svetlobo po nepreglednem morju obla-

kov. Le pokrajina, ki se le redko pokaže v oknu oblakov, leži še v senci, in na zahodnem obzorju vse bolj blebdi luna. Toda z dnem se megle razkade, oblaki zredčijo in s pogledom begamo po pokrajini, ki razgrnjena kot na dlani leži pod nami. Temne preproge gozdov se prelivajo v pusta področja savan, kjer enolično sivo rjavkasto barvo razbijajo le korita rek in potokov. Od tu iz višine je pogled nenavaden. Ko zremo v globino, se nam zdi, kot da bi nad savano ležala senca ogromnega razvejanega drevesa. To so korita rek z zelenjem in drevjem, ki tvorijo ta nepozaben mozaik.

Afrika leži pod nami. V njeno osrčje, k njenemu najvišjemu vrhu Kilimandžaru smo namenjeni.

Iz razmišljanj nas zdrami glas kapetana letala Forkapiča, ki nam pove, da smo ravnokar preleteli Ekvator in kmalu potem šampanjec steče po grlu in po laseh. Zatem z Janezom kmalu obmolkeva, toda tam na južnem obzorju že prepoznava cilj naše poti.

Kilimandžaro, čeprav daleč, je nepozabno mogočen, iz savane, zavite v meglice, se lenobno, z razvlečenimi pobočji, vzpne kvišku, da z zasneženo krono, ki obdaja vrh, doseže najvišjo točko. Letalo se nagne, zdrsné v zavoj in potem se nepozaben pogled na goro prelije v poglede na pokrajino pod nami. Vse bolj razločen postaja, skrajja brezizrazen mozaik, ki ga sestavljajo nepregledni gozdovi, savane in razvlečeni kopasti in poraščeni vrhovi. Voda se zablješči v koritu reke, temne točke ob njih postajajo drevesa in drobni skupki krogov in kvadratov — vasice. Drevesa, razvejana z ravno

krošnjo, postajajo razločna in žirafe med njimi so prvo presenečenje, ki nekatere stisne k malim okencem letala.

Nairobi, prvo srečanje z Afriko, je pred nami; nekaj stolpnice je videti na temnem ozadju mesta.

Ko preletimo ograjo letališča, letalo varno zdrvi po betonu, polnem črnkastih sledi letalskih koles.

Do sedaj enakomeren, pri tafen zvok motorjev narašča, ko orjak s 183 sedeži počasi drsi po stezi k letališki zgradbi. Umiri se ob mogočnem jumbo jetu Lufthanse in celi družini karavel in DC-9.

Sponke vezi se sprostitjo in vsa neučakana družina Inexovega izleta se pripravlja na izstop. Večina potnikov si bo ogledala nekaj nacionalnih parkov, nas devet pa je namenjenih na teme Kilimandžara.

Vodi nas pobudnik potovanja k najvišji gori Afrike vodnik Roman Herlec, njegova desna roka pa sta Ksavo Semrov in Rado Riedel, ki se bosta ukvarjala s filmanjem. Feri Zidan in Picek iz Zagreba bosta zapisovala vtise s poti za VUS, Lojze iz Skofje Loke pa bi rad kot redke tabornik stal na vrhu. Tu je še Janez Dovžan z Dovjega, ki bi rad enako kot vsi stal na vrhu gore. Za zdravje odprave bo skrbel dr. Poenta iz Kranja. Ko stopimo z zadnje stopnice, je to za mnoge svečan korak. Mnogi prvič stopajo na tla Afrike, ki v vseh nas budi spomine na mladostna sanjarjenja. Topel zrak nas oblije in še preden se povsem zavemo, se že gnetemo v avtobusu, ki nas odpelje do letališkega poslopja.

Pred zgradbo se potem razdelimo v kombije, ki nas odpeljejo proti mestu. Promet se odvija po levi, kar je brezdvomno dediščina Angležev, saj je bila Kenija dolga leta njihova kolonija. Ko cesta zapusti letališče, zavije proti industrijski mestni četrti. Na levi žična ograja vseskozi spremlja cesto. To je nacionalni park. Savana, poraščena s porumenelo travo in skupim grmičevjem, napolnjuje celotno obzorje, ki se končuje z razvlečenimi griči. Po avenuji, prepolni cvetja in palm, z vozili vseh mogočih znamk, se vozimo proti središču mesta. Pri hotelu Ambassadeur se ustavimo.

Prva skrb je, da najdemo najugodnejšo možnost za prevoz do Maranga v Tanzaniji. Odločili smo se namreč, da se povzpemo na Kili-

mandžaro s tanzanijske strani, da se s tem izognemo gojim savanskim pobočjem kenijske strani.

Medtem ko Roman in Rado urejata glede prevoza, ostali posedamo pred hotelom in v objektiv aparatov lovimo prve posnetke. Ulice so prepravljene z množico ljudi, ki hite po opravkih. Temne polti so, kratkih skodranih las, da v njih moški nosijo svinčnike; dekleta pa so vsaj nekatera počesana kaj nenavadno. Crne, svilene lase imajo na drobno povite v drobne svitke, da je celo lasišče nekako razdeljeno na kvadrate.

Čez ulico, po kateri drsijo kolone vozil, je okrogla veličastna stavba — Hiltonov hotel. Napišemo prve razglednice in zamenjamo denar v kenijske šilinge. Za en ameriški dolar dobimo 7 kenijskih šilingov, kar se kasneje izkaže, da je ravno dovolj za kosilo s pivom v eni izmed solidnih restavracij. Kratak sprehod po pločnikih mimo številnih prodajal in potovalnih agencij in k banki, pred katero policaj z metriskim »pendrekom« in psom čuva vhod. Knjigarnar je razstavil svoje blago kar na pločniku zraven avtobusne postaje, kjer se ustavljajo enonadstropni avtobusi, naltlačeni z ljudmi in sprevodnikom na stopnicah. Ulice so široke, čiste; zgradbe večina moderne, postavljene ali obnovljene v zadnjih letih. Kljub moderni arhitekturi mesta, ulice ne ustvarjajo občutka hladnosti. Beton, asfalt in aluminij se prepletajo s cvetjem, grmičevjem in drevjem, ki pokrivajo sleherno ped zemlje.

Kosimo v ceneni restavraciji, prijetno urejeni in čisti, pivo pa popijemo v beznici, polni dima in preprostih okornih fresk na zidovih. Iz kuhinje se razliva prijeten vonj po jedeh; pivska družina pa sredi dneva prepeva pesem z otožno melodijo. Drug drugega radovedno opazujemo; belci verjetno le redko zaidejo v ta

lokal. Malo čez poldan smo vsi zbrani pred hotelom. Roman in Rado sta se dogovorila za prevoz in sedaj imamo na voljo landrower s soferjem in opel, ki ga bodo fantje vozili sami.

Z veseljem stlačimo vse naše tovore v prtljažnike in zapeljemo v reko vozil, ki se preliva po ulicah Nairobija.

V predmestju, polnem skromnih zidanih naselij se ustavimo le toliko, da šofer vzame za na pot nekaj stvari. Mimogrede nas zagrne gruča otročaje, radovednih in prijetnih. Kmalu potem Nairobi ostane za nami. Cesta, ravna in z grobo asfaltom prevleko reže savano. Oblaki, beli od sonca, vise nad razsušeno ravnino. Zaobljene silhete poraščenih gora se črtajo na obzorju vse do njih pa sega savana. Redko pritlikavo grmovje ozivlja enolično pokrajino. Migetajoča meglica poplesuje tik nad razgretimi tlemi in rahel vetrič krodra šope izsušene trave. Vročina pritiska vse bolj. Nenadoma šofer ustavi, tik ob cesti je nekaj gazel, drobnih, elegantnih.

Vse pogosteje na obeh straneh ceste opazimo črede živine in ob njih vitko postavto Masaja s kopjem. Tam, kjer je drevje gostejše, pa navadno leži skromna vas, gruča preprostih hiš, grajenih iz lesa, obmetanih z blatom in kritih s slamo. Masaji so eno izmed najbolj številnih plemen Kenije, preživljajo se s čredami in se jih v glavnem čas dvajsetega stoletja še ni dotaknil. Vse pogosteje jih srečujemo, ko stopajo ob cesti za svojimi opravki. Vitki so, ogrnjeni z nekaj krpani blaga, včasih sami moški, včasih moške spremljajo žene. V večjih skupinah ne potujejo, so samotarji. Moški vedno nosijo s seboj preprosto kopje, kar jim je orodje in orožje hkrati, da se z njim obranijo nevarnosti, ki jih je v savani dovolj. Možje in žene so ovešeni z nakitom, preprostim, a lepim. Žive v začasnih naseljih imenovanih boma in s svojimi številnimi čredami se pogosto selijo.

Pobudnik in vodja odprave Roman Herlec. — Foto: M. Butinar

Zvedavi otroci. — Foto: M. Butinar

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 19.30.

S 20. MAJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pihalni orkestr RTV Ljubljana — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Bela Bartok: Plesna suita — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Po domače z domačimi vižami — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Sobotno popoldne za mladi svet — 15.40 Pojo naši operni pevci — 16.00 Vrtljak — 16.40 Kitara v ritmu — 16.45 S knjižnega trga — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Z ansambлом Mojmir Sepeta — 18.15 Iz opernega sveta — 18.50 Pogovor s poslušalci — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Vilija Petriča — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.15 Za prijeten konec tedna — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Dobre volje v novi teden — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Jazz na II. programu — 16.05 Iz filmov in glasbenih revij — 16.40 Sobotni mozaik — 17.35 Dobimo se ob isti uri — 18.40 Popevke iz studia 14 — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Zabavni zvoki za vse

Tretji program
20.05 Mojstri vokalne polifonije — 20.30 Okno v svet — 20.45 Operni koncert — 21.30 Dogodki in odmevi — 21.40 Igramo kar ste izbrali — 23.55 Iz slovenske poezije

N 21. MAJA

6.00 Dobro jutro — 8.05 Veseli tobogan — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Se pomnite, tovariši — 10.25 Pami borbe in dela — 11.00 Prenos prireditve Srečanje mladine v Kumrovcu — 13.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.05 Iz opernega sveta — 16.00 Radijska igra: Čudoviti prah — 16.45 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana — 17.05 Nedeljsko

športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Melodije za lahko noč — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Jazz za vse

Drugi program
9.35 Z orkestrom Raymond Lefevre — 10.00 Nedeljski sprehodi — 11.35 Opoldanski cocktail — 13.35 Glasbeni variete — 14.35 S popevkami po svetu — 15.00 Izletniški kažipot — 15.15 Koncert za nedeljsko popoldne — 16.35 Popevke slovenskih avtorjev — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Priljubljeni pevci zabavne glasbe — 18.35 Z orkestrom Alfredo Antonini — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.15 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 19.40 S plesnim orkestrom RTV Ljubljana

Tretji program
20.05 Sportni dogodki dneva — 20.15 Znana imena opernih odrov — 20.50 Večerna nedeljska reportaža — 21.00 Glasbeni utrinki — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Berlinski glasbeni večeri — 21.00 Slovenska nova glasba — 23.55 Iz slovenske poezije

P 22. MAJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Cicibanov svet — 9.40 Z revijskim orkestrom Frank Chacksfield — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Iz slovenske simfonične zakladnice — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Med zbori Slavka Zlatiča in Rudolfa Matza — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Melodije mojstrov lahke glasbe — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Newyorških Filharmonikov — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.15 S pevci: Marjetka Falk, Jožeta Koblarjem in Majdo Jazbec — 18.35 Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Feniks — 20.00 Predstavljamo vam opero Vojna v domači hiši Franza Schuberta in nov posnetek Puccinijeve opere Gianni Siccichi (stereo) — 22.15 Za ljubitelje jazza — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Zaplešite z nami

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Ponedeljkov križemkraj — 14.20 Z vokalno-instrumentalnim ansambлом Bele vrane — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Od včeraj do jutri — 16.05 Naš podlistek: Podoželjski zdravnik — 16.20 Z majhnimi ansambli — 16.40 Popevke na tekočem traku — 17.35 Pota našega gospodarstva — 17.45 Za vsakogar nekaj — 18.40 Tipke in godala — 19.00 Naš intervju — 19.10 Glasbena skrinja

Tretji program
20.05 Botique lahke glasbe — 20.30 Večer umetniške besede — 21.10 Z jugoslovanskih festivalov jazza — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Koncert tenorista Antona Dermote — 22.40 Neoklasicizem Igorja Stravinskega — 23.55 Iz slovenske poezije

T 23. MAJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Operna matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.35 Slovenske narodne v raznih izvedbah — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Nekaj razpoložene glasbe — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z domačimi ansambli in godci — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Glasbena tribuna mladih — 14.30 Z ljubljanskim jazz ansambлом — 14.40 Na poti s kitaro — 15.40 Majhen recital baronista Sama Vremšaka — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Belgijskega radia — 17.10 V nove zarje — 17.30 Drago Košmrlj: Tito — državnik sveta — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Pota sodobne medicine — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Franca Mihelica — 20.00 Prodajalna melodij (stereo) — 20.30 Od premiere do premiere — 21.30 Koncert lahke glasbe — 22.15 Pri skladatelju Pavletu Merkuju — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 S popevkami po svetu

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Jazz na II. programu — 16.05 Glasbeni bingbang — 16.40 Melodije za vsakogar — 17.35 Ljudje med seboj — 17.45 Torkov omnibus — 18.40 Z orkestrom 101 Strings — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Melodije po pošti

Tretji program
20.05 Srečanje ob lahki glasbi — 20.25 V korak s časom — 20.35 Glasbene konture — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Večeri pri slovenskih skladateljih: Uroš Krek — 23.30 Francois Couperin: Suita za čembalo št. 25 — 23.55 Iz slovenske poezije

S 24. MAJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade radovedneže — 9.25 Z ansambлом Mojmir Sepeta — 9.40 Iz glasbenih sol — 10.20 Pri vas doma — 12.10 C. Saint-Saens: Prizor iz opere Samson in Dalila — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vas do vas — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Izseljenski zbori pojo — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 M. de Falla: Noč v španskih vrtovih — simfonične impresije za klavir in

orkester — 16.00 Vrtljak — 16.40 S Simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana — 17.10 Iz slovenske orkestralne glasbe — 17.20 Posebna oddaja: Tito in delavski razred — 18.15 Popevke Jurca Robežnika — 18.30 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu — 21.40 Lepe melodije — 22.15 S festivalov jazza — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo (ponovitev) — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Slovenski pevci zabavne glasbe — 17.05 Srečanje melodij — 16.40 Rezervirano za mlade — 17.35 Na mednarodnih križpotjih — 17.45 Glasbeni vsakdan — 18.40 Z orkestrom Teat Heath — 19.00 O avtomobilizmu — 19.10 Mladina sebi in vam

Tretji program
20.05 Slovenske ljudske pesmi — 20.30 Lahka glasba ob kaminu — 20.45 Zive misli — 21.05 Koncertni jazz — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Iz manj znane operne literature — 22.10 Razgledi po sodobni glasbi — 23.55 Iz slovenske poezije

Č 25. MAJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Operna matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) — 9.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Iz oper slovenskih skladateljev — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo pihalne godbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Pesem iz mladih gori — 14.30 Z ansambлом Jožeta Privška — 14.40 Enajsta šola — 15.40 Klarinetist Igor Karlin na posnetkih iz zadnjega časa, pri klavirju Aci Bertonec — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Silverstings — 17.10 Posebna oddaja: Titova zgodovinska pot — 18.15 Orgle v ritmu — 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana — 18.45 Kulturna kronika — 19.00 Lahko noč otroci — 19.15 Minute z ansambлом Jožeta Privška — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturmo — 22.15 Sodobni češki skladatelji — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Iz albuma izvajalcev jazza — 23.40 Popevke za lahko noč

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Otroci med seboj in med nami — 14.10 Levo, desno, naokrog — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Z ansambлом Silva Stingla — 16.40 Sestanek ob juke-boxu — 17.35 Iz knjižne police — 17.45 Iz naših javnih priredit-

tev in radijskih oddaj — 18.40 Lahka glasba — 19.00 Filmski vrtljak — 19.05 Melodije po pošti

Tretji program
20.05 Pet minut čez osmo — 20.30 Mednarodna radijska univerza — 20.40 Glasbeni soiree — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Prizori iz jugoslovanskih oper — 22.00 Festival v Hainautu 1971 — 23.55 Iz slovenske poezije

P 26. MAJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.35 Od melodije do melodije — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Poje tenorist Rudolf Franci — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z domačimi ansambli in godci — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Kaj vam pripoveduje glasba — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Napotki za turiste — 15.40 Ob lahki glasbi — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Andre Kostelanetz — 17.10 Človek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.15 Signali — 18.50 Ogledalo našega časa — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s triom Henčka Burkata — 20.00 Naj pojo narodi — 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev) — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 S pevci Lidijo Kodrič, Alenko Pinterič, Otom Pestnerjem — 16.05 Vodomet melodij — 16.40 Popoldne ob sprejemniku — 17.35 Svet in mi — 17.45 Rad imam glasbo — 18.15 Titova pot — 18.40 Priljubljene popevke — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Paleta zabavnih melodij

Tretji program
20.05 Radijska igra: Cuculcan — 21.05 Vrtljak lahkih not — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Z jugoslovanskih koncertnih odrov — 23.55 Iz slovenske poezije

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Uroša Pijsade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefon: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, maolooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnik: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo

S 20. MAJA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb), 17.35 Po domače z Zadovoljnimi Kranjci, 18.05 Obzornik, 18.20 Disneyev svet — serijski film, 19.10 Mozaik (RTV Ljubljana), 19.15 Humoristična oddaja (RTV Beograd), 19.45 Kratak film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 TV križanka, 21.30 Na poti k zvezdam — barvna oddaja, 22.00 Tekmeča — serijski barvni film, 22.50 TV kažipot, 23.10 Poročila (RTV Ljubljana)

N 21. MAJA

9.00 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 9.40 Pet minut po domače, 9.45 Kmetijski razgledi (RTV Ljubljana), 10.12 Kmetijska oddaja (RTV Zagreb), 10.55 Mozaik, 11.00 Otroška matineja, 11.50 Mestece Peyton — serijski film, 12.40 TV kažipot, 14.30 Nekaj veselih domačih z ansambлом Maksa Kumra, 15.00 Svetovno prvenstvo v motokrosu — prenos iz Tržiča, 15.50 Praznik cvetja — barvni posnetek iz Lucarna, 16.40 Nadaljevanje prenosa iz Tržiča, 17.25 Obisk v nedeljo, 18.00 Elizabeta Angleška — barvni film, 19.25 Kratak film, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1 (RTV Ljubljana), 20.30 Humoristična oddaja, 21.20 Zabavno glasbena oddaja (RTV Zagreb), 21.30 Sportni pregled (JRT), 22.10 Poročila (RTV Ljubljana)

P 22. MAJA

9.05 Odrpta univerza (RTV Beograd), 9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina (RTV Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe — (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli — ponovitev (RTV Zagreb) 16.10 Francoščina, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.45 I. Rosić: Riki — 5. del, 18.05 Risanka, 18.15 Obzornik, 18.30 Šest srečanj z Barkerjem — serijski film, 18.55 Mozaik (RTV Ljubljana), 19.00 Mladj za mlade (RTV Zagreb), 19.45 Kratak film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Monitor, 21.35 Diagonale, 22.25 Poročila (RTV Ljubljana)

T 23. MAJA

9.35 TV v šoli, 10.40 Ruščina (RTV Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli — ponovitev, 15.35 Ruščina — ponovitev, 15.55 TV vrtec (RTV Zagreb), 16.10 Angleščina, 17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.45 Krojaček Hlaček — 1. del, 18.00 Risanka, 18.15 Obzornik, 18.30 Opatija z našimi pevci — barvna oddaja, 19.00 Mozaik, 19.05 Vdor v globino možgan, 19.30 Hura eksperiment in Peta, prstj in celi krak — kratka filma, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.30 Pogovor s Titom — barvna oddaja, 21.30 Desant na Drvar — jugoslovanski film, 23.20 Poročila (RTV Ljubljana)

S 24. MAJA

8.20 TV v šoli (RTV Zagreb), 15.20 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 16.55 Poročila (RTV Ljubljana), 17.00 zasedanje vseh zborov zvezne skupščine — prenos (RTV Beograd, Ljubljana), 18.30 Don Kihot — serijski film, 18.55 Mozaik, 19.00 Od filma do filma, 19.20 S kamero po svetu: Ljudstvo, ki izumira (Avstralija), 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.40 3-2-1, 20.45 Oddaja o Titu, 21.25 Nogomet Glasgow Rangers: Dinamo — barvni posnetek iz Moskve, 22.55 Poročila (RTV Ljubljana)

Č 25. MAJA

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina (RTV Zagreb), 11.00 Francoščina (RTV Beograd), 14.15 TV v šoli — ponovitev, 15.10 Nemščina — ponovitev, 15.25 Angleščina — ponovitev (RTV Zagreb), 15.40 Prometna vzgoja — prenos, 16.40 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.10 Boj za obstanek — barvni film, 17.35 Srečen rojstni dan, 18.15 Obzornik, 18.30 Mozaik, 18.35 Merilo vsega je človek — barvna oddaja iz cikla Civilizacija, 19.25 Cikcak, 19.35 TV dnevnik, 20.00 Proslava ob dnevu mladosti — prenos (RTV Beograd, Ljubljana), pribl. ob 21.30 3-2-1, 21.35 Četrtekovi razgledi — Tito v Sloveniji, 22.35 Tito v podobi in besedi, 22.45 Poročila (RTV Ljubljana)

P 22. MAJA

9.30 TV v šoli (RTV Zagreb), 11.00 Angleščina (RTV Beograd), 14.40 TV v šoli — ponovitev (RTV Zagreb), 16.10

Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.25 Veliki zmagovalac in njegova sužnja (Trapollo HH 33), 18.10 Obzornik, 18.25 Glasba iz studia B — barvna oddaja, 18.45 Gospodinjski pripomočki: Termoakumulacijske peči, 18.55 Ekonomsko izrazoslovlje: Retencija, 19.00 Mestece Peyton — serijski film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 French cancan — francoski film, 22.15 Nogomet ZRN: SZ — barvni posnetek iz Münchna, 23.45 Poročila, (RTV Ljubljana)

Ta teden na TV

Nedelja, 21. maja, ob 18. uri:

ELIZABETA — angleški barvni film; v glavnih vlogah: Glenda Jackson, Daphne Slater, Peter Jeffrey;

Po zanimivi seriji filmov o Henrik VIII, bomo naslednjih šest nedelj lahko spremljali življenjsko pot slavne angleške kraljice Elizabete. Prva epizoda nosi naslov Levji mladič.

Torek, 23. maja, ob 21.30

DESANT NA DRVAR — jug. film; režija: Fadil Hadžić; v glavnih vlogah: Maks Furijan, Meta Milošević, Ljubla Samardžić, Marija Lojk;

Film smo ponovno uvrstili v spored ob Titovi 80-letnici in zaradi izrednih političnih dogodkov, ki so bili morda odločilni za razvoj naše revolucionarne poti. Desant na Drvar prikazuje namreč v obliki igranega filma in s številnimi vmesnimi dokumentarnimi posnetki poskus nemškega wermachta 1944. leta, da dokončno obračuna z maršalom Titom in partizansko vojsko.

Petek, 26. maja, ob 20.35:

FRENCH CAN-CAN — francoski film; režija: Jean Renoir; v glavnih vlogah: Jean Gabin, Françoise Arnoul, Marla Felix, Dora Doll, Edith Piaf;

Film predstavlja živopišno fresko Pariza in njegovega nočnega življenja na prelomu stoletja. Takrat je glavno mesto Francije postalo nekakšno kulturno središče Evrope, nemalo tudi po zaslugi režiserjevega očeta, slikarja impresionista, Augusta Renoira.

Kranj CENTER

20. maja italij.-špan. barv. CS film CHURCHILLOVI LEOPARDI ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. barv. filma MOZ ZAKONA ob 22. uri
21. maja amer. barv. film DVOBOJ NA SONCU ob 10. uri, italij.-špan. barv. CS film CHURCHILLOVI LEOPARDI ob 15., 17. in 19. uri, premiera nem. barv. filma TRUPLO IZ TEMZE ob 21. uri

22. maja nemški barv. film TRUPLO IZ TEMZE ob 16., 18. in 20. uri

23. maja nemški barv. film TRUPLO IZ TEMZE ob 20. uri

Kranj STORŽIČ

20. maja angl.-italij. barv. CS film CRNI GUSAR ob 16. uri, amer. barv. CS film BUTTERFIELD 8 ob 18. uri, amer. barv. film DVOBOJ NA SONCU ob 20. uri

21. maja franc. barv. CS film VOZOVNICA ZA PEKEL ob 14. in 18. uri, italij. barv. film KO SO ŽENSKÉ IMELE SE REP ob 17. in 20. uri

22. maja premiera italij.-špan. barv. filma JAMAJKA — SMRT NE IZBIRA SREDSTEV ob 16., 18. in 20. uri

23. maja italij.-špan. barv. CS film JAMAJKA — SMRT NE IZBIRA SREDSTEV ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

20. maja angl. barv. film VOHUNKA DARLING LILI ob 17. in 19.30

21. maja amer. barv. film DVOBOJ NA SONCU ob 15. in 17. uri, angl. barv. film VOHUNKA DARLING LILI ob 19. uri

22. maja amer. barv. film DVOBOJ NA SONCU ob 18. in 20. uri

23. maja premiera italij.-špan. barv. CS filma SKRIVNOST BENGALSKE DZUNGLE ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

20. maja premiera amer. barv. CS filma NA POTI V SHILOH ob 18. in 20. uri

21. maja amer. barv. CS film NA POTI V SHILOH ob 15., 17. in 19. uri

22. maja amer. barv. CS film NA POTI V SHILOH ob 18. uri, amer. barv. CS film DVOBOJ NA SONCU ob 18. in 20. uri

Skofja Loka SORA

20. maja franc. barv. film UM KRALJUJE ob 18. in 20. uri

21. maja amer. barv. film BALADA O DINGUS MAGEE ob 18. in 20. uri

22. maja amer. barv. film BALADA O DINGUS MAGEE ob 19. uri

23. maja amer. barv. film TORAI TORAI TORAI ob 20. uri

Železniki OBZORJE
20. maja amer. barv. film BALADA O DINGUS MAGEE ob 20. uri
21. maja amer. barv. film ROP IN SLEPILO ob 18. in 20. uri

Radovljica

20. maja franc. barv. film LOCITEV ob 18. uri, italij. barv. film PUSTOLOVSCINE ALI BABE ob 20. uri

21. maja italij. barv. film PUSTOLOVSCINE ALI BABE ob 16. uri, amer. barv. film TIGER JE LEPTICE ob 18. uri, franc. barv. film LOCITEV ob 20. uri

22. maja amer. barv. film EL CONDOR ob 20. uri

23. maja amer. barv. film DNEVNIK JEZNE GOSPODINJE ob 20. uri

Jesenice RADIO

20. maja jug. barvni film NA GORI RASTE ZELEN BOR

21. maja jug. barvni film NA GORI RASTE ZELEN BOR

22. maja amer. barv. CS film VEČER NASLEDNJEGA DNE

23. maja amer. barv. film SIMBAD POMORSKAK

Jesenice PLAVZ

20. maja amer. barv. film SIMBAD POMORSKAK

21. maja amer. barv. film SIMBAD POMORSKAK

22. maja jug. barvni film NA GORI RASTE ZELEN BOR

23. maja jug. barvni film NA GORI RASTE ZELEN BOR

Dovje Mojstrana

20. maja amer. film STO TEZAV STANA IN OLIA

21. maja italij. barv. CS film LJUBEZENSKA IGRA

Kranjska gora

20. maja italij. barv. film SOVRAZI SVOJEGA BLIŽNJEGA

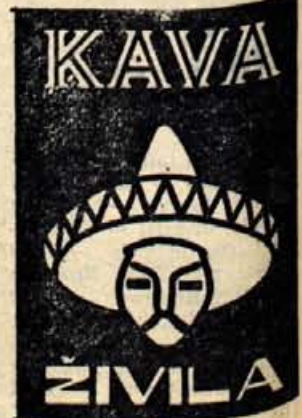
21. maja franc. film OBRISI SOLZE, OČKA

23. maja amer. barv. CS film VEČER NASLEDNJEGA DNE

Javornik DELAVSKI DOM

20. maja italij. barv. CS film LJUBEZENSKA IGRA

21. maja italij. barv. film SOVRAZI SVOJEGA BLIŽNJEGA, amer. barv. CS film VEČER NASLEDNJEGA DNE

RESITEV NAGRADNE KRIZANKE

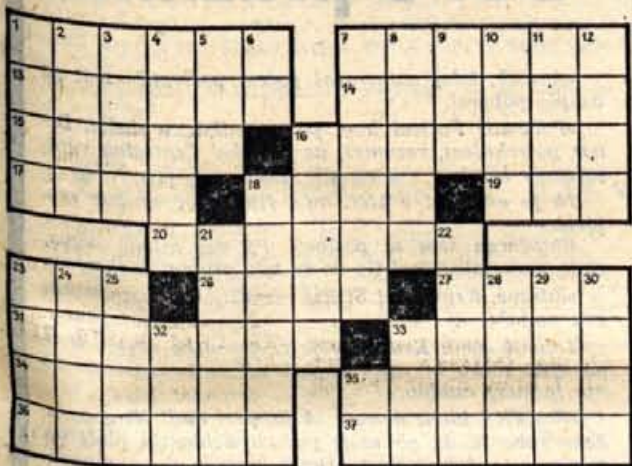
1. MISTER, 7. PLOVBA, 12. ANTITEZA, 14. ORIS, 15. NT, 16. TRNOVO, 18. AZI, 19. NEP, 21. UTO, 22. KOTOR, 24. NI-TRA, 26. ZALIV, 27. ODSEK, 28. LAR, 29. CIK, 31. PAK, 32. ALANIN, 35. CO, 36. INES, 38. EKONOMAT, 40. STROKA, 41. SABINA.

NAGRADNA KRIZANKA

IZZREBANI RESEVALCI

Prejeli smo 104 rešitve. Izzrebrani so bili: 1. nagrado (30 din) dobi Andrej Kodele, Kranj, Luznarjeva 22; 2. nagrado (20 din) Iva Mayr, Kranj, Jahačev prehod 2/1; 3. nagrado (10 din) pa prejme Igor Gabrič, Kranj, C. kokrškega odreda 12. Nagrade vam bomo poslali po pošti.

VODORAVNO: 1. oblika ženskega imena Marija, 7. tedaj, 13. ljubitelj česa, kdor se z čim nepokliceno ukvarja, 14. žensko ime, jugoslovansko-albanska reka, 15. debelo kosmato sukno iz volne za lovske in športne obleke, 16. podgobje, 17. drevo in sedež v trdi lupini, 18. zaradi tega, 19. ime pevca popevk Pestnerja, 20. žensko ime, 23. okrajšava za opravek, 26. tuje moško ime, ime mnogih skandinavskih vladarjev, 27. športni klub iz Madrida, 31. pristanišče, 33. okolje, osredje, tudi kraj pri Trstu, 34. nasmešek, 35. vodna nimfa, povodna vila, 36. pripadnica Obrov, Avarov, 37. planšar, ovčar.

NAVPIČNO: 1. ne veliko, 2. rimski bog ljubezni, 3. ime narodnega heroja Končarja, 4. tolažba, 5. kožna bolezen, 6. ploskovna mera, 7. s čimer je kaj obito, 8. danes zvečer, 9. vprašalnica za kraj, nedoločni prislov, 10. majhen plug, 11. Sokratov tožilec, 12. veletok na Pirinejskem polotoku, tudi Tejo, 16. ime znanega dubrovniškega književnika Držića, 18. prepir, spor, nesporazum, 21. nenasitnost, 22. operni spev, 23. mrenica, kožica, membrana, 24. pritrdilnica, pravičnost, pravilnost, 25. čria, poteza, 28. tovarna športne opreme v Begunjah, tudi zanos, polet, 29. vrsta žita, 30. Shakespeareov junak, kralj, 32. Sarafin Maria Razzi, 33. efekten zaključek šahovske igre, 35. avtomobilska oznaka za Novi Sad.

● Rešitev pošljite do četrтка, 25. maja na naslov: ● Glas, Trg revolucije 1, Kranj, z oznako Nagradna ● križanka. Nagrade: 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — v Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturnozgodovinska, etnografska in umetnostnozgodovinska zbirka. V Galeriji v Mestni hiši je odprta razstava akad. slikarja Mihe Malčša.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je odprta stalna pokrajinska zbirka Narodnoosvobodilni boj na Gorenjskem in republiška zbirka Slovenska žena v revoluciji. V novem galerijskem prostoru v isti hiši je odprta razstava del slovenske slikarke Ivane Kobilice (do 21. 6.).

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji v isti stavbi pa razstava del slikarja Toneta Tomazina. V kleti razstavlja grafični triptih slikar Štefan Simonič.

V stebriščni dvorani so razstavljeni reprodukcijiska dela slikarja Albrechta Dürerja (1471—1528).

Galerijske zbirke so odprte vsak dan od 10.—12. in od 17.—19. ure. Muzejske zbirke pa si lahko ogledate vsak dan od 10.—12. ure, v sobotah in nedeljah pa tudi od 17.—19. ure. Razstava del slikarke Ivane Kobilice je odprta vsak dan od 9.—12. in od 16.—19. ure.

loterija

Neuradno poročilo o žrebaju srečk 20. kola, ki je bilo dne 18. maja 1972:

Srečke s končnicami	so zadele din
0	6
05470	506
41210	1.006
83930	2.006
589500	10.006
1	6
19841	506
24901	1.006
790421	10.006
382	100
08582	500
29032	1.000
594252	10.000
13	10
0263	300
99293	500
053013	10.010
216083	10.000
425013	10.010
24	10
54	10
74	10
49324	510
770424	20.010
4675	200
7695	300
28405	500
546295	10.000
6	6
30426	506
50246	2.006
86336	1.006
323966	10.006
07	20
67	10
86707	520
123647	10.000
08	20
18	30
11518	1.030
37738	500
600308	10.020
629	50
2529	200
34769	2.000
96969	500
163409	150.000

SOBOTA

ROKOMET — Kamnik: Kamnik : Slovan B (ob 19. uri), Stražišče: Sava B : Križe B (ob 19. uri), Selca: Alples B : Sešir B (ob 16.30), Kranj: Triglav : Besnica (ob 16. uri)

KOSARKA — Jesenice: Jesenice : Slovan — ženske (ob 18.30), Jesenice : Kroj — moški (ob 20. uri)

NEDELJA

ROKOMET — Tržič: Tržič : Zagorje (ob 10. uri), Duplje: Duplje : Križe (ob 10. uri), Martuljk: Kranjska gora : Sešir (ob 11. uri), Zabnica: Zabnica : Jesenice (ob 10. uri), Radovljica: Radovljica : Kranj (ob 10. uri), Tržič: Tržič B : Preddvor (ob 8.30)

ODBOJKA — Jesenice: Kovanar : Kamnik — moški (ob 10. uri), Jesenice : Fužinar — ženske (ob 9. uri), Kamnik: Kamnik : Branik (ob 10. uri)

NOGOMET — Škofja Loka: LTH : Usnjar (ob 17. uri)

poročili so se

V KRANJU

Boršič Ivan in Eržen Jožefa, Ciperle Jože in Berlec Franciška

V SKOFJI LOKI

Zubak Zvonko in Ržen Danica

umrli so

V KRANJU

Remic Marija, roj. 1901, Kne Franciška, roj. 1900, Kuhar Mihael, roj. 1909, Finžgar Ciril, roj. 1930

TRZNI PREGLED

JESENICE

Solata 7 din, špinača 6,20 din, korenček 2,80 din, slive 7,50 din, jabolka 5,60 din, pomaranče 6 din, limone 8,10 din, česen 9,50 din, čebula 2,80 do 3,40 din, fižol 8,90 do 10,40 din, pesa 2,60 din, kaša 3,40 din, paradiznik 16,80 do 18 din, ajdova moka 6 din, koruzna moka 2,25 din, jajčka 0,50 do 0,65 din, surovo maslo 35 din, smetana 15,50 din, orehi 38 din, klobase 4,50 din, skuta 9,10 din, sladko zelje 4 din, kisló zelje 3,30 din, kislá repa 3 din, krompir 1,10 din, novi 6 din

KRANJ

Solata 5 do 7 din, špinača 4 do 4,50 din, korenček 5 din, slive 6 din, jabolka 5,50 din, pomaranče 6 din, limone 7 din, česen 12 din, čebula 4 do 5 din, fižol 8 do 10 din, pesa 4 do 4,50 din, kaša 5 do

6 din, paradiznik 15 do 16 din, češnjé 10 din, banane 7 do 7,50 din, kumare 8,50 din, žganje 17 din, paprika 22 din, ajdova moka 6 din, koruzna moka 4 do 4,50 din, jajčka 0,60 do 0,70 din, surovo maslo 25 do 26 din, smetana 14 din, orehi 32 do 33 din, klobase 7 din, skuta 7 din, sladko zelje 2,80 din, kisló zelje 4 din, kislá repa 3 din, cvetača 4,50 do 5 din, krompir 0,80 do 1 din

TRZIC

Solata 6 din, korenček 10 din, slive 6 din, jabolka 6 din, pomaranče 6 din, limone 8 din, česen 12 din, čebula 3 din, fižol 11 din, pesa 3 din, kaša 5 din, čebulček 12 din, paradiznik 16 din, banane 7 din, ajdova moka 5 din, jajčka 0,70 do 0,80 din, surovo maslo 25 din, smetana 14 din, orehi 34 din, skuta 8 din, sladko zelje 3 din, krompir 1,20 din

Tekmovanje telesnih invalidov

V počastitev 80. rojstnega dne tovariša Tita je v nedeljo športna komisija kranjske podružnice telesnih invalidov pripravila tekmovanje v kegljanju, streljanju in balinanju. Pomerile so se ekipe kranjske in tržiške podružnice telesnih invalidov in Cestnega podjetja Kranj. Pokrovitelj tekmovanja je bilo Cestno podjetje Kranj.

Najboljša je bila ekipa kranjske podružnice telesnih invalidov, druga je bila ekipa Cestnega podjetja, tretja pa ekipa tržiške podružnice. Kranjski invalidi so tako osvojili pokal.

Športna komisija kranjske podružnice telesnih invalidov namerava v prihodnje pripraviti še več tekmovanj. **A. Z.**

Miss narcis — 21. maja

V Planini pod Golico bo v nedeljo, 21. maja, že tradicionalna turistična prireditve Miss narcis, ki jo bodo organizirali predstavniki krajevnih organizacij v sodelovanju s turističnim društvom.

Na prireditvi bodo nastopili šolarji recitatorji, pevski zbor domačega kulturno-prosvetnega društva in dramska skupina. Po tem kulturnem programu bodo izvolili letošnjo Miss narcis.

Druga večja prireditve bo masovni izlet na vrh Golice, ki bo 28. maja. Udeležence tega pohoda bodo vodili znani planinci in gorski reševalci z Jesenic ter okolice. V okviru praznovanja meseca narcis bodo v Planini pod Golico pripravili več predavanj o turizmu. Predavanja bo pripravil Stane Tavčar. **B. B.**

Spominska razstava AMD Tržič

Včeraj, v petek, 19. maja, je bila v paviljonu NOB v Tržiču odprta spominska razstava v okviru proslave 25-letnice Avto-moto zveze Jugoslavije in 25 let AMD Tržič. Razstava je velikega pomena za društvo kakor tudi za samo mesto, zakaj prirejena je prav v času svetovnega prvenstva v motokrosu, ki bo jutri v Podljubelju pri Tržiču. Ob tej priliki je prikazalo društvo svojo dejavnost iz predvojnega in predvsem povojnega časa. Razstavljena je dokumentacija kot so fotografije, pokali, diplome in odličja. Gradivo za razstavo so prispevali razni tržiški aktivni tekmovalci v cestno-hitrostnih dirkah in motokrosu. Zelo zanimiv je primerek 50 let starega motorja Indiana in sodobnega jeklenega konjčka za tekmovanje v motokrosu. **—JP**

SREČANJA S TITOM

Ljubitelj preprostih jedi

Maršal Tito se je pri lovu na kozoroga na Ljubelju večkrat ustavil v znani gostilni Ankele v Podljubelju. Največkrat mu je stregla Marta ANKELE. Tito je bil pri Ankeletu zadnjikrat 6. januarja leta 1972. Vpisal se je v spominsko knjigo. Prvič pa je bil pri Ankeletu leta 1953. Marta se takole spominja tistega dne:

»K nam je prišel neki major Miro in dejal, če imamo v posebni sobi zakurjeno. Visoke goste boste dobili, nam je nekam skrivnostno povedal. Ko sem ga vprašala, če bo prišel Tito, se je delal neznanško nevednega. Major me je še prosil, naj posebna soba ne bo urejena ne vem kako 'nobel', ampak naj bo čim bolj preprosto pripravljena. Na hitro smo pogrnilli mize ter pripravili narezek in čaj. Kar naenkrat je stopil v gostilno maršal Tito s spremljevalci. Jedli so narezek in pili čaj. Potem je odšel predsednik na kozoroga. Vrnil se je nekoliko slabše volje, ker ni nič ustrelil. Ko pa je bil drugič pri nas, je

bil zelo vesel. Prišel je k meni in rekel: Gazdarica, danes, da li znate, sam najsmretniji čovjek na svetu! Ustrelil je zares lepega kozoroga. Njemu in spremstvu sem skuhala ajdove žgance in zelje. Jedel je z veliko slastjo. Nekateri iz njegovega spremstva pa so se malo 'špíčili' nad jedjo.»

In kaj je ponavadi jedel Tito pri vas?

»Petkrat nas je obiskal. Razen žgancev in zelja si je zaželel narezek, enkrat 'ajmoht', tretjič sem mu pripravila golaž in vampe, spekla pa sem mu tudi orehovo potico.»

In vaši občutki, ko ste stregli tako visokemu gostu.

»V začetku sem imela tremo. Bala sem se, da ne bo vse prav. Jedj ni nihče prej, preden sem jo nesla maršalu, pokušal. Tito je bil vedno izredno prijazen. Kadar sem prišla k njegovi mizi, me je kaj vprašal. Spomnim se, da mi je enkrat rekel: pri vas je tako domače, imate domač kruh, kmečko peč, kako da kubate turško kavo? Spomnim se tudi, da je enkrat Ti-

to pri jedi popackal mizo. Prinesla sem prtiček in madež prekrila. Zahvaljeval in zahvaljeval se mi je in to v njemu značilni zagorščini. Vsaj meni se zdi, da mu je bila naša gostilna všeč. Ko je šel 1962. leta z Ljubelja, ni imel veliko časa za postanek. Vendar je kljub temu velel ustaviti avto. Pojavil se je na pragu in nam vsem skupaj zaželel srečno novo leto.»

Pravijo, da ima predsednik Tito poteze in značilnosti, ki mu dajejo avtoriteto in vlivajo človeku, ki se sreča z njim spoštovanje. Katere posebnosti ste opazili, ko ste se srečavali z njim?

»Mislim, da ima Tito tako značilen pogled in da je tako energičen, da lahko vidi vsakdo v njem veliko avtoriteto. Ima izredno izbrušen občutek za ljudi. Tega mu ne more nihče oporekati. Vsaj po mojem pa je zanj značilno še nekaj. V njegovem topljem pogledu je nekaj ostrega. Če je treba, zna blij hud...»

Pripravil:
J. Košnjek

Gostilna Ankele v Podljubelju. — Foto: F. Perdan

Mira Vudrič in Janez Brojan na srečanju s Titom

25. maja bo v Beogradu tradicionalno srečanje mladih Jugoslovancev s tovarišem Titom. Poleg številnih mladih pionirjev in mladincev iz vse Jugoslavije, se bosta kot predstavnika jeseniške mladine udeležila tega srečanja tudi Mira Vudrič in Janez Brojan.

Jesenjski mladinci so sklenili, da poneseja z Jesenic čestitke tovarišu Titu prav Janez Brojan, eden najboljših mladih jugoslovanskih alpinistov, ki je sodeloval pri mnogih ekspedicijah ne le v naše gore, temveč tudi v gore Azije in Evrope, ter Mira Vudrič, ena najboljših jeseniških športnic, košarkarica, ki uspešno prenaša svoje bogate izkušnje in znanje tudi na mlajše. — D. S.

Čeprav so prvomajske počitnice že davna preteklost in čeprav vesoljni slovenski narod pričanja potihem razmišljati o naslednjih, mi spomin nanje ne da in ne da miru. Kot zaveden državljani sem jih pač kanil preživeti čim bolj veselo, na kakšnem izletu, v krogu starih prijateljev. Prejšnja leta smo namreč vedno množično odhajali v naravo, zadnje čase pa celo z različnimi turističnimi ekskurzijami v tujino. Zato ne morem razumeti, kako da letos vsi ti moji kompanjoni niso hoteli nikamor. Pomislite, zanje praznikov sploh ni bilo! Delali so, reveži, delali! Za praznik dela so delali! In v njihovih očeh sem s svojo nazadnjaško mentaliteto, s svojim smešnim prepričanjem, da je treba prvi maj proslaviti v udobnem lenarjenju, izpadel skrajno neumno, čudaško.

»Vencelj, kam jo bomo mahnil tokrat?« sem dva dni pred vstopom v mesec ljubezni potrkal pri znanicu, mehaniku. Sprejel me je v zamaščenem pajacu, s »francozom« v rokavih.

»Kam jo bomo mahnil? Jaz nikamor. Šest avtomobilov stoji doli na dvorišču in še tri imam obljubljeni. Vse moram popraviti in tale teden odmora je kot nalašč za 'juš'«

Dol s prazniki

»Ampak, kdaj nameravaš potem počivati?« sem ga osuplo pobaral.

»Počivati? Počival bom po praznikih, v službi. Denar potrebujem, razumeš, ne počitka! Centralno vgrajujem v hišo!«

In je odhlačil v klet, med vijake ter razdrte motorje.

Razočaran sem se poslovil. Pa naj ostane doma, teslo materialistično! Ga bo že kdo prijavil davkarjem.

»Zdravo, Krunislav! Si kaj razmišljal o praznovanju ena maja?«

Zobozdravnik Krunislav je za trenutek obstal, živčno vrtel torbo in vmes pogledoval na uro. Očitno se mu je hudo mudilo.

»Postušaj, hiteti moram. A ja, prvi maj! Ni govora. Zena robanti, da ob moji piškavi dohtarski plači ne moremo spodobno živeti. Deset kron in devet mostičkov me čaka čez praznike. Plačajo v devizah. Veš, Emilija je odločila, da bomo jeseni gradili vikend...«

In že ga ni bilo. Prekel sem tisto ksantipovsko Emilijo in tisto vraže brucovanje, na katerem je ujela okajenega Kruna, ter krenil obiskat Ceneta. Cene je zmeraj pripravljen na zabavo, sem zadovoljno tuhtal. Kot direktor podjetja »Srauf« bo gotovo veličastno proslavil dan proletarcev.

»Oprost, Jani, ampak res ne utegnem. Saj ti je znano, da sem honorarno tudi direktor Magazinov v izgradnji in če že vlečem dodatnih štiristo jurjev, moram sem ter tja tudi kaj narediti zanje. Ravno pet dni potrebujem, da pridem na tekoče. Pa drugič.«

Zmedeno sem odtaval v solzavi popoldan. Ljudje so ponoreli, me je preširjalo. H kolegu Zanetu grem. Upam, da je vsaj on sit pisalnega stroja in da bo rade volje sprejel povabilo »na lepše«.

Zane je tipkal, kakor da bi bili tik pred zaključkom redakcije. Ko sem vstopil, je od strahu pozabil zapreti usta.

»Zdravo! Eeee... sedi. Eeee... kako naj začnem... eeee... nisem ti še povedal, da honorarno urejam tovarniško glasilo podjetja 'Vitrih', kajne? No, nikar ne čekaj staremu. (Stari je naš urednik — op. p.) Tako malo izboljšam družinski proračun — saj razumeš, a ne? Med prazniki bom značil skupaj tri številk. Le v grobem jasno. Komaj se mi izplača, ampak vseeno... Hej, kam pa drviš?«

Drvel sem ven, po sapo. Dušilo me je. Kje ste, stari, dobri, zavedni časi socialistične izgradnje? Takrat smo še vsi pošteno, ideološko zrelo častili državne praznike. Danes so stvari postavljene na glavo. Danes si oddih privoščijo samo revmatične čistilke in pretegnjeni težaki. Ostalo delovno ljudstvo gara noč in dan, brez prestanka. Živelo, ljudstvo! Dol s prazniki, tovariši! Nepotrebni so.

I. Guzelj

ČEBELARSKI PIKNIK — V nedeljo, 7. maja, so se zbrali na čebelarškem pikniku v taborišnem domu v Jeseniških rovtilh člani Jeseniške čebelarške družine.

Na pikniku so podelili priznanje enemu najstarejših čebelarjev na Jesenicah, Mirku Zupanu.

Predsednik Jeseniškega društva čebelarjev je Ivan Pohar, ki se že 53 let ukvarja s čebelarstvom. Ze 25 let je tudi predsednik društva. Čebelarstvo se je na Jesenicah začelo 1898. leta, leta 1925 pa se je pet čebelarjev združilo v Čebelarško družino.

Najstarejši čebelar pa je na Jesenicah prav gotovo Višnar, ki ima danes 24 panjev. Tovarš Višnar zelo rad pomaga z nasveti mladim čebelarjem in zato je tudi prejel priznanje TROT 72.

Letošnji nagradjenec, Mirko Zupan, pa se tudi že nekaj časa ukvarja z raziskovanjem bolezni čebel.

Ob koncu piknika so si čebelarji obljubili, da se bodo še večkrat sestali in izmenjavali izkušnje. — S. Srč

S kranjskimi jamarji na Notranjsko

Jamarji pri planinskem društvu Kranj tesno sodelujejo z najmlajšimi planinci — pionirskim pododsekom. Poleg rednih predavanj z barvnimi diapozitivi, ki jih izvajajo na vseh solah v občini, nas enkrat letno povabijo na skupni zlet v jame. Lani so nam odkrili za nas neznano kočevsko podzemlje, letos pa so pripravili ogled notranjskega Krasa. Zanimanje med mladimi je bilo tako veliko, da smo napolnili kar štiri avtobuse in se deževno aprilsko nedeljo napotili novim doživljem naproti. Vse naše gore so bile zavite v težke, sive oblake, ko smo jim pomahali v slovo in si mislili: »V jamah bo vsaj malo naravnega kritja pred mokroto.«

Najprej smo se ustavili na Cankarjevi Vrhnikih in se ob spomeniku poklonili največjemu mojstru slovenske besede. Krenili smo k Močilniku in videli, kako Ljubljana pozdravlja beli dan, ko se že naveliča podzemskih sprehodov. Nato smo se odpeljali proti Planini. Čakal nas je obisk Planinske jame. Nestrpni smo pričakali vodnika, ki nam je odprl pot v podzemlje. Zagorele so jamarške karbidovke in številne lučke naših baterij. Kolona je krenila na čarobno pot ob šumeči Unici v zemeljsko notranjost. Pred nami so oživljale vedno nove in nove naravne apnenčaste podobe, obžarjene od morja premikajočih se svetilk. Vse prehitro nam je pot zaprlo sotočje Pivke in Reke, ki prihajata vsaka iz svojega konca in se zlijeta v novo reko Unico. Pot od tu dalje je možna le za izkušene jamarje, ki so nam pokazali, da pri prodiranju ni potrebno nič manj poguma in spretnosti kot pri plezanju preko gorskih sten.

Polni novih vtisov smo se vrnili iz jame in nadaljevali pot proti Rakovemu Škocijanu. Slabo vreme nam je onemogočilo, da bi natančneje pregledali in prehodili to izredno naravno zanimivost, pravi okras naše domovine. Dobili smo le bežno sliko mogočnega naravnega mostu, preko katerega je peljala tudi naša pot.

Vabilo nas je Cerknjsko jezero. Ze dosti smo o njem slišali v šoli in tudi brali v časopisih, a vseeno nas je presenetila njegova prostornost. Slutili smo neštete požiralnice pod gladino in ob razlagi se nam je zdelo kar neverjetno, da pridejo vse te vode na dan kot mirna Ljubljana pri Vrhnikih.

Se ena zanimivost nas je čakala: Križna jama. Naši pionirji so si danes nabrali že toliko jamarških izkušenj, da se jih je lotila prava raziskovalna strast v odkrivanju podzemlja. Nič ni bilo hudega, če so bili čevlji že vsi blatni, prepojeni z vodo, obleka mokra, tudi obrazi so dobili svoje pečate. Vsako novo odkritje je rodilo hrepenenje po drugem novem. Končno smo zagledali beli dan, ki je bil seveda še vedno siv in moker, a nam ni pokvaril navdušenja in veselega vzdušja.

Čakala nas je vožnja prek Bloške planote. V Rašici smo se ustavili ob Trubarju, na Turjaku, pa si ogledali starodavni grad, ki je tako bogat z zgodovinskimi dogodki od turških časov do slavnih bojev Prešernove brigade med NOB.

Vrnili smo se z zavestjo, da smo veliko pridobili. Vprašanja naših planincev, ali bomo imeli še kdaj tak izlet, so potrdila naše prepričanje.

M. B.

Čebelarški praznik

Drugo leto bo minilo 200 let od smrti znamenitega slovenskega čebelarja Antona Janše. Čebelarji se na to obletnico dobro pripravljajo. Ze letos bo več čebelarških prireditvev, ki naj obudijo spomin na slavne kranjske čebelarje in spodbude mladino, da bi vzljubila čebelarstvo. Današnji rod slovenskih čebelarjev je že precej osivel in kljub prizadevanjem je še vedno premalo mladih čebelarjev, ki bi nadaljevali tradicijo očetov in dedov.

Med omenjene prireditve sodi tudi odkritje spominске plošče čebelarju Petru Pavlu Glavarju. Odkrili jo bodo 2. julija letos.

Peter Pavel Glavar je bil rojen 1721. leta v Ljubljani. Morda se boste vprašali, zakaj mu bodo odkrili ploščo v Komendi. Glavar se je rodil kot nezakonski sin mlade služkinje, ki je novorojenčka odložila na prag Petra Jakoba Testaferatta, ki je bil komendant reda malteških vitezov v Komendi. Mati Petra Pavla

Glavarja je prej služila pri temu baronu in zato zgodovino pisca upravičeno domnevajo, da je bil baron Petrov oče.

Peter je odrasel pri kmetu Basaju v Komendi. Ko je postal duhovnik, je kupil graščino pri Mirni na Dolenjskem, kjer je vodil vzorno posestvo. V hlevu je imel 60 glav govedi in konj, na vrtu pa 300 do 500 panjev čebel. Napisal je prvo slovensko razpravo »Pogovor o čebelnih rojih«, ki pa ni bila natisnjena in so rokopis našli šele pred 22 leti.

J. Vidic

Vzrejajmo boljše čebele

Takšen je naslov knjižice, ki je pred nedavnim izšla v založbi zavoda za čebelarstvo v Ljubljani. Knjižica bo nedvomno izpolnila vrzel na tem področju in pomagala zlasti mlajšemu rodu čebelarjev pri uspešnem gojenju čebel.

Znano je namreč, da je za doseg večjih pridelkov zelo pomembna kakovost matice. Rodovitne matice so namreč pogoj za razvoj živahnih družin. Kako si jih lahko vzredi vsak čebelar sam, nazorno in na poljuden način opisuje knjižica, ki ima 160 strani, besedilo pa ponazarja 51 slik in grafikonov. V knjižici so navodila tudi za čebelarje z manjšim številom panjev in za zahtevnejše čebelarje — vzrejevalce matic. Opisana je vzreja v Znidarskičevih in nakladnih panjih. Prav tako je opisano tudi odbiranje čebel. V posebnem poglavju pa so opisana opravila za čebelarje ob vikendih.

Gradivo je razporejeno tako, da obravnava najprej preproste načine za čebelarje z manjšim številom družin. Sledijo zahtevnejši postopki za vzrejevalce matic in čebelarje, ki imajo več panjev. Podobno kot vzreja je obravnavana tudi selekcija. Podrobno je obdelana množična odbira, ki je izvedljiva v vsakem čebelnjaku Kogar zanima genetika čebel, tudi ne bo razočaran. Avtor namreč podaja poenostavljen način ocenjevanja čebeljih družin po zunanjih znakih čebel in gospodarskih lastnostih čebeljih panjev.

Knjigo, ki ima jubilejni značaj, je napisal predavatelj čebelarstva na Biotehnični fakulteti v Ljubljani dr. Jože Rihar. Posvečena je prvemu vzrejalcu matic, našemu rojaku Antonu Janši, prvemu učitelju čebelarstva na dvoru cesarice Marije Terezije ob 200-letnici njegovega delovanja na Dunaju. Knjigo je moč dobiti v Mladinski knjigi v Kranju, v Čebelarškem muzeju v Radovljici in pri čebelarškem društvu v Radovljici.

KONCERT AVSENIKOV FESTIVALNA DVORANA NA BLEDU 15. JUNIJA

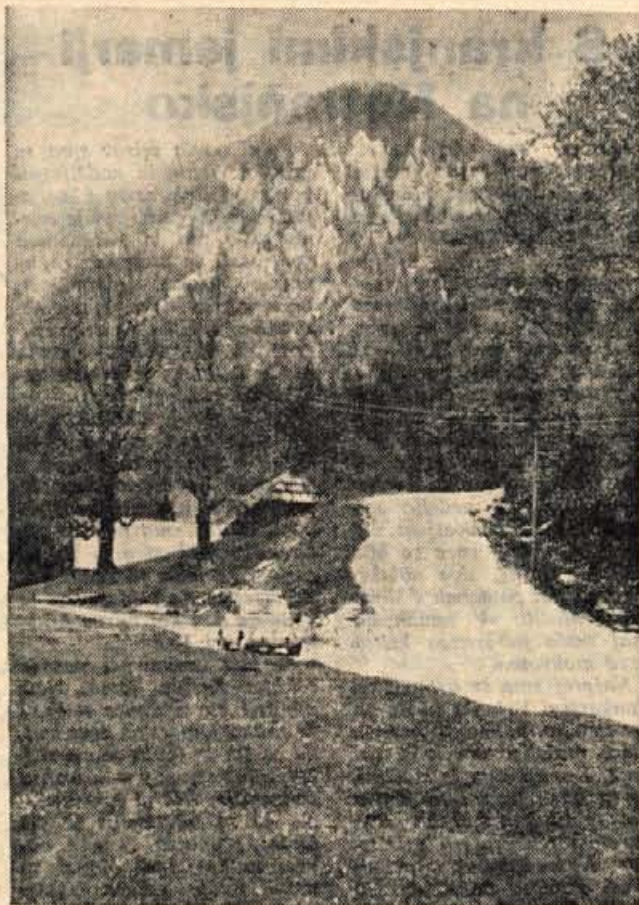

murha

PREDPRODAJA VSTOPNIC V VSEH PRODAJALNAH MURKE

Široko in dobro vzdrževano makadamsko cesto, ki povezuje Zgornjo Radovno z Mojstrano, je od krajevnih skupnosti Mojstrana prevzelo Cestno podjetje Kranj. — Foto: D. Sedej

ŠKOFJA LOKA

10., 11. VI. 1972

XXIII. MEDNARODNE CESTNO HITROSTNE DIRKE

Vsa organizacija na lastnih plečih

V prostorih novega škofjeloškega hotela Transturist je bila minuli četrtek zvečer novinarska konferenca, na kateri so prireditelji dirk za Nagrado Loke '72 predstavnike tiska, radia in televizije seznanili s potekom zaključne faze priprav. Zvedeli smo, da je uradni rok prijav potekel 16. maja ob 24. uri. Dokončno potrjenih in obojestransko podpisanih je 123 startov (88 % maksimalnega možnega števila). A ker domači tekmovalci in Italijani že po tradiciji zamujajo vnaprej postavljene roke, bo komisija zlahka zapolnila preostala prosta mesta.

»Marsikoga smo že zavrnil, marsikoga pa še bomo,« nam je zaupal sekretar dirke, inž. Jože Hauptman. »Letos prvič ne forsiramo množičnosti, temveč kvaliteto. Trudimo se, da bi pritegnili kar največ dobrih tujih voznikov. Čim manj je namreč nastopajočih in čim bolj si so, tem višje bodo hitrosti. Razen tega gneča na cesti ni ravno v prid varnosti.«

Sploh so varnosti motoristov in gledalcev tokrat posvetili izjemno pozornost. Občinstvo bo lahko sledilo dogodkom le z določenih, skrbno zaščiteneh prostorov in ne več s katere koli točke ob 4,5 km dolgi progi.

In še eno značilnost velja omeniti: AMD Škofja Loka je tokrat prevzelo na svoja pleča celotno organizacijo tekmovanja. Čase bodo merili z napravami Omega, last smučarskega kluba Transturist, za hitro in učinkovito izračunavanje rezultatov pa naj bi poskrbel domači IBM center, ki sicer služi loškim gospodarskim organizacijam.

Ob koncu moramo spregovoriti tudi par besed o Jugoslovanih. Najbolj množično bodo zastopani v razredu »brenčeljev«, v kategoriji do 50 cm. Pretežno vozijo znane stroje tovarne Tomos iz Kopra, ki je lani, v konkurenci tovarniških ekip, zasedla odlično četrto mesto (za Kreidlerjem, Derbijem in Yamathijem). Njena najboljša moža sta Italijana Parlotti in Rinardi, katerih obračun z bivšim svetovnim prvakom Rudolfom Kunzom (ZRN — Kreidler) utegne biti glavna zanimivost uvodnega merjenja moči na 23. povojni dirki v mestu pod Lubnikom.

I. Gazelj

ZGORNJA RADOVNA — DOLINA ENCIJANA

Zgornja Radovna leži na razpotju poti v Mojstrano in Zgornje Gorje. Prelepa dolina, obdana z Jerebikovcem v Mežaklji, Mecesnovecem, Rjavino in Frčkovo planino, s prostornimi travniki in širinimi, bogatimi gozdovi, ni le prijetno zatočišče nedeljskih izletnikov, številni prežive tod svoje letne dopuste, saj je na obronkih gozdov zrastle v zadnjih petih letih okoli 30 počitniških hišic.

Vas povezuje s štirimi kilometri oddaljeno Mojstrano dobra makadamska cesta, ki se nadaljuje naprej v Krmo in Gorje. Kraj je toliko odmaknjen od Srednje in Spodnje Radovne, da je, z nekaj hišami že samostojna vas in veliko bolj krajevno navezana na sosednjo Mojstrano kot na obe Radovni. Vas šteje 16 hiš, ki leže oddaljene ena od druge po dolini navzgor do Kosmačevega prevala in ustja Krme.

Dolina pa ni le znana kot lepa izletniška točka in izhodišče v triglavsko pogorje, zdaj, v teh mesecih, so travniki v Zgornji Radovni modri zaradi lepe gorske cvetice — encijana.

»Res je morda nekoliko ne navadno,« pravijo domačini, »da pri nas raste toliko zaščitene gorske cvetice, toliko encijana. Mnogi sploh ne morejo verjeti, da je encijana toliko. Tisti pa, ki pozna to suho in nerodovito zemljo, se temu ne čudi. Encijan raste ob obronkih gozda, tam, kjer zemlja ni gnajena.«

PRI PSNAKU

Menda ni ljubitelja gora in naših gorskih dolin, ki še ne bi slišal za znano gostilno Pri Psnaku v Zgornji Radovni. Gostilna je znana daleč naokoli po dobrih domačih klobasah in šunki.

Ivanka Lipovec

»Zaradi teh jedi prihajajo k nam tudi iz oddaljenejših krajev,« pravi gostilničarka

Ivanka Lipovec. »Gostilna je stara, pred vojno je bila v tej stavbi trafikla, po vojni pa gostilna. Največ gostov je planincev, poleti, ob lepem vremenu, pa prihajajo tudi številni izletniki.«

Velika ugodnost je dobro vzdrževana cesta, elektrika, le vodovod bi še radi imeli. Vendar pa so pri Vodovodu na Jesenicah že napravili idejne načrte za vodovod v Zgornji Radovni in upamo, da bo kmalu dovolj denarja, da bomo dobili vodovod.

Nekaj vaščanov že ima prevozna sredstva, drugi pa morda še vedno pešačiti v štiri kilometre oddaljeno Mojstrano v trgovino. Starejši bi že še potrpeč, toda hudo je zaradi otrok, ki obiskujejo osnovno šolo v Mojstrani. Posebno za učence prvih razredov je pot hudo naporna in radi bi, da bi otroke vozili s kombijem. Zaradi ceste ne bi bilo nobenih težav, saj je dobra in vedno vzdrževana.

Mislil, da bi se Radovčani ukvarjali s turizmom, če bi se kraj turistično razvijal. Nekateri imajo že urejene zasebne turistične sobe, drugi jih bodo uredili v naslednjih nekaj letih. Tudi pri nas bomo sčasoma poskrbeli za nekaj sob. Pri nas bi se posebno dobro lahko razvijal turizem poleti, medtem ko za zimskega ni posebnih možnosti. Nimamo primernih smučarskih terenov. Prav gotovo pa bi tudi Zgornja Radovna turistično zaživela, če bi zgradili triglavsko žičnico.«

SKOPA ZEMLJA

Vaščani v Zgornji Radovni se še vedno večinoma ukvarjajo s kmetijstvom in gozdarstvom. Zemlja je skopa, podnebje za kmetijstvo neugodno. Zemlja je nerodovita,

na njej uspeva le krompir in ajda. »S kmetijstvom in gozdarstvom se ukvarjam,« pravi Angela Smukavc, ki je ostala na kmetiji sama z dvema otrokoma. »Pri nas je leto kratko, saj večino leta pokriva zemljo sneg. Imam okoli 50 ha gozda, davka smo kmetje tu oproščeni. Živimo pa večinoma le od gozda in živine.«

Pri delu mi pomaga le svak, večasih, kadar pa je dela le preveč, moram poiskati pomoč drugje. Lani smo kupili kosilnico, upam pa, da bom drugo leto dobila posojilo in nabavila nekaj novih kmetijskih strojev.

Če bo v Zgornjo Radovno prihajalo več izletnikov in turistov, bomo tudi pri nas uredili nekaj turističnih sob. Seveda bo treba v vas tudi vodovod. Pri nas imamo vodo iz studenca. D. Sedej

Angela Smukavc

translurist

V NEDELJO, 21. MAJA 1972 ZAKLJUČUJEMO ZIMSKO SEZONO NA VOGLU.

Dnevna karta za celoten sistem žičnic izjemno 15 din.

Posebna nagrada za 850.000 potnika!

Vse žičnice in vlečnice redno obratujejo!

Se priporoča

Transturist

16. maja je ob 9.10 prispela v Zeleznike Titova štafeta. Do plavža so jo iz Škofje Loke pripeljali z avtomobilom, tu pa so jo prevzeli mladinci osnovne šole Zelezniki, ki so jo prinesli do Loga, od koder je nadaljevala pot čez Dražgoše po radovljiški, nato pa še po drugih gojenjskih občinah. V Zeleznikih je imela štafeta edini postanek v telovadnici osnovne šole, kjer so učenci izvedli kratek kulturni program v čast 80-letnice našega tovariša Tita. — Rado Šuštar, 8. r. osn. šole Zelezniki

Foto krožek v osnovni šoli Cerklje

Za vse šolsko leto so mladi želeli, da bi na osnovni šoli Davorin Jenko Cerklje imeli foto krožek. Zelja se jim je uresničila aprila, ko

so v temnici stare aparate nadomestili z novimi. Pod vodstvom učiteljev so se mladci takoj lotili izdelave slik spominskih obeležij NOB, ki

so jih posneli že prej. Ob dnevu mladosti bodo slike razstavili.

Med pevci pa so ustanovili mladinski kvintet. Pripravili so že več nastopov, ne le v šoli Davorin Jenko, temveč tudi drugod. Večina pojejo slovenske narodne. Ob zaključku šolskega leta bo kvintet pripravil samostojen koncert.

Tudi mesec mladosti bodo mladinci osnovne šole Cerklje proslavili kar najbolj slovesno. V sodelovanju z vaškim aktivom ZMS pripravljajo razna športna tekmovanja. Srečali se bodo v košarki in rokometu in se pomerili v šahu.

T. B.

Budilke ni več

Na posteljni omarici imam budilko, ki pa ni več budilka, ker ne zveni več. Nekoč sem jo v sanjah vrgla na tla in od takrat me ne budi več, a ure mi vseeno kaže. Verjamem, da je ta ura že za v pokoj, a težko bi se ločila od nje.

Pred nekaj dnevi pa je bila ura ves čas šest. Ko sem se zbudila, ko sem že najmanj pol ure ležala in še bi ležala, če ne bi sonce kukalo skozi okno. Ampak na koncu se mi je že vse zdelo čudno in

sem vstala in stenska ura je bila že osem. Le kaj pa je spet to? Prvoaprilska šala ni, saj je prvi april že davno minil. Moja stara prijateljica ura me je torej prevarala.

Je pač tako. Vsaka stvar se enkrat konča. Tudi moja ura je šla v pokoj. Le brat jo je še prej razdril, jo do konca uničil, pobral vijake, nato pa je romala v posodo za smeti. Zelo hvaležno, ali ne?

Majda Lušina, osn. šola Cvetko Golar, Škofja Loka

travo, rahljaj zemljo, jo namakal s svojim potom, se sedaj bori s smrtjo. Ta bo prišla vsa gluha za prošnje, katere sliši iz ust svojcev. Vsak živ-živ mu krajša življenje. Kako lepo je živeti, toda o tem ne odločaš ti! Kocka je padla. Dvoboj je bil izbojevan. Smrt je premagala, kot že tolikokrat, človeka. V sobi je nastal glasen jok, a pred oknom so imeli ptički svoj obred — kot da se ni nič zgodilo. Dušilo me je v prsih, odšla sem iz sobe. Hudo mi je bilo za starčkom, ki je bil vedno tako dober in prijazen z mano, ki mi je delil nauke in pripovedoval, da je v življenju sreča opoteča, a da poštenost premaga vse.

Krepak kmečki duh, smeh na ustih, vse je v trenutku zamrlo — smrt je opravila svoje.

Tadeja Prestor, 7. b r. osn. šole Stanko Mliakar, Senčur

Slovo

Pod oknom so peli ptiči. Seveda, kdo bi jim zameril. V deželo je prišla pomlad in z njo ptičje ženitovanje. Okno je bilo zastrto z zaveso. Postelja je bila v belem, le nebogljeni bitje, ki je ležalo v njej, je bilo porjavelo od sonca. Vsi smo strmeli vanj, kot da bi nekaj pričakovali. Na zastareli mizi je dogorevala sveča in plamen je žalostno ugašal.

Nekoč majhen deček - danes veliki mož - Tito

Rodil si se kot navaden otrok. Bil si sin revnih staršev. V vsem si bil podoben svojim vrstnikom širom po svetu. Toda tvoje bistre oči so kmalu spoznale krivico. Ti pa si si želel pravice. Pravica! Beseda, ki vzklika tisočim majhnim, ponižanim, nemočnim. In med njimi si bil tudi ti. Za pravico in enakost si se boril že v mladosti, borbo proti izkoriščanju pa bojuješ že vse življenje. Bil si majhen, neskončno majhen del neskončno velike množice, ki se je borila proti izkoriščevalcem. Upiral si se tistim, ki so te izkoriščali. Tvoje želje volje ni uklonilo ničesar. Ni ti bilo žal prostosti, ko si sedel v zaporu. Vedel si, za kaj se boriš. Pred seboj si videl jasen cilj, ki ga mnogimiso razumeli. Kakal si na prostost, da potem zopet nadaljuješ boj. Ni ti bilo vseeno, ko si hodil po mestu in gledal umazane in revne otroke. Umazane in ponižane si hotel rešiti bede. S svojimi lepimi nazori si pridobil zaupanje med širokim ljudskimi množicami. Postal si velik. Postal si idol vseh majhnih in zatiranih. Pri vsakem uporu, pri vsaki stavgji so govorili o tebi, o revolucionarju, s katerim bodo šli v boj.

Povsod, koder so te poznali, so povzdigovali tvoje ime in te vabili k sebi. In potem je prišla... vojna. Vedel si, kaj nas čaka. Vedel si, proti komu se je treba boriti.

S svojimi borci ste se borili proti dvema sovražnikoma — proti okupatorju in proti kralju ter njegovemu nazadnjaškemu režimu. Po svetu so govorili o majhnj Jugoslaviji na Balkanu, ki se je uprlla nepremagljivemu Hitlerju — tvoja zasluga! Nikogar ni bilo, ki ne bi poznal tvojega imena. Končno je spet posljalo sonce, sonce svobode na našo domovino, čeprav porušeno. Vedel si, kaj je treba storiti. Širom po naši lepi domovini je zadonela pesem brigadirjev, ki se je mešala s pesmimi krampov in lopat. Naša zemlja je spet vzcveto-la. Začela je novo življenje pod tvojim vodstvom. Čas teče, mi pa živimo dalje in se samo še spominjamo na slavne čase naše zgodovine.

Dragi tovariš Tito, ni besed, s katerimi bi se ti mogli zahvaliti, zato ti samo s skromnimi besedami zaželim, da bi še mnogo let prebival v naši sredini — kot velik mož.

Zdenka Valjavec, 8. b r. osn. šole heroja Bračiča, Trzin

Razvitje prapora kluba OZN

V torek, 9. maja 1972, je bila v telovadnici osnovne šole proslava ob dnevu osvoboditve.

Na to proslavo so bili povabljeni: prvoborec in komandant prve kurirske postaje TV15 Anton Može, predsednik občinske konference ZMS tovariš Lapajna pa še nekateri drugi.

Proslava se je začela z govorom predsednice kluba, učenke osmega razreda Anite Jakac. Sledil je recital članov kluba Organizacije združenih narodov, vmes pa je zapel mladinski pevski zbor. Ker je bil koroški pesnik in učitelj Valentin Polanšek zadržan, je namesto njega predsednik ZZB NOV Jesenice prvoborec Franc Konobelj-Slovenko razvil prapor kluba OZN, ki so ga sešile učenke osmega razreda.

Klub OZN deluje na osnovni šoli Tone Cufar že deset let. Njegov mentor je Jaka Klinar. Kljub je v tem času dosegel že lepe uspehe. Letos je dobil priznanje občinske

konference ZM, predsednica kluba pa priznanje mladim družbenim delavcem.

Bogdan Bricelj, 8. r. osn. šole Tone Cufar, Jesenice

Jezno računanje

Oh, kako je to hudo, če račun ne gre v glavo. Mama hoče, da modrujem, jaz pa jezno obupujem. Meni več kot jeza vsa, le bombonov pest jeva. A bombonov ne dobim, ker doma se ne učim.

Tatjana Pires, 4. b r. osn. šole Stane Zagar, Kranj

MARTA
odgovarja

Dolly iz Škofje Loke — Stara sem 14 let, tehtam 48 kg in sem visoka 160 cm. Imam srednje dolge kostanjeve lase in sivo modre oči. Za valetu bi rada imela obleko. Prosim, svetujte mi kroj obleke in še katere barve mi pristajajo.

Marta — Obleko si lahko ogledate na skici. Krojena je ob telesu, rahlo zvončasta proti spodnjemu delu, zapenja se ob strani in ima okrogel izrez. Rokavi so nabrani in približno deset centimetrov nad komolci stisnjeni. Dolžina obleke se končuje nad kolena. Vaše barve so: modra, tirkizna, lila, zelena, temno rjava in oranžna.

Breda V. iz Kranja — Imam temno moder gladek in črtast (belo modro) diolen loft. Rada bi imela nekaj za pomlad, pa ne vem, kako naj blago kombiniram in sploh, kaj bi bilo najbolj primerno. Prosim, pomagajte mi pri izbiri. — Stara sem 19 let.

Marta — Za vas sem narisala tale kostim. Krilo je črtasto in kratko, zvončastega kroja. Zapenja se ob strani. Jopica je sešita iz enobarvnega kosa blaga, le ovrtnik je črtast. Krojena je ob telesu, v pasu je prerezana. Zapenja se dvovrstno. Rokavi so dolgi in ozki.

Zenske torbice že nekaj časa niso več majhne in trde. Moda zahteva velike, mehke oblike. Večina športnih torbic ima dolge ročaje, da jih nosimo na rami, elegantnejše torbice pa so brez ročajev in jih stisnemo pod pazduho.

Čiščenje tapet

Tudi na stenah se nabira prah, zato ga moramo od časa do časa očistiti, posebno pa še ob koncu zime, ko prenehamo kuriti v stanovanjih. Od sten odmaknemo pohištvo, snamemo slike in začnemo pobirati prah od spodaj navzgor. Najbolje pobira prah ščetka za zid, ki je sestavljen del sesalnika za prah. Krpe za to opravilo niso najboljše.

Prah zelo enostavno pobremo s sten, ki so obložene s tapetami. Pazimo le, da tapet pri čiščenju ne raztrgamo. Če so papirnate tapete povr-

šinsko obdelane z lakom, jih potem, ko smo jih že očistili prahu, obrišemo še s krpo namočeno v mlačno milnico. Tapete, ki so premazane z voskom, pa očistimo z mehko krpo, namočeno v blagi raztopini vode in detergenta. Preden pa se lotimo mokrega čiščenja tapet, se vedno prej prepričajmo, če so barve obstojne. Na skritem mestu podrgnemo z vlažno krpo tapeto: če se bodo vlažni madeži posušili brez sledov, potem tapeta prenese mokro čiščenje. Seveda pa moramo pri takem čiščenju paziti, da dr-

gjenje ni premočno. Voda mora biti vedno čista, tapeto pa osušite s tamponiranjem.

Stenske tapete, ki ne prenesejo mokrega čiščenja, očistimo samo suho. Madeže odstranimo z radirko ali s kruhovo sredico. Mastne madeže skušajte odstraniti z mešanico krede in terpentina. Kašo prej preizkusimo na skritem delu tapet. Če barve prenesejo tako čisto, potem kašo, ki se je posušila, odstranite z mehko krtačo.

Stari recepti po starem in novem

9 Postrvi z zaseko

Za pripravo postrvi z zaseko ne potrebujemo drugega kot nekaj srednje velikih svežih postrvi in nekaj zaseke. Ribe očistimo kot običajno, glave jim ne odrezemo. Notranjost ribe namažemo kar na debelo z zaseko in ribo položimo na žar. Zaseka bo s svojo maščobo, soljo in česnom kar pač vsebuje, opravila svoje. Tako pripravljane ribe je primerno predvsem takrat, kadar si v naravi hočete pripraviti obed, pa nimate ne olja in ne soli. Poskusite, okusno je.

I. Č. Kranj

KOMPAS

RESTAVRACIJA DETELJICA
prireja v nedeljo, 21. maja ob 15. uri na ploščadi pred Restavracijo veliko vrtno veselico.

Igral bo instrumentalni kvintet GORENJCJI iz Radovljice. Za dobro jedajo in pijačo preskrbljeno.

Vljudno vabljeni!

Sonce

Sonce je koži lahko največji prijatelj in največji sovražnik. Zdaj že štejemo dni do letnega dopusta, zamisljamo se v lepo ogoreli koži. Kaj je pravzaprav ogorelost? Del sončnih žarkov — ultravijolični žarki — vzdraži posebne celice in v koži se začne tvoriti pigment. Ta naj bi zaščitil najgloblje sloje kože pred premočnimi sončnimi žarki. Intenzivnost pigmentacije pa je odvisna od količine sončnih žarkov in od števila pigmentnih celic v koži. Ljudje s svetlo kožo, svetlimi lasmi in modrimi očmi imajo manj teh celic kot pa ljudje s temno kožo in temnimi lasmi. Pigmentacija je torej neke vrste obramba organizma. Ta obramba pa

ne more nastati hipoma, če kožo kar naenkrat izpostavimo močnemu ultravijoličnemu sevanju. Pigment se v celicah ne more tako hitro razvijati, zato lahko ultravijolični žarki prodrejo globlje v kožo in jo opečejo. Opekline so lahko lažje, ko koža sama pordeči, lahko pa nastanejo tudi mehurji.

Ultravijolentni žarki poleg tvorbe pigmenta v koži izpovejo tudi tvorbo vitamina D v organizmu. Omenjeni vitamin je posebno važen pri tvorbi kosti in zob. Zato ne skrivajmo otroke pred soncem, pač pa jih ob topleni vremenu slecimo in na primernem kraju in za določen čas previdno sončimo.

Alergija in alergijske bolezni (8)

ALERGIJSKE BOLEZNI KOŽE. Koža je sestavljena iz več slojev: vrhnjice in podkožja. Vrhnjica je različno debela in sestavljena iz več skladov ploščatih celic. Spodnji ali globoki skladi vrhnjice se neprestano razmnožujejo in obnavljajo. Na površini vrhnjice pa celice odmirajo, zarozenevajo. To je mrtvica, ki se lušči in odpada. Usnjica je prožen srednji sloj kože, sestavljen iz vezivnega in elastičnega tkiva. V usnjici so kožne žleze, žile, žilci, lasje in čutilna telesa. Od čutilnih teles vodijo čutilni živci v centralno živčevje, od površne kože do možganske skorje prenašajo razne dražljaje od zunaj kot dotik, mraz, vročino itd. Pod usnjico je podkožje, ki ga sestavljajo maščevje in rahlo vezivo.

Biološke spremembe pri različnih alergijskih boleznih kož se odvijajo v različnih slojih kože. Tako se dogajajo spremembe pri ekcemu dojenčkov, majhnih otrokih in pri navadnem ekcemu v mladeniški dobi v vrhnjici, predvsem na celičnih opnah vrhnjice, pri vnetju kože s srbenjem pa se spremembe zaradi alergije odvijajo v usnjici — v srednjem sloju kože.

Opažamo določene razlike pri alergijskem vnetju kože pri odraslih in otrocih, kajti otroška koža anatomsko in biološko še ni dozorela.

dr. Vojteh Erjavec

20 let Projektivnega podjetja Kranj

12. maja je minilo dvajset let, ko je na pobudo šestih strokovnjakov s področja urbanizma, arhitekture in gradbenišтва takratna mestna občina Kranj ustanovila Projektivni biro, ki je kasneje tako razširil svojo dejavnost, da se je preimenoval v Projektivno podjetje Kranj, v katerem je danes 44 zaposlenih. Do ustanovitve projektantske organizacije v Kranju je pravzaprav prišlo, ker so bile v začetku petdesetih let velike potrebe v industrijski in družbeni ter zasebni stanovanjski gradnji na Gorenjskem.

Kot že rečeno je današnje podjetje začelo s šestimi strokovnjaki. Najprej so delali urbanistične oziroma re-

gulacijske načrte za področje tedanjega kranjskega okraja. Kasneje so začeli projektirati razne industrijske objekte in opravljati geodetske meritve. Ze od ustanovitve pa delajo za tovarno papirja Maglaj v Bosni. Strokovnjaki tega podjetja so bili prvi, ki so se podali v Triglavsko pogorje in izdelali prvi načrt za Velo polje. Po njihovih projektih je v Kranju stekla stanovanjska gradnja. Prav tako je njihov izdelek urbanistični načrt za mesto Kranj in za kranjsko občino.

Proti koncu petdesetih let, ko so bile potrebe po različnih gradnjah in tovrstnih delih vse večje, so se na Gorenjskem začele ustanovljati so-

rodne organizacije. Vendar to dejavnosti podjetja ni zavrlo. Začeli so osvajati druga zahtevna dela s tega pestrega področja. Razen tega so se v tem podjetju v praksi izsolali prenekateri strokovnjaki, ki zdaj delajo v sorodnih organizacijah v občini in na Gorenjskem.

Predolg bi bil seznam vseh objektov, ki so zrasli na Gorenjskem, v Sloveniji, v drugih jugoslovanskih republikah in zunaj države po njihovih načrtih. Omenimo, da so domala vsi zadržni domovi na Gorenjskem zrasli po njihovih zamislih. Njihovi tipski projekti za stanovanjske hiše so danes znani po vsej Sloveniji in tudi v drugih republi-

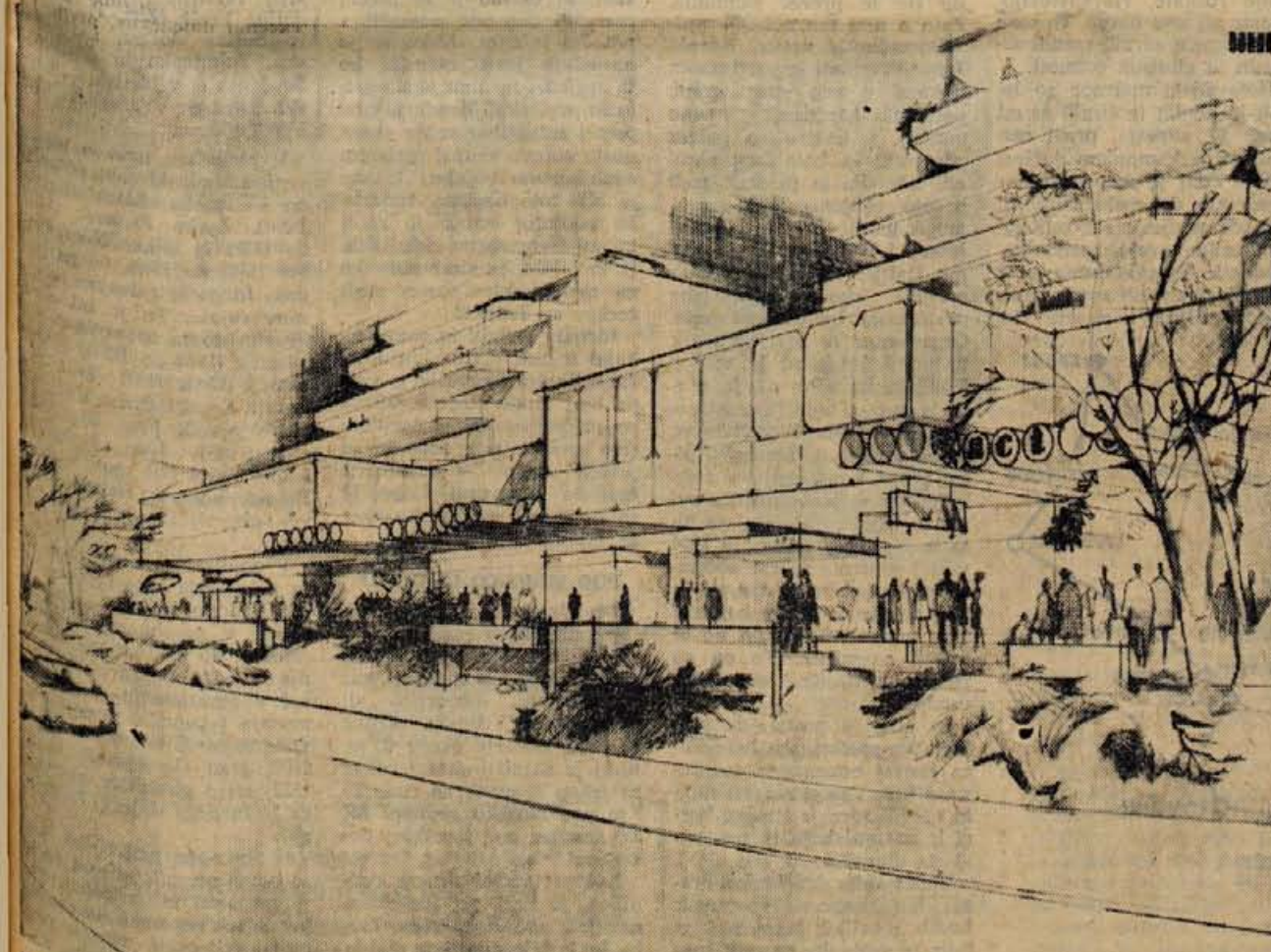
kah. Kot člani združenja projektantskih organizacij Slovenije so projektirali osnovne šole v Vojvodini, sodelovali so pri nadzoru gradnje stanovanj v Libiji, pri gradnjah v obeh Nemčijah itd. Ves čas uspešno sodelujejo z gradbenimi in drugimi podjetji. Za projekt osnovne šole v Strazišču so dobili nagrado, med pomembnejše objekte, ki so jih projektirali, pa sodi terapija, polnilnica in nalivalnica mineralne vode v Rogški Slatini.

Danes Projektivno podjetje Kranj izdeluje investicijske programe, projektira vse vrste zgradb, ceste in mostove, zunanje in notranje inštalacije vodovoda in kanalizacije, zunanje in notranje električne inštalacije, inštalacije ogrevanja, zračenje in klimatskih naprav, nadalje projektira notranjo opremo in zunanje ureditve, urbanistične programe z analizami, zazidalne načrte, izvaja geodetske meritve in izdeluje geodetske elaborate, nudi tehnični in finančni nadzor nad izvajanjem projektiranih objektov itd.

Trenutno se ukvarjajo z urbanizmom Krvavca, njihova ekipa sodeluje pri gradnji viadukta Verd na odseku avto ceste Vrhnika—Postojna. Po njihovih načrtih se gradi pet odsekov kanalizacije v Kranju, poslovna stavba CP Gorenjski tisk, zgrajen je bil nov obrat Iskre in po njihovih projektih bo urejen odsek ceste Jesenice—Potoki.

Ko smo diplomiranega ekonomista Staneta Isteniča, ki je 13. leto direktor podjetja, povprašali, kakšni so načrti podjetja v prihodnje, je povedal: »Čeprav smo v zadnjih letih močno izboljšali različno opremo, se nameravamo še bolj vključiti v novo tehnologijo. Menim tudi, da bi v prihodnje Gorenjska potrebovala bolj organizirano projektantsko organizacijo, ki ne bo imela samo projektante za gradnjo, marveč tudi programerje in planerje, kar je danes zelo pomembno, ko se odloča o ekonomičnosti in vrsti gradnje.« A. Ž.

20

Projektivno podjetje je sodelovalo tudi v republiškem natečaju za anketno izvedbo zazidalne rešitve novega poslovnega centra Kranja ob cesti JLA.

Kam pa bomo letos potovali z izžrebanimi naročniki Glasa?

Ko smo v prejšnjem zapisu potovali po dolini Poljanščice, nismo omenili kiparja — samorastnika Petra Jovanoviča, ki živi in dela visoko v hribih, v Zetini. To zdaj popravljamo, kajti Peter Jovanovič je med našimi umetniki tako samosvoja pojava, da ne moremo mimo, ne da bi občudovali njegove delovne kmečke roke, ki iz samotnih premišljevanj ustvarjajo tako močne plastike v trdem lesu. Kdor bo še kdaj potoval po Dolenjski, bo v St. Vidu pri Stični videl Jovanovičevo plastiko, prav tako stoji pred Kernjakovo domačijo v Trebinji Jovanovičeva velika lesena »Mojsceja« — predstavnica koroške slovenske pesmi. Vsekakor bo prav, če bodo Gorenjci Jovanovičevo delo kdaj поблиže spoznali v posebni knjigi, monografiji, ne le v kratkih časopisnih člankih in priložnostnih ilustracijah.

DELAVCI — URANARJI

Druge pomembnost, na katero želimo opozoriti Glasove popotnike, je nahajališče uranove rude pod obronki Zirovskega vrha (900 m) nad poljansko Gorenjo vasjo.

Ze zdavnaj — že od časov in pesmi Valentina Vodnika — smo vedeli, da je v naši zemlji mnogo rud, ki jih še nismo odkrili. No, ena takih dragocenih rud, ki smo jo spoznali šele pred dobrih desetimi leti, je uran. Sicer je naše nahajališče te skrivnostne, radioaktivne rude dolgo le 11 kilometrov, a je vendar največje v državi. Ru-

da resda ni najboljša, a je le nad srednjo kakovostjo.

Seveda je uranovo rudišče v Zirovskem vrhu še v fazi raziskovanj in poizkusnih izkopov. Delavcev, ki so pri novem rudniku našli kruh, pa se je že oprjelo ime »uranarji«. V načrtih je pridobivanje vsaj 200 ton uranovega oksida v letu 1975. Rudo bomo namreč nujno potrebovali za obratovanje nove jedrske (atomske) elektrarne pri Krškem na Dolenjskem.

Zdaj naše uranovo nahajališče ni več taka skrivnost, kot je bila pred leti. Takrat so bile razmere pač drugačne in tudi časi polni nezaupljivosti.

Zal bomo morali mimo hotaveljskega kamnoloma »Marmor« le hiteti. A vendar je to podjetje širokoznano. Svoje marmorne plošče — z učno besedo se hotaveljskemu marmorju pravi kasijanski apnenec iz srednje triade — prodaja ne le na domačem trgu, pač pa tudi v Avstrijo in v Ameriko. Hotaveljski marmor je čislán ne le zaradi svoje trdnosti in odpornosti, pač pa še bolj zaradi svoje rožnate, rjavkastovijoličaste ali sive barve. Te tone dobi kamen zaradi raznih železnih in glinenih primesi.

Hotaveljski marmor so lomili in gladili (polirali) že od srede 19. stoletja, pravi razmah pa je kamnolom doživel l. 1935. Zdaj je seveda večina klesarskih del mehaniziranih, tako da podjetje res zadovolji številne svoje naročnike. Lahko le še gosloramo: prej so iz hotaveljskih marmornih plošč oblagali oltarje in

cerkvene stene, zdaj pa s tem marmorjem oblagajo stene laboratorijev znanstvenih institutov in prostrane strojnice elektrarn...

Velja še povedati, da je bil v Hofavljah doma prešerno-slovec Luka Pintar (1857 do 1915), iz Gorenje-vasji pa prirodoslovec Ivan Regen (1868 do 1947).

PARTIZANSKO CERKNO

S o sicer številni kraji na Slovenskem, ki so tesno povezani z narodnoosvobodilnim bojem, a tako kot Cerčno slovi le še ime Dražgoš.

Zato smo se odločili, da se iz Poljanske doline mimo Sovodenj in Kladja podamo tudi v Cerčno pod Poreznom (1622 m). Opustiti pa smo morali tudi obisk Topličarja, kjer bruha iz zemlje ena od redkih termalnih voda na Gorenjskem. Bolj znane so le blejske in besniške toplice, tu pa že kmetovo ime pove, da gre za toplice v bližini, pa čeprav so le skromen izvir.

Z imenom Cerknega je tesno povezano tudi ime bolnišnice Franje, ki bi si jo sicer radi ogledali, a bi nas pešpot do tja le preveč zamudila. Zato o njej teh nekaj besed:

Domačin iz vasiče Novaki Janez Paternejl je partizanom pokazal v zelo strmji grapi, podobni kanjonu, naravno votlino, v katero so potem zdravniki in bolničarji shranili zdravila in prinesli tudi prvega ranjenega, ki se ni mogel ganiti. Bilo je v pozni jeseni l. 1943, kmalu po zlomu Italije. To je bil začetek pozneje skoro legendarne partizanske bolnišnice Franje. Organizator in prvi zdravnik te bolnišnice je bil dr. Viktor Volčjak. Za njim pa je prevzela upravo bolnišnice zdravnik dr. Franja Bojč-Bidovec in po njej je dobila bolnišnica svoje konspirativno ime.

Seveda se je bolnišnica nenehno izpolnjevala, saj je bilo že ob koncu januarja 1944 v njej prostora za kar sedemdeset ranjencev. Treba pa je bilo barake in druge naprave tudi zavarovati, da jih ne bi odkril sovražnik. To pa so znali partizani mojstrsko urediti.

In tako je postala ta svojevrstna partizanska bolnišnica skoraj nezavzetna trdnjava, v kateri so si zacelili rane in utrdili zdravje številni borci iz notranjskega in primorskega območja.

Danes velja bolnišnica Franja kot dragocen spomenik hudih, a velikih časov našega boja za svobodo, pa tudi spomenik hvaležnim zdravnikom in bolničarjem, ki so delali v njej.

A vrnimo se v Cerčno, kjer je bilo v času NOB toliko komand, komitejev, štabov, konferenc, tehnik, misij, javk, šol vseh stopenj — da res lahko rečemo za ta kraj, da je bil pravcata partizanska prestolnica.

Cerčno je bilo večkrat bombardirano. Pri enem samem zračnem napadu je bilo razdejanih 52 hiš. Najhuje pa je bilo, ko so 17. januarja 1944 Nemci iznenada vdrlj v Cerčno in pobili 47 gojencev partijske šole. Več spomenikov in obeležij pričča, kako drago je Cerčno plačalo svojo svobodo.

RUDARSKO MESTO

Ko spešimo iz Cerknega čez Zelin, ob Idriji in mimo Spodnje Idrije, se komaj zavemo, da se bližamo najstarejšemu rudarskemu mestu na Slovenskem — živosrebrni Idriji! To ime nosi že nad 450 let. In še to: pred kratkimi šestdesetimi leti je bila Idrija po velikosti drugo največje mesto na Kranjskem, saj je štela kar 7000 prebivalcev!

Kraj sam, kot bomo videli, je potisnjen v globel predalpskega sveta, prav na meji Krasa. Nas bo seveda zanimalo najbolj pač idrijsko živo srebro (Hg), ki je trikrat težje od železa. V muzeju bomo videli, kako plava železna krogla na živem srebru.

Davna pripovedka razlaga, kako se je v teh krajih neko mudil suhorobar — kaj če ni bil celo Ribničan? — in je škaf, ki se mu je že precej razrušil, čez noč namočil v potuho tolmun. Kako se je naslednje jutro začudil, ko je zagledal na dnu škafa srebrno prevleko! Menda je preprosti suhorobar svojo skrivnost potem zaupal nekemu odsluženemu vojaku, ki mu je bilo ime Kacijan Anderle. In podjetni vojak je začel kopati živosrebrno rudo! Bilo je to l. 1493, in sicer natanko na mestu, kjer danes stoji cerkev sv. Trojice!

Idrijski rudnik je nato prehajal iz rok v roke, pridobivanje živega srebra se je vedno bolj moderniziralo. Sprva so pridobivali le samorodno živo srebro, šele pozneje so pričeli rudo — cinobarit žgati in prestrezati hlape, ki so se zbirali v kapljice živega srebra.

POD MORSKO GLADINO

Rudniške naprave so zdaj raztresene po vsej Idriji. Vse mesto stoji nad rovi, ki so izkopani kar v petnajstih »obzorjih« ali nadstropjih. Višinska razlika je med obzorji okrog 25 m, torej je najnižji sistem rovoj za izkop živosrebrne rude že 7 m pod morsko gladino! Ali 355 metrov pod zemskim površjem!

Kot pri večini drugih rudnikov, je tudi pri idrijskem nagajala podzemna voda. Treba jo je bilo črpati iz globlin na površinske odtok. To delo so sprva opravljale batne črpalke; ena od teh je kot

tehnični spomenik še danes ohranjena, to je slovita »kumšt« (Wasserkunst), visok stolp z gonilnim kolesom v premeru 14 m! Vsa naprava je iz lesene konstrukcije, le cevi so litoželezne. Delovala pa je ta »kumšt« vse do leta 1948. Danes je rudnik seveda moderniziran, vse rudniške stroje žene elektrika. Strupecne hlape (žveplov dvokis), ki nastajajo pri žganju cinobarita odvajajo visoki oddušniki — dimniki, izpeljani v vrhove okoliških hribov. Do l. 1918 je idrijski rudnik v svojem okviru izdeloval tudi razne cinobrove barve (v kar 20 odtenkih!).

Živo srebro so tovorili včasih v ovčjih mehovih, zdaj pa gre dragocena kovina v svet v posebnih jeklenkah, v katerih je dva in pol litra živega srebra, kar da 34,5 kg skupne teže.

MESTNI MUZEJ

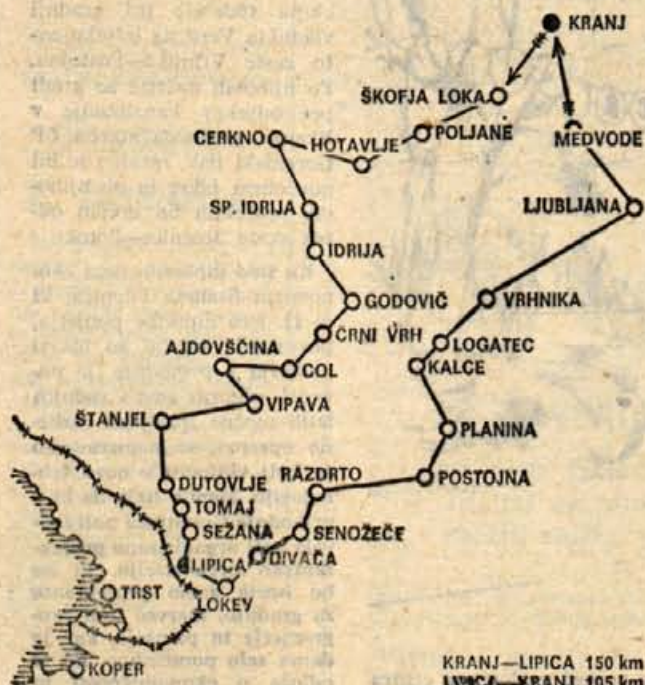
Seveda nas bo pot vodila tudi v idrijski muzej. Tu bomo spoznali ne le vso zgodovino rudarske Idrije, pač pa se bomo seznanili tudi z drugimi platmi tukajšnje življenja, da o idrijskih žlikofih niti ne govorimo, ker jih ne bomo utegnili poizkusiti.

Ime mesta ne nosi v svetle živo srebro, pač pa tudi slovite klekljane čipke, splošno znane kot »idrijske čipke«. Prvi sledovi te lepe umetnosti vodijo že v 17. stoletje. Od tod se je klekljarsstvo razširilo v bližnje daljne kraje (Ziri, Poljanska in Selška dolina, Cerkljansko, Tolminsko in drugam). Še danes je v idrijski čipkarški zadrugi včlanjenih nad 2000 čipkaric.

V idrijskem muzeju imamo svoji spominskih sobi domačih — rojaka skladatelja glasbenik Zorko Prelovec (1887 do 1939) in slikar Niko Pirnat (1903 do 1948). Se pa naša Idrija še z drugimi slavimi rojaki. Tu je bil med drugim doma tiskarnik Jakob Blaznik (1800 do 1872), slikar Ludvik Grilec (1851 do 1908), politik Karel Dežman (1821 do 1899), pesnik Fran Svetličič, znanstvenik Ivan Mohorčič, šahist Vasja Pirc, politik Aleš Bebler, botanik Henrik Freyer, pisatelj Damir Fajgel in drugi.

V osvobodilni vojni je Idrija prispevala svoj častni delež. Spomini na velik čas so zbrani v posebnem oddelku muzeja. So pa tudi vse znanje rudniške naprave, ki niso več v obratovanju, v upravnem muzeju (»kumšt«, poslopje s vhodom v Antonov rov iz l. 1500, grad Geverkenek iz l. 1522, staro gledališče, grobnica Neznanege rudarja in drugo).

In tako je prišel čas, ko se bomo morali tudi od Idrije posloviti in se podati na pot iz teh nezdravih in zasledjenih rudarskih globeli čez Kras v sončno Vipavsko dolino. O tej poti pa drugje. **Crtomir Zorec**

KRANJ—LIPICA 150 km
LIPICA—KRANJ 105 km

Naročniki žrebajo naročnike za nagradno potovanje

Objavljamo prvo polovico izžrebanih Glasovih naročnikov spomladanskega žrebanja:

Velkavrh Ciril, Velesovska 26, Senčur, je izžrebal naslednje naročnike:

- Praprotnik Stanko, Crnivec 24, Brezje
- Vercič Anton, Leskovica 5, Gorenja vas
- Rupar Jože, C. JLA 6, Kranj
- Debelak Angela, C. na Brdo 32, Kranj
- Bitežnik Dušan, Tavčarjeva 7, Jesenice
- Vodnik Jernej, Betonova 17, Kranj
- Jurjele Dora, Valjavčeva 3 II, Kranj
- Zirovnik Anton, Kuraltova 8, Senčur
- Jazbec Drago, Puštal 6, Sk. Loka
- Erzar Rudi, Pšenična polica, Cerklje

Juvan Franc, Stirnova 21, Kranj, je izžrebal naslednje naročnike:

- Dobravec Franc, Češnjica 13, Srednja vas v Bohinju
- Sirc Katarina, Trstenik 18, Golnik
- Sedej Ludvik, Kidričeva 25, Jesenice
- Arhar Jože, Hrastje 102, Kranj
- Zore Viljem, Zg. Pirniče 116, Medvode
- Ušlaker Minka, Tatinec 7, Preddvor
- Šimic Helena, Stari dvor nh, Skofja Loka
- Pagon Janez, Ziganja vas 44, Tržič
- Zupan Rozalija, Zg. Bitnje 14, Zabnlca
- Strgar Janez, Kajuhova 10, Bled

Potočnik Anton, Zg. Bitnje 207, Zabnlca, je izžrebal naslednje naročnike:

- Avbelj Peter, Gregoričeva, Bled
- Zlehvir Jože, Dvorje 15, Cerklje
- Suštar Lojzika, Kr. gora 185
- Petrič Marija, Oldhamska 1, Kranj
- Mulej Franc, Ovsle 21, Podnart
- Vehovec Jože, Dragočajna 8, Smlednik
- Bukovec Minka, Moškrin 3, Skofja Loka
- Rajsar Stefan, Smartno v Tuhinju 26
- Semen Marija, Vodice 22
- Dolenc Tomaž, Breg nh, Zirovnica

Krašna Marjan, Britof 184, Kranj, je izžrebal naslednje naročnike:

- Hrovat Janez, Begunje 126 - Krmpestar Slavka, Zalog 10, Cerklje
- Pirih Jože, Mišace 10, Kamna gorica
- Mesec Katarina, Planina 4, Kranj
- Debeljak Zdravko, Hrastje 184, Kranj
- Kalan Marija, Breg 19, Kranj
- Uršič Milka, Zupanje njive 9, Stahovica
- Koblar Rezka, Racovnik 1, Zelezniki
- Cebulj Alojz, Voklo 33, Senčur
- Mulej Ivan, Studenčice 15, Radovljica

Predsednik organizacijskega komiteja Marjan Bizjak pravi:

» Pripravljeni smo na veliko prireditev! «

● Vse kaže, da bomo jutri na prenovljeni progi za motokros v Podljubelju spet pričali veliki in kvalitetni prireditvi. Za svetovno prvenstvo v motokrosu za kategorijo motorjev 250 kubičnih centimetrov je prijavljenih 48 najboljših in najdrznejših dirkačev iz 19 držav, in sicer iz Avstrije, Belgije, Bolgarije, Češkoslovaške, Danske, Finske, Italije, Madžarske, Nemške demokratične republike, Nizozemske, Poljske, Španije, Švedske, Švice, Velike Britanije, Združenih držav Amerike, Sovjetske zveze, Zvezne republike Nemčije ter seveda Jugoslavije. Jugoslavijo bodo na podljubeljski prireditvi zastopali naši najboljši mojstri jeklenih motokros konjičkov, in sicer domačin Jože Zupin, Leno Soštar, Miško Vesenjaj in Stjepan Malekovič. Med prijavljenimi dirkači najdemo vse, trenutno najboljša ase v tej kategoriji. Omenimo naj samo Joela Roberta, ki trenutno vodi po štirih dirkah za svetovnega prvaka (ljubeljska je peta, za njo pa se bo v različnih državah Evrope zvrstilo še 7 dirk), drugoplasiranega Sylvaína Gebocsa, ki je prav tako iz Belgije, Sovjete Kavinova, Moisejeva in Kibirinova, Finca Kalevo Vehkonena, Sveda Palma itd. Vsaj po trenutnih uvrstitvah sodeč so to najboljši vozači in največji ljubeljski favoriti. Vsi tekmovalci in njihovi spremljevalci so že pri nas in so jih organizatorji nastanili v Kompasovih hotelih na Ljubelju ter na Bledu.

● Poglejmo še enkrat program prireditve, ki ima uradni naziv Velika nagrada Jugoslavije. Prve prireditve se bodo začele že danes. Ob pol enajstih dopoldne bo sprejem delegacij in vodij ekip pri predsedniku občine. Nato bo tehnični pregled strojev in verifikacija tekmovalcev. Ob pol petih popoldne se bo začel neuradni trening. Zvečer bo v Tržiču promenade koncert godbe na pihala, ob pol devetih zvečer pa bo v hotelu Jelovica na Bledu sprejem za tekmovalce, vodje ekip, člane komiteja in novinarje.

● Tiste, ki nameravajo priti na dirko, in teh ne bo malo, saj je v prodaji prek 15.000 vstopnic, opozarjamo na jutrišnji, najpomembnejši program. Uradni trening se bo začel ob devetih dopoldne in bo trajal do enajstih. Nekaj po enajsti uri se bo začel uradni trening za motokrosiste z mopedi, ki bodo imeli državno prvenstvo. Prijavljenih je 48 tekmovalcev. Ob 12.15 se bo začela prva vožnja za državno prvenstvo za mopediste. Ob dveh bo na prizorišču tekmovalca igrala godba na pihala. Koncert bo trajal do pol treh, ko bo uradna otvoritev svetovnega prvenstva v motokrosu za kategorijo motorjev 250 kubičnih centimetrov za Veliko nagrado Jugoslavije. Vsi tekmovalci bodo prikorakali na prireditveni prostor. Obenem bodo fanfare naznanile začetek prireditve. Sledili bodo pozdravni govori. Ob 14.55 bo doskočil padalec Stefan Pesjak in predal startno zastavico predsedniku organizacijskega komiteja. Samo nekaj minut kasneje se bodo pognali v podljubeljske strome najboljši svetovni motokrosisti. Prva vožnja bo trajala 45 minut. Nato bodo mopedisti odvozili drugi tek za državno prvenstvo. Ob 16.40 pa bodo šli spet na progo motorji kategorije 250 kubikov. Druga vožnja za svetovno prvenstvo bo trajala prav tako 45 minut. Nato bo svečana razglasitev rezultatov, zvečer ob pol devetih pa bo v hotelu Jelovica na Bledu uradni zaključek tekmovalca in zabava s pelosom.

● Pred veliko prireditvijo je dal predsednik kros komiteja Tržič Marjan Bizjak za Glas naslednjo izjavo: »Ta prireditev je za Tržič dogodek leta, saj s tem ohranjamo tradicijo ljubeljskih cestnih dirk. Dirke pomenijo tudi afirmacijo Tržiča in njegovega Avto-moto društva, ki jih pripravlja. Čeprav so priprave zahtevne, se funkcionarji društva trudijo, da bo jutrišnja prireditev organizirana tako kot vse dosedanje. Imamo namreč že preizkušene in sposobne organizatorje. Domače in tuje delovne organizacije so nam rade pomagale in zato lahko rečem, da bo prireditev na dostojni višini svetovnega prvenstva. Vreme je sicer neznanka, vendar upam, da nam ne bo nagajalo. Gledalcem želim veliko športnega užitka!«

J. Košnjek

Danes objavljamo prvo polovico izžrebanih naročnikov. Za vse izžrebance pripravljamo zanimivo potovanje. Se imate čas, da se naročite na Glas in plačate vsaj polletno naročnino. Tudi vi ste lahko izžrebani.

Izobraževalni center

Sava Kranj

industrija gumijevih, usnjenih
in kemičnih izdelkov

objavlja za šolsko leto 1972/73 NATEČAJ za vpis v

I. POKLICNO ŠOLO ZA GUMARSKÉ DELAVCE:

Solanje traja eno leto; pouk je teoretičen in praktičen. Razpisanih je 60 mest (moški).

Pogoji za vpis so: najmanj 6 razredov osnovne šole, starost do 18 let, uspešno opravljen test ročnih spretnosti in zdravniški pregled v ambulanti Sava.

II. OBENEM OBJAVLJAMO PROSTA UČNA MESTA ZA:

strojnega ključavničarja 3 mesta
elektrikarja 1 mesto

Solanje traja tri leta. Pouk je teoretičen (na poklicni šoli v Kranju) in praktičen v našem podjetju.

Pogoji za zasedbo teh učnih mest so:

uspešno končana osemletka, starost do 18 let, opravljen zdravniški pregled v ambulanti Sava, opravljen psihološki test.

Prijave naj kandidati pošljejo do 20. junija na naslov: Izobraževalni center Sava Kranj, Medetova 1 (64000).

Prošnji naj priložijo:

zadnje šolsko spričevalo, izjavo staršev, da bo učenec ostal v delovnem razmerju s podjetjem toliko časa, kolikor bo trajalo šolanje.

V primeru, da žele biti med šolanjem v dijaškem domu, naj prilože tudi prošnjo za sprejem v dom.

Izobraževalni center bo pozval kandidate za zdravniški pregled in psihološko testiranje v Kranju, za kar jim bo potne stroške povrnili.

Učencem nudimo v času šolanja:

mesečno nagrado od 230 do 450 dinarjev, odvisno od učnega uspeha;
povračilo prevoznih stroškov nad 40 dinarjev, če se učenec vozi v šolo;
polovico vzdrževalnine v dijaškem domu, če učenec med šolanjem biva v domu;
delovno obleko in čevlje;
topel obrok (malico).

Po končanem šolanju se učenci zaposle v našem podjetju.

Turistično prometno podjetje

CREINA Kranj

razglašča naslednja prosta delovna mesta:

1. skladiščnika
2. strugarja
3. ključavničarja — varilca
4. avtoelektričarja
5. voznika kamiona
6. čistilko avtobusov

Pogoji:

pod 1.: poklicna šola trgovske ali kovinarske smeri, ali priučen delavec s prakso in poznavanjem skladiščnega poslovanja;

pod 2.: poklicna šola kovinarske stroke ali priučen kovinarski delavec s prakso na vretenskih stružnicah;

pod 3.: poklicna šola kovinarske stroke, delno poznavanje elektrovarjenja ali priučen kovinarski delavec s prakso na enakem ali podobnem delovnem mestu;

pod 4.: poklicna šola avtoelektro stroke;

pod 5.: poklicna šola za voznika motornih vozil.

Podjetje daje tudi možnost priučevanja za poklice ključavničarja, varilca, strugarja in mehanika kmetijskih strojev. Vsem učencem, ki končujejo obvezno šolanje in imajo končani vsaj 6 razredov osnovne šole.

Prijave sprejema kadrovski oddelček 15 dni po objavi razpisa. Za eventualne imenice se kandidati lahko zgledajo na osebni razgovor ali tel. 23-650. OD so stimulativen in odvisni od uspeha pri delu.

TRANSJUG RIJEKA

Filiala Ljubljana
Titova 36/X, XI

oglašča naslednja prosta delovna mesta v poslovalnici Jesenice:

1. šefa poslovalnice
2. carinskega deklaranta
3. pomožnega delavca - kurirja

POGOJI:

pod 1.: zahteva se višja oziroma srednja strokovna izobrazba in najmanj 5 let delovnih izkušenj v službi špedicije z obveznim aktivnim znanjem nemškega jezika;

pod 2.: zahteva se srednja strokovna izobrazba z najmanj 2 leti izkušenj v carinskih službah ter vsaj pasivnim znanjem nemškega jezika;

pod 3.: dokončana osemletka ter odslužen vojaški rok.

Prošnje naslovite na komisijo za delovna razmerja, Ljubljana, Titova 36. Razpis velja do zasedbe delovnih mest. Osebni dohodki po pravilniku podjetja.

Upravni odbor GORENJSKEGA MUZEJA

razpisuje za nedoločen čas samostojni delovni mesti

kvalificiranega fotografa in računovodje

Prošnje z dokazili o strokovni kvalifikaciji in šolski izobrazbi z navedbo eventualnih dosedanjih zaposlitev je treba poslati na Gorenjski muzej, Tavčarjeva 43/I.

Osebni dohodki po pravilniku Gorenjskega muzeja. Poskusna doba za fotografa je 3 mesece, za računovodje pa 6 mesecev. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

UPRAVA JAVNE VARNOSTI V KRANJU

sprejme za čas od 1. junija do 30. septembra 1972 več delavcev za delo

na mejnih prehodih na Jesenicah, v Ratečah, Podkorenu in Ljubelju ter

na postajah mišice v Kranju, Jesenicah, Radovljici in Trzinu

prometnike — študente za urejanje cestnega prometa.

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati imeti dokončano srednjo šolo, zaželeno je tudi znanje tujih jezikov.

Kandidati naj pošljejo pismena prijave, kolkovane z 2 dn, UJV v Kranju do 31. maja.

Iz pisarne UJV v Kranju

srca
sportnikov
za
plamen
OLIMPA

srca
gospodinj
za
plamen

GORENJE

**OLIMPIJSKI PLAMEN
POVEZUJE ŠPORTNIKE SVETA
-VSE NAJ POVEŽE
PLAMEN GORENJE
KI NAGRAJUJE:**

♦40 POTOVANJ NA IZVOR
DVEH NEUGASLJIVIH PLAMENOV,
V GORENJE IN NA OLIMP,

- ♦ barvni televizor,
- ♦ kuhinja gorenje,
- ♦ pralni stroji,
- ♦ televizorji,
- ♦ hladilniki,
- ♦ stediiniki,
- ♦ mali gospodinjski aparati

žrebanje: 15. junija, 15. julija,
15. avgusta in
15. septembra
1972

ODREZITE KUPON. NALEPITE GA
NA DOPISNICO. ODGOVORITE NA
VPRAŠANJA. NAPIŠITE SVOJ
NASLOV IN ODPOŠLJITE V

**GORENJE TGO
63320 VELENJE**

NAGRADNI KUPON ŠT. 1
DA NE
KATERI PROIZVOD GORENJE
BOSTE KUPILI LETOS?

GRADITELJI!

Sporočamo vam, da posreduje-
mo prodajo stropov iz predna-
petih nosilcev T profila. Strop
ima dobro zvočno in toplotno
izolacijo. Primeren je za vse
plošče kot pri hišah, garažah,
delavnicah in hlevih.

Informacije dobite pri: Kmetijski zadrugi SLOGA,
Kranj, skladišče strojev (pred Mlekarno), Čirče, tel.
21-545.

Prodamo večje količine razne sobne
opreme:

železne in lesene postelje, oma-
re, mize, žimnice, zglavnike in
drugo

Opozarjamo podjetja in obrtnike, ki potrebujejo
opremo oz. gradbeni material (cevi, kotno železo,
les), da bo ogled do 1. junija 1972 v DIJASKEM
DOMU, Kranj, Kidričeva 2.

**Dobavljamo
tako:**

**Stroje firme
HAGEDORN,
Zahodna Nemčija:**

samohladalna prikolica, silokom-
bajni enoredni, traktorski priklju-
ček za traktorje od 35 km naprej,
kombajni za krompir, traktorski
priključek, rotacijski kosilnik »Men-
tor«

**Stroje firme FRAM,
Belgija:**

baterije za mesnice različnih kom-
binacij, baterije za vzrejo zajcev,
sejalnice za žitarice KVERNE-
LANDS iz Norveške

električni pastirji ELWE TRUMPF
s kompletno opremo, Avstrija

rotacijski trosilec mineralnih gnojil
ELWE TIP SK 300

„Domurka“
EXPORT - IMPORT

OBRAT ZA SODELOVANJE S KMETI
MURSKA SOBOTA, LOLE RIBAR-
JA 12, TELEFON 069-21-73, TELEX
35-219

**OBIŠČITE NAS NA KME-
TIJSKEM SEJMU V NO-
VEM SADU, razstavni pro-
stor št. 37**

Novo!

Kombinirana njivska
brana z mrvilnikom
»Tehnostroj«, Ljutomer

TRAKTORJI:

SAME DELFINO 32 — možnost za
nakup tudi v dinarjih
Rotovatorji MALETI Italija
Kanalokopač MALETI Italija

Za stroje firme HAGEDORN in
opremo firme FRAM je KIK Pomur-
ka generalni zastopnik za Jugosla-
vijo in so stalno na zalogi v konsi-
gnacijskem skladišču v Murški So-
boti.

**Vse informacije in pro-
spekte dobite pri nas.**

V našem skladišču si oglejte tudi
ostalo kmetijsko mehanizacijo (mo-
torne kosilnice Laverda, traktorske
kosilnice Gribaldi, puhalnike za si-
lažo in drugo).

Razpisna komisija pri
OSNOVNI SOLI PRE-
DOSLJE

razpisuje naslednji pro-
sti delovni mesti:

računovodje

Pogoj: končana ekonom-
ska ali administrativna
šola, za nedoločen čas, na-
stop službe 15. junija;

psihologa

Pogoj: psihološka ali pe-
dagoška smer.

vsak dan

OD 9. DO 19. URE

Zavod za zdravstveno varstvo Kranj obvešča, da je cepljenje oseb za potovanje v inozemstvo in izdaja mednarodnih izkaznic o cepljenju vsak ponedeljek in petek od 8. do 12. ure.

Kmetovalci!

Na zalogi imamo stalno vsa semena, naravno suho koruzo za setev in zaščitna sredstva, vse vrste krmil, razne vrste umetnih gnojil.

Kupujte pri KZ Sloga, Kranj, zadrudni dom Primskovo.

Lesno industrijski obrat
GRADIS
Škofja Loka

sprejme takoj v delovno razmerje

večje število delavcev

za delo v primarni predelavi lesa

Interesenti naj se osebno zglasijo v kadrovskem oddelku Gradis LIO Škofja Loka, Kidričeva c. 56.

PRIJATELJI DOBREGA KRUHA!

Zahtevajte v vaših trgovinah

domači kruh bell in črn

v hlebih po 1 kg, ki ga prozvalja

ZITO - Pekarna Kranj

PLANINSKO DRUŠTVO za Selško dolino

Zelezniki razpisuje prosto delovno mesto

OSKRBNIKA na Ratitovcu

za sezono od 15. junija do 30. septembra

Informacije dobite na upravi PD Zelezniki.

mali oglasi

PRODAM

Prodam novejšo kuhinjsko KREDCO, POMIVALNO MIZO, 8-litrski BOJLER in nov KAVC. Brenk Vera, Škofjeloška 19, Kranj 2630
Prodam ZELEZO, premera 7 mm. Moše 36, Smednik 1676

Prodam MOST. Vrbnje 3 pri Radovljici 1677
Prodam KRAVO s teletom ali 7 mesecev brejo. Zalag 43, Cerklje 1678
Prodam novo POMIVALNO MIZO iz ultrapasa, z nerjavim enojnim koritom in odcejalnikom. Predoslje 21, Kranj 1679
Prodam voz »ZAPRAVLJIV-CEK« in KRAJNIKE. Strahinj 65, Naklo 1680
Prodam OSTRESJE drvarnice in STRESNO OPEKO špičak. Voklo 44 1681

Ugodno prodam novo vezano OKNO roto sistem 180 x 120 z omarico za roletu. Bistrica 7, Duplje 1682
Prodam tri mesece stare PISCANCE leghorn. Zupan Helena, Mlakarjeva 58, Senčur 1683
Prodam KRAVO po prvem teletu in 50-litrski KOTEL za žganjekuho. Zgoša 47 a, Begunje 1784

Ugodno prodam 80-litrski HLADILNIK in GAJBICE. Posavec 19 a, Podnart 1685
Ugodno prodam TRANZISTOR na kasete. Oglad od 15. do 16. ure. Reš Marija, Planina 3, Kranj 1686
Prodam štiri leta starega mirnega KONJA ali zamenjam za starejšega in KRAVO s četrtim teletom. Senčur, Pipanova 40 1687

Prodam mlado težko KRAVO s pet tednom starim bikom ali po izbiri. Medvode 83 pri elektrarni 1688
Ugodno prodam HLADILNIK himo in PRALNI STROJ gorenje. Klenovšek, Gradnikova 5, Kranj 1689

Prodam dve SLAMOREZNICI, eno s pihalnikom in verigo. Hudo 1, Kovor 1690
Prodam manjšo količino MONTA 14, VPLINJAC standard za 750, GAJBE za krompir in JABOLKA. Zg. Senica 9, Medvode 1691

Prodam novo nemško MOSKO OBLEKO smoking, komplet s srajco, primerno za natakarkje. Poizve se v Kranju. Zupančičeva 27, telefon 22.774 1692

Prodam novega SAMONAKLADALCA (ladewagen) bauz 18 m³ za seno. Jančigaj Anton, Mengeš, Gorenjska cesta 12

Prodam jedilni KROMPIR igor in manjšo SLAMOREZNICO na motorni ali ročni pogon. Sebenje 21, Tržič 1694
Prodam globok OTROSKI VOZICEK pegy modre barve in ZIBELKO. Nišič, Nazorjeva 12/III, Kranj 1695

Prodam SPALNICO (orebova korenina). Soklič Borja, Kranj, Pot na Kolodvor 4 1798

Poceni prodam STROJ, DENAMO, ZAGANJAC SKLOPKO za fiat 750. Kranj Pavel, Moša Pijade 46, Kranj 1697

Ugodno prodam OTAVO in KROMPIR. Seno, Obšič 1698

Prodam italijanski globok OTROSKI VOZICEK. Turak, Stražiška 39 b, Kranj 1699
Prodam KONJA sposobnega za vsako vožnjo. Podlonk 17, Zelezniki 1700

Prodam sedem tednov stare PRASICKE. Mlaka 1, Begunje 1701

Prodam KRAVO po teletu. Zalokar Anton, Podhom 3, Zg. Gorje 1702

Ugodno prodam ELEKTRICNI STEDILNIK in manjši STEDILNIK na trdnogorivo. Oglad v popoldanskem času. Indihar, Gosposvetska 17/III, Kranj 1703

Prodam vprežno KOSILNICO (za enega konja) na gumijastih kolesih, LATE za kozolet, PUNTE in ročno SLAMOREZnico, Velesovo 1704

Prodam lepe BOROVE PLACHE in CRPALKO za gnojnicu na motorni pogon. Jerina, Podbrezje 111, Duplje 1705

Rejci perutnine!

Obveščamo vas, da lahko od 1. aprila dalje v valilnici v Naktem doblite dva meseca stare jarčke, in sicer vsak torek in soboto.

Obenem lahko kupite tudi dnevno sveža konsumna jajca.

Kmetijska zadruga Naklo

Obiščite našo novo sprejemnico za

kemično čiščenje, pranje in barvanje

na Koroški cesti 37 v Kranju.

Se priporoča BISTRA, SKOFJA LOKA

DOPUSTE NA MORJU

REZERVIRATE LAHKO PRI NAS!

POREČ, UMAG, HVAR, VRSAR, MAKARSKA, DUBROVNIK, KORČULA, KRK, SPLIT, KAŠTEL, IŽ, PALMA DE MALLORCA, COSTA BRAVA in drugod

IZLETI Z LETALI IN AVTOBUSI

KOLEKTIVNI IN INDIVIDUALNI

RIM, MOSKVA, PRAGA, LONDON, BARCELONA, BUDIMPEŠTA, GRČIJA, PARIZ, SKANDINAVIJA

REZERVACIJE LETALSKIH IN ZELEZNISKIH VOZOVNIC. MENJALNICA, INFORMACIJE

TURISTICNA POSLOVALNICA CREINA (V HOTELU CREINA), TEL. 21-022

CREINA
TURISTICNA POSLOVALNICA
KLANJ

Prodaj italijanski kombiniran OTROSKI VOZICEK pesy. Ogljed: Perne, Staneta Rozmana 1/III, Kranj 1706
 Prodaj levi vzdiljiv STE-DILNIK, Kranj, Pot na Jošta 17 1707
 Prodaj SADIKE velikocvetnih KRIZANTEM. Gomzi, Kranj, Pot na Jošta 9
 Prodaj suhe borove in smrekove PLOHE. Ogljed v Kranju, Cesta na Klanec 19.
 Oblak Marija, Titov trg 15
 Prodaj mlado KRAVO. Strahinj 69, Naklo 1710
 Prodaj šest let staro KOBILU in ŠROTAR. Freth, Brezje 33, Tržič 1711
 Prodaj SLAMOREZNIKO s puhalnikom in TEHTNICO nosilnosti 500 kg s pomično utežjo. Voglje 101. 1712
 Prodaj KAVC in dva FOTELJA. Ogljed od 14. do 16. ure. Brilly, Tomšičeva 24, Kranj 1713
 Prodaj KRAVO s teličkom. Zaspj 48, Bled 2747
 Prodaj šest tednov stare PRASICKE. Češnjek 31, Cerklje 2748
 Prodaj tri PRASICKE, težke od 100 do 120 kg. Lahovče 39, Cerklje 2749
 Prodaj ročno SLAMOREZNIKO in stoječo TRAVO. Zg. Brnik 47 2750
 Prodaj tovarniško šov TROSILEC umetnega gnoja. Naslov v oglasnem oddelku
 Prodaj KRAVO, ki bo čez en teden teletila. Zg. Brnik 56 2752
 Prodaj KRAVO po izbiri, s teletom ali brez. Zg. Brnik 73 2753
 Prodaj 8 »SPIROVCEV« in ročno SLAMOREZNIKO. Poženik 18, Cerklje 2754
 Prodaj šest tednov stare PRASICKE. Apno 1, Cerklje
 Prodaj KRAVO. Smartno 28, Cerklje 2756
 Prodaj osem mesecev breje KRAVO. Apno 7, Cerklje 2757
 Prodaj PRASICKE. Lahovče 52, Cerklje 2758
 Prodaj več novih AVB za gorenjsko narodno nošo in ELEKTROMOTOR 5,5 KM Rade Končar. Zg. Brnik 43
 Prodaj stoječo TRAVO. Zg. Brnik 12 2760
 Prodaj PRASICKE. Zalog 34, Cerklje 2761
 Prodaj KRAVO bohinjko s teletom. Dvorje 38, Cerklje
 Prodaj vprežne GRABLJE in OBRACALNIK za seno. Cerklje 35 2763
 Prodaj suhe smrekove in bukove PLOHE. Sp. Brnik 56
 Poceni prodaj PRALNI STROJ biljana, Tavčarjeva 15, Kranj 2765
 Prodaj B KLARINET. Bergant Stane, Kokra 42, Jezersko 2766
 Zelo poceni prodaj kombinirano OMARO, dva KAVCA, tri FOTELJE, MIZICO in PREPROGO 3 x 2. Moša Bijade 15, stanovanje 18, Kranj 2767
 Prodaj KRAVO, ki bo v kratkem teletila, in dve leti staro TELICO po izbiri. Bo dekče 14, Bled 2768
 Prodaj smrekove in mecesnove PLOHE in DESKE. Narobe Viktor, Grad 43, Cerklje 2769

Prodaj dvizna GARAZNA VRATA jelovica. Lavric, Cesta Kokriškega odreda 16, Kranj 2770
 Ugodno prodaj KUHINISKO POHISTVO. Kranj, Gregorčičeva 14 2771
 Prodaj PLUG obračaln k original za steyer 18. Voglje 37, Senčur 2772
 Prodaj mladega KONJA. Breg ob Savi 9, Kranj 2773
 Prodaj KRAVO dobo mlekarico in SLAMOREZNIKO s puhalnikom. Grad 5, Cerklje 2774
 Prodaj enkrat rabljen FASADNI ODER. Moste 94, Komenda 2775
 Prodaj dobro ohranjeno nemško SLAMOREZNIKO ultra 3 s puhalnikom in verigo. Srednja vas 55, Senčur 2776

Ugodno prodaj 70-litrake BAKRENE PRALNE KOTLE in rabljeno PEC za centralno kurjavo. Staneta Zagarja 5, Kranj 2777
 Poceni prodaj GUMI VOZ in SLAMOREZNIKO s puhalnikom. Zabnica 7 2778
 Prodaj smrekove LESTVE, dolge 6 do 7 m. Skofja Loka, Poljanska 30 2779
 Prodaj KOZO, dobro mlekarico, OVCO in ZAJCE. Siler, Virmashe 4, Skofja Loka
 Prodaj KOSILNICO bosch in motorno SLAMOREZNIKO. Trata 15, Skofja Loka

KUPIM
 Kupim dobro suhe SMREKOVE DESKE (colarice). Rožič, Kamna Gorica 59 1714
 Kupim VILE alfa-laval. Kos, Gaberk 5, Skofja Loka 1715
 Kupim motorno KOSILNICO. Prebačevo 27, Kranj 2782

MOTORNA VOZILA
 Prodaj odlično ohranjen FIAT 750, 1000 km po generaciji. Telefon 24-628 vsak dan od 15. ure dalje 2651
 Zamenjam FIAT 1300 za dobro ohranjen FIAT 750. Naslov v oglasnem oddelku 2654
 Prodaj zelo dobro ohranjen, brezhiben MOTOR DKW 250 ccm. Lesce, Taleška 10 2716
 Prodaj osebni avto VW, letnik 1962. Dolenc Maks, Kidričeva 11, Kranj 2717
 SKODO, letnik 1970, odlično vzdrževano, prodaj. Cankarjeva 35, Radovljica. Ogljed vsak dan razen nedelje 2718
 Ugodno prodaj AVTO DKV 1000 S. Blejska Dobrava 18, Jesenice 2719
 Prodaj malo rabljeno MOTORNO KOLO PONY EXPRES. Mavčiče 23 2720
 Iščem GARAZO v Gorenjah ali Britofu. Suštaršič Danica, Britof 120, Kranj
 Prodaj dostavni avto PEUGEOT 204, dobro ohranjen, primeren za obrtnika. Finžgarjeva 1, Lesce 2722
 Prodaj nov TAM 2001 PERKINS, letnik 1972, registriran, prevoženih 3500 km. Ogljed popoldne. Marjan Veinberger, Smarje pri Jelšah št. 31 2723

Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1965. Azbe Janez, Frankovo naselje 116, Skofja Loka 2724
 V najem oddam GARAZO. Sorlijeva 11, Kranj 2783

STANOVANJA
 Oddam opremljeno SOBO z dvema posteljama in opremljeno SOBO z eno posteljo in posebnim vhodom. Naslov v oglasnem oddelku 2725
 Miren fant dobi SOBO kot sostanovalec. Starič, Cankarjeva 16, Kranj (vhod skozi dvorišče). Ogljed vsak dan razen sobote in nedelje 2726
 Zaročenca iščeta SOBO in KUHINJO ali večjo sobo v Kranju ali okolici. Naslov v oglasnem oddelku 2727
 Mati dveh otrok išče SOBO in KUHINJO v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku 2728

Oddam SOBO dobro opremljenki za pomoč starejši osebi. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 2729
 Dekle išče opremljeno SOBO v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku 2730
 Nujno iščem SOBO ali GARSONJERO v Skofji Loki. V popoldanskem času pomagam v gospodinjstvu ali lažji obrti. Naslov v oglasnem oddelku 2734
 V Kranju prodam GARSONJERO s centralno kurjavo v prvem nadstropju. Ponudbe poslati pod »vseljivo oktobra« 2785

Iščeva ENOSOBNO STANOVANJE ali SOBO v mestu ali bližnji okolici Skofje Loke za štiri leta. Ponudbe poslati pod »redni« 2786

ZAPOSLOTITVE
 Službo dobi ELEKTROMEHANIK za previjanje elektromotorjev in transformatorjev. Plača nad 1900 din. Javite na telefon 061-310-119 2585
 Redno ali honorarno zaposlim KV ali PK ZIDARJA. Zidarstvo, Strahinj 15, Naklo 2664

VAJENCE za slikopleskarsko stroko sprejme FLERIN, Kidričeva 36, Kranj, telefon 21-820 2583
 Iščem PASTIRJA za vas PODHOM pri Bledu 2584
 IŠCEMO ZENSKO (upokojenko), ki ima rada otroke, da bi hodila v dopoldanskem času pet dni v tednu na dom varovat 12-letnega fanta, ki je potreben nadzorstva in z njim hodila na sprehode. Naslov v oglasnem oddelku 2787

FOTOGRAFU, ki se želi osamosvojiti, nudim z vso opremo za takojšnjo nadaljevanje obrt pod zelo ugodnimi pogoji. Interesenti naj se javijo takoj na naslov: FOTO NADIZAR, Tržič, Trg Svobode 20 2788
 DEKLE dobi službo v slaščičarni. Slaščičarna, Trg Svobode 2, Tržič 2789
 Takoj zaposlim KV ali PKV KUCHARICO. Plača dobra. Naslov v oglasnem oddelku 2790

IZGUBLJENO
 V zdravstvenem domu v Radovljici 17. aprila popoldne pomotoma zamenjan PLASC dobite pri Marinčiču, Podnart 41 2732
 Prosim moškega, ki je 17. maja 1972 našel zlato žensko zapestno URO in istega dne spraševal po lastniku v prodajalni kruha na Kidričevi cesti, da jo proti nagradi prinese k vratarju okrožnega sodišča v Kranju 2733

Prosim vrnite vojaku FOTOAPARAT pozabljen v nedeljo pri Jožovcu v Begunjah. Tavčarjeva 15, Kranj 2791

OSTALO

Obžalujem in preklicujem vse, kar sem neresničnega ali žaljivega govoril o Kozelju Alojzu, Martinovcu iz Milj št. 4, p. Senčur v zvezi s prekopom ali vzrokom smrti njegovega pokojnega očeta. Predvsem obžalujem, če sem s svojim ravnanjem povzročil govornice ljudi, ki karkoli obremenjujejo ali žalijo Kozelja Alojza. Zahvaljujem se mu za odstop od kazenskega pregona ter se zavezujem, da se bom v bodoče vzdržal vsakih ravnanj ali govorjenj, ki bi Kozelja Alojza kakorkoli obremenjevale ali žalile. Svetelj Franc, p. d. Tišlar iz Srednje vasi 23, Senčur 2734

Opozarjam, da bom vsakogar, ki bi v zvezi s prekopom mojega pokojnega očeta v Senčurju ali o vzrokih smrti karkoli neresničnega ali žaljivega govoril, sodno preganjal. Kozelj Alojz, p. d. Martinovc iz Milj št. 4, Senčur 2735

PROSTOR, primeren za OBRTHO DEJAVNOST, v Kranju dam v najem. Ponudbe z navedbo stroke poslati pod »Center« 2736

OBVESTILA

ROLETE lesene, plastične in žaluzije naročite zastopniku Spilarju, Gradnikova 9, Radovljica, telefon 064-75-610. Pišite, pridem na dom 2227

KOTLE za ŽGANJEKUHO v vseh izvedbah in velikostih izdeluje in popravlja že prek 40 let najkvalitetnejše Kapelj Viljem, bakrokotlarstvo, Ljubljana, Aljaževa cesta 4 — Siška 2064

BRUSAC! Obveščam, da vsak ponedeljek dopoldne brusim škarje, nože in drugo na trgu v Kranju. Po naročilu pridem tudi na dom. Karkuta Jože, Straziška 34, Kranj 2587

DOBAVO, POLAGANJE, STRUŽENJE in LAKIRANJE PARKETA vam opravi kvalitno v določenem roku. TELEFON 24-412 Kranj 2668
 AVTOKLEPARSTVO! Sprejemem vsa avtokleparska dela vsak dan. Izdelujem hitro in ugodno. Rotar Vinko, Moše pri Smedniku 2737

V soboto, 20. maja, začne poslovati »GOSTISCE TRNOVC« DUPLJE. Se pripravljamo za obisk 2738

GIMNAZIJA KRANJ
 objavlja prosto delovno mesto
snadžilke
 s polnim delovnim časom za nedoločen čas.
 Pismene ponudbe pošljite najpozneje v 10 dneh po objavi razpisa na naslov: Gimnazija Kranj.

ZAHVALE

Pri zahvali po pok. STEFANU PERNARJU se zahvaljujemo tudi zdravniškemu osebju ZD Kranj za ves trud. Zaluzjoči: mama Rozina, sestre Francka, Helena, Anica in Mira 2746

PIREDITVE

V dvorani na Kokrici bo v soboto, 20. maja, ob 19. uri PLES. Igra ansambel TURISTI. Vljudno vabljeni! 2670
 PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO TREBIJA priredi v nedeljo, 21. maja, ob 14. uri SEKTORSKE VAJE v Podgori, nato pa veliko VESELICO v Domu pod planino Trebija. Vabimo, da se udeležite v čimvečjem številu. Na pomoč! Trebijski gasilci 2739

MLADINSKI AKTIV MAVCICE priredi v nedeljo, 21. maja, ob 19. uri MLADINSKI PLES. Igra ansambel TURISTI. Vabljeni! 2740

MLADINSKI AKTIV PRIMSKOVO priredi v soboto, 20. aprila, ob 19.30 svečano PROSLAVO ob dnevu mladosti. Po proslavi vas bo zabaval ansambel FRENKY. Vabljeni! 2741

MLADINSKI AKTIV SENČUR priredi v nedeljo, 21. maja, ob 16. uri MLADINSKI PLES v domu kulture. Igrajo TEKTITI. Vabljeni! 2742

KONJENISKI KLUB KOMENDA prireja v nedeljo, 21. maja, ob 14. uri na lastnem hipodromu velike KONSKE, KASASKE in GALOPSKIE DIRKE. Po dirkah velika VRTNA VESELICA. Vabljeni! 2743

KUD PREZIHOV VORANC ZALOG prireja vsako nedeljo ob 17. uri MLADINSKI PLES. Igrajo TRGOVCI 2744

GASILSKO DRUŠTVO ZG. BRNIK priredi v nedeljo popoldne, 21. maja, VRTNO VESELICO. Igra kvintet RONATA. Vabljeni! 2745
 TURISTICNA DEJAVNOST ob ZBILJSKEM JEZERU zelo dobro napreduje. Gostinci so na sezono vsestransko dobro pripravljene. Tudi za zabavo je preskrbljeno. Vsako soboto in nedeljo igrajo priznani ansambli. Vabljeni!

Zahvala

Ob težki izgubi naše drage mame, sestre, tete in babice

Marije Eržen

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam ob težki izgubi kakorkoli pomagali in z nami sočustvovali. Zahvaljujemo se vsem, ki so pokojnico v velikem številu spremili na njen zadnji dom in počastili njen spomin z vencem in cvetjem. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju zdravstvene postaje Radovljica, ki so ji v času dolgotrajne bolezni nesebično pomagali, še posebno dr. Ziliču, delovnim kolektivom Iskra Otoče, Gorenje Radovljica, ZIC Jesenice in Komunalni servis Jesenice. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: hčerke Anica, Slavka z družinama, Francka in Marica, sinovi Janko, Tone, Vinko z družinami in Franci, sestre Francka, Angela, Pavla, Kati z družinami in Ivanka ter drugo sorodstvo

Zg. Lipnica, 17. maja 1972

Zahvala

Ob tragični in mnogo prerani smrti našega dragega

Aleksandra

se vsem, ki so nam ob tej veliki nesreči stali ob strani, najlepše zahvaljujemo. Prav lepa hvala sosedom za vsa njihova dobra dela, fantom, ki so ga nesli na zadnji poti, ter pevcem za njihovo petje na tej poti. Iskrena hvala g. župniku za opravljeni obred in lepe besede, Benedik Pavli za nagrobni govor, kolektivu LTH DE Trata za vence in spremstvo na zadnji poti, kolektivu Termika in Kurivo Ljubljana. Vsem darovalcem cvetja in vsem, ki ste se od njega v tako velikem številu poslovlili in nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih, najlepša hvala.

Zalujoči: mama, sestri Olga in Marica z družinama, bratje Stanko, Milan, Radko in Vinko z družinami ter brat Peter.

Zetina, Škofja Loka, Kranj, Hrastje, Voglje, Ljubljana

Zahvala

Ob težki izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, pradedu, brata in strica

Janeza Vodnika

Povelcovega ata

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje, sočustvovali z nami ter nam izrazili sožalje. Pristrčno se zahvaljujemo sosedom za izkazano pomoč, sindikatu Termike, sodelavcem LTH Škofja Loka za podarjene vence, č. g. duhovnikom za opravljeni obred in ganljive besede v farni cerkvi. Najlepša hvala tudi pevcem za zapete žalostinke. Vsem še enkrat najlepša hvala.

Zalujoči: žena Terezija, sinovi Janez in Slavko z družinama ter Franc in Pavel, hčerke Mici, Marjanca z družinama ter Francka in Julka

Brode, Sv. Duh, Poljane, 13. maja 1972

Zahvala

Ob težki in boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre, tete in svakinje

Angele Rozman roj. Fendo

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, zvonarjem, podjetju Elektro Kranj, sodelavcem SGP Projekt Kranj, kolektivu hotela Jelovica Bled, vsem za podarjene vence in cvetje ter za izrečena ustna in pismena sožalja. Nadalje se zahvaljujemo za nesebično pomoč v bolezni dr. Dragu Petriču in sestri Zinki. Pristrčna hvala č. g. župniku iz Senčurja za opravljeni obred in ganljive besede v farni cerkvi. Vsem še enkrat iskrena in pristrčna hvala.

Zalujoči: sin Janez z družino, hčerke Micka, Angelca in Kristina z družinama

Luže, Senčur, Bled, 12. maja 1972

Tatovi na rešetih

Sodnica občinskega sodišča v Skofji Loki Radojka Premrožič Cvetko je za odbornike skupščine pripravila zanimivo poročilo o tatvinah motornih vozil na območju loške komune. Poročilo zajema podatke iz leta 1970 in 1971 ter primerjavo letnih s povojnim obdobjem. Preden se lotimo števil, naj pomenimo, da ne bo govora o tatvinah v klasičnem pomenu besede, temveč predvsem o kaznivih dejanjih odvzema posameznih prometnih sredstev.

V letu 1970 so si nepridipravi »izposodili« 48 motornih vozil (5 avtomobilov in 43 mopedov). 19 primerov je obravnavalo občinsko sodišče, 8 okrožno sodišče in služba socialnega varstva (če so bili storilci mladoletniki ali otroci), kar 27 tovrstnih prekrškov pa je ostalo neraziskanih. Lani je postaja milica zabeležila 33 odvzemov motornih vozil, od katerih so jih na občinskem sodišču obravnavali 19 in pri okrožnem sodišču oz. službi socialnega varstva 6. Osem storilcev se ni dalo odkriti. Dokument nadalje pravi, da so organi javne varnosti našli vsa vozila — nekatera seveda razbita ali delno izropana.

Če pogledamo nekoliko nazaj, v bližnjo preteklost, bomo ugotovili, da je tja do leta 1956 tatiče najbolj mikalo kolo. Kasneje začne delež odvzetih biciklov naglo padati. Na njihovo mesto stopajo avtomobili in mopedi, katerih število je spričo naglo napredujoče motorizacije skokovito naraščalo. Krivci so večinoma vinjene osebe in mladoletni objestneži, ki po navadi nimajo voziškega dovoljenja. Zato je »izposojanje« dostikrat povezano z ne-

srečami, torej tudi s precejšnjo materialno škodo. Kazenski ukrepi zoper zlikovce so odločno premili, sodi avtorica informacije. Njeno trditev je podprl tudi komandir milice Škofja Loka, ki pravi, da navedena listina zapiše lažni vtis postopnega upadanja tatvin (33 lani, 48 leta 1970). Leta 1971 so namreč prišli na trg mali pony ekspresi, ki ne veljajo za motorna vozila, po katerih pa ljudje radi segajo, saj so zaradi enostavnosti upravljanja zoper priločni. Razen tega je opaziti naraščanje deleža ukradenih prometnih sredstev večjega »kalibra«. Letos, denimo, so zabeležili celo že tatvino avtobusa.

RIBOGOJNICA
BESNICA
PRODAJA

KARAMBOLIRAN
AVTO

citroen — mehari s
40.000 prevoženimi km.

Prodaja bo 28. maja od
10. ure dalje v Ribogoj-
nici.

Vagoni so iztirili

V torek popoldne je stalo na Hrušici na industrijskem tiru za nakladanje lesa 11 vagonov. Bili so spiti in podloženi z železno zagazdo. Bagerist Milan Pregelj je med nakladanjem s strojem po nesreči zadel enega od vagonov. Podloga zagazde je po-

stipila in kompozicija se je začela premikati proti železniški postaji Jesenice. Po 800 metrih vožnje sta čelna vagona iztirila, ker sta zavozila na zaprti raztirnik, ostali vagoni pa so se ustavili. Gmotna škoda znaša 12.000 dinarjev.

Voda je odnesla most

Zaradi močnega deževja v začetku tedna je močno narasel potok, ki teče skozi Gošteče pri Skofji Loki. Narasla voda je odnesla most v Go-

stečaj in močno poškodovala cesto III. reda. Zaradi tega je zaprt promet za vsa vozila na cesti Skofja Loka—Sora—Medvode.

Tatvina denarja

V torek popoldne je Franc Porenta iz Tomšičeve ulice v Kranju odšel za krajši čas v bližnjo gostilno. Stanovanje je zaklenil, a ko se je vrnil domov, je ugotovil, da mu je iz omare v spalnici izginila kuverta z denarjem. V njej je bilo 1380 dinarjev. Tatu še

niso izsledili, prav tako ni ugotovljeno, kako je prišel v stanovanje. Sumijo neznanega moškega in ženskega, ki sta ta dan po hišah nekaj prodajala. Porentov sosed ju je videl, da sta zavila tudi v oško-dovančovo hišo.

Izsiljeval prednost

V sredo popoldne je voznik osebnega avtomobila Matej Eržen iz Šutne vozil iz Kranja proti Kokrici. Ko je zavil na stransko pot, ki pelje proti kranjski vrtnarji, je izsiljeval prednost Jožetu Zaplotniku, ki je pripeljal iz Kokrice. Vozil sta trčili. Pri tem je bil Matej Eržen laže ranjen. Gmotna škoda na obeh vozilih znaša 12.000 din.

OŠ Lucijan Seljak in Preddvor prvaka

Osnovna šola Lucijan Seljak pri pionirkah in osnovna šola Preddvor sta letošnja prvaka v občinski pionirski rokometni ligi. Boji v obeh skupinah so bili kvalitetni in dokaj zagrizeni, saj je Lucijan Seljak le s točko razlike osvojil prvo mesto, med pionirji pa je Preddvor na prvem mestu z dvema točkama prednosti.

LESTVICA — PIONIRKE:

L. Seljak	10	8	1	1	80:36	17
Preddvor	10	8	0	2	63:38	16
Predoslje	10	6	0	4	82:39	12
F. Prešeren	10	2	2	6	51:85	6
Šenčur	10	2	0	8	38:62	4
S. Jenko	10	1	1	8	29:85	3

— PIONIRJI:

Preddvor	10	8	0	2	133:87	16
F. Prešeren	10	7	0	3	113:113	14
L. Seljak	10	6	0	4	136:108	12
S. Jenko	10	4	2	4	104:104	10
Predoslje	10	2	1	7	97:123	5
Šenčur	10	1	1	8	73:121	3

Razveseljivo je, da po vseh šolah načrtno delajo z mladimi rokometarji, kar pa se bo po vsej verjetnosti obrestovalo tudi pozneje, saj bodo kranjske ekipe lahko črpale igralce iz teh vrst.

Jutri Duplje : Križe

Tekmovanje v ljubljanski conski rokometni ligi gre h kraju. Rokometarji bi morali do konca prvenstva odigrati le še štiri kola. Največ možnosti za prvo mesto ima Tržič, kandidata pa sta še Kamnik in Olimpija.

V jutrišnjem kolu se bosta v Dupljah srečali ekipi Dupelji in Križev. Ker sta ekipi zelo izenačeni, se obeta zanimivo srečanje.

Rezultati — 17. kolo: Duplje : Slovan B 24:15, Alples : Križe 15:15, Tržič : Cosmos 22:15, Kamnik : Olimpija 17:14, Mokerc : Zagorje 18:15; 18. kolo: Slovan B : Tržič 10:13, Cosmos : Kamnik 15:9, Grosuplje : Alples 7:8, Olimpija : Hrastnik 13:11, Križe : Mokerc 8:7, Zagorje : Duplje 13:24. J. Kuhar

Gorenjska rokometna liga

Jesenice : Radovljica 30 : 16

Bojba za prvaka v I. gorenjski ligi ni več zanimiva. Rokometarji Seširja so si že štiri kola pred koncem zagotovili prvo mesto in s tem pravico na kvalifikacijah za LCRL. Tudi drugo mesto je že oddano, saj je ekipa kranjskih veteranov krepko zasidrana na tem mestu. Zanimiv boj pa bo za sredino lestvice; saj ima več ekip lepe možnosti za uspeh.

Rezultati: Sešir : Preddvor 24:8, Križe B : Tržič B 8:6, Kranj : Sava B 21:12, Jesenice : Radovljica 30:16, Kranjska gora : Zabnica 15:14.

LESTVICA:

Sešir	15	15	0	0	380:196	30
Kranj	15	13	0	2	276:173	26
Radovljica (—1)	15	9	0	6	249:233	17
Križe B	15	7	0	8	197:222	14
Preddvor	15	6	1	8	236:258	13
Tržič B	15	6	0	9	204:244	12
Jesenice	14	6	0	8	243:276	12
Kranjska gora (—1)	15	5	0	10	206:244	9
Sava	14	4	1	9	195:270	9
Zabnica	15	1	2	12	201:323	4

V II. gorenjski ligi — južna skupina je Sešir B kar s 24 goli razlike porazil Zabnico B, Sava C pa je bila uspešna v igri s Triglavom. Dijaškega doma spet ni bilo na tekmo.

Rezultati: Sešir B : Zabnica B 30:6, Besnica : Dijaški dom 10:0 w. o., Sava C : Triglav 42:12.

V vodstvu je še vedno Alples pred Besnico in Triglavom. —dh

V nedeljo Zlatorogov veleslalom

Zlatorogov veleslalom, ki ga v Vratih vsako leto maja organizirajo za smučarje, planince in člane smučarskih društev, so nameravali pripraviti prejšnjo nedeljo. Vendar pa so ga morali zaradi izredno slabega vremena in nevarnosti plazov preložiti na kasnejši čas. Zlatorogov veleslalom bo v nedeljo, 21. maja. Tekmovalci bodo startali pod Jugovo gradno v Vratih. D. S.

Milek in Kavčič na univerziadi

Kranjska atleta Milek Polde in Kavčič Izток se bosta 20. maja udeležila univerzitetnega prvenstva Jugoslavije v atletiki, ki bo tokrat na tartanskih tekmovališčih v Splitu. Oba bosta startala v svojih disciplinah; Milek v skoku v daljino, Kavčič pa v teku na 800 m. To tekmovanje je obenem tudi izbirno za svetovno univerzitetno prvenstvo, ki bo v Moskvi.

V vodstvu Sterle

Na prvenstvu Gorenjske med posamezniki je bilo odigranih že 11 kol, z desetim kolom se je začel II. krog (povratna srečanja). Položaj na tabeli je nejasen zaradi nekaterih odloženih in prekinjenih partij. Prvenstvo postaja izredno zanimivo, vsaj ima po treh porazih Sterle kar šest igralcev možnosti za prvo mesto.

Rezultati: VII. kolo: Krničar : Sterle 1:0, Hrovat : Džordžević 0:1, Harinski : Matjašič 0:1, Pristov : Mali odl., Prestrl prost

VIII. kolo: Džordžević : Harinski remi, Sterle : Hrovat 1:0, Mali : Krničar 1:0, Prestrl : Pristov 1:0, Matjašič prost

IX. kolo: Krničar : Prestrl 1:0, Hrovat : Mali 0:1, Harinski : Sterle 1:0, Matjašič : Džordžević remi, Pristov prost

X. kolo: Matjašič : Sterle 1:0, Harinski : Mali remi, Hrovat : Prestrl 0:1, Krničar : Pristov 1:0, Džordžević prost

XI. kolo: Pristov : Hrovat 1:0, Prestrl : Harinski prek., Mali : Matjašič odl., Sterle : Džordžević 1:0, Krničar prost.

Stanje po 11. kolu: 1. Sterle 7; 2. Prestrl 5,5(1); 3. Matjašič 5(1); 4.—5. Džordžević in Harinski 4,5(1); 6. Krničar 4,5; 7. Mali 3,5(3); 8. Hrovat 3; 9. Pristov 2,5(1). D. S.

Brzoturnir na Jesenicah

Na brzoturnirskem prvenstvu Gorenjske za mesec maj je bil turnir organiziran v šahovskem domu na Jesenicah. Med 20 igralci je zmagal Mali Slavko iz SD Lesce.

Vrstni red: 1. Mali 15,5, 2. Harinski 13,5, 3. Vrečko 13 (vsi SD Lesce), 4.—5. Korošec in Pavlin 12 (oba SD Jesenice), 6. Ravnik (SD Jes.) 11,5, 7.—9. Jan (SD Jes.), Hrovat in Prestrl (oba SD Lesce) 11, 10. Matjašič (SD Borec Kranj) 10 točk itd.

Naslednje odprto prvenstvo Gorenjske bo v Kranju 13. junija. D. S.

Osnovnošolci so tekmovali za atletski pokal

V organizaciji osnovne šole Simon Jenko iz Kranja so bile na stadionu Stanka Mlakarja kvalifikacije za atletski osnovnošolski pokal Slovenije. V dokaj zanimivem dvehurnem sporedu se je zvrstilo okoli 150 mladih atletov in atletinj iz sedmih osnovnih šol občine Kranj. Ekipno je imela največ uspeha osnovna šola France Prešeren, ki je zmagala v konkurenci pionirjev in pionirk. Med posamezniki sta bila najuspešnejša Lado Sofranievski (OS France Prešeren) in Ljuba Prestor (OS Stane Zagar), ki sta od atletskega kluba Triglav prejela tudi praktična darila.

REZULTATI:

PIONIRKE: 60 m: 1. Brezar (FP) 8,1; 2. Kisovec (LS) 8,8; 3. Novak (FP) 8,9; 300 m: Prestor (SZ) 42,5; 2. Sintič (FP) 46,5; 3. Oblak (FP) 48,8; višina: 1. Cicmil (LS) 130; 2. Stirn (FP) 130; 3. Traven (FP) 125; daljina: 1. Korošec (MV) 411; 2. Ječnik (SZ) 402; 3. Er-

žen (LS) 397; krogla: 1. Hrovat (FP) 10,39; 2. Mohinski (SZ) 9,29; 3. Zupanc (SJ) 9,39; troboj: 1. Cesen (SM) 126; 2. Jovanovič (SJ) 120; 3. Korenčan (FP) 119; 4 x 60 m: 1. France Prešeren 34,0; 2. Lucijan Seljak 34,6; 3. Stane Zagar 36,0 Ekipno: 1. OS France Prešeren; 2. OS Lucijan Seljak; 3. OS Stane Zagar;

Pionirji: 60 m: 1. Frantar (SM) 7,7; 2. Lederer (SJ) 7,8; 3. Celar (FP) 7,8 400 m: 1. Burja (FP) 58,5; 2. Kos (FP) 61,3; 3. Mohorič (SJ) 61,7; višina: 1. Mihaljinac (FP) 150; 2. Čalič (SJ) 150; 3. Roblek (MV) 145; daljina: 1. Sofranievski (FP) 583; 2. Skok (LS) 512; Zupančič (LS) 493; krogla: 1. Stupar (D) 11,04; 2. Valher (SJ) 10,64; Dolinšek (MV) 1042; troboj: 1. Rudež (LS) 127 t., 2. Praprotnik (FP) 111 t., 3. Mlakar (SJ) 101 t.;

Ekipno: 1. OS France Prešeren; 2. OS Lucijan Seljak; 3. OS Simon Jenko.

D. Zumer

Kegljanje

Prijateljski dvoboj

Na kegljišču Triglava so se v prijateljskem dvoboju pomerili kegljači Pirana in domača ekipa. V disciplini 8 x 200 lučajev so bili Triglavani premočan nasprotnik gostom, saj so jih premagali kar s 833 podrtimi keglji razlike. Med posamezniki je bil to pot najboljši Ambrožič z 965 podrtimi keglji.

Triglav 7471 (Kordež 896, Bregar 947, Cesen 936, Vehovec 961, inž. Prijon 906, Martelanc 947, Ambrožič 965, Jerreb 913).

Piran 6638 (Pahor 778, Udovc 838, Milič 796, Štrpin 837, Laboda 827, Svava 821, Kante 890, Alesio 878).

—dh

Zanimiv mednarodni kegljaški četverboj

Ljubitelji kegljanja v Kranju bodo spet prišli na svoj račun. Kegljjaški klub Triglav bo namreč v sredo in četrtek organizator zanimivega mednarodnega kegljaškega četverboja. V disciplini 8 x 200 lučajev se bodo v počastitev dneva mladosti pomerile ekipe: Volner-Werke Biberach (ZRN), International-Slovnaft Bratislava (CSSR), ekipa krožkov Tri-

glav ter prvo moštvo Triglava. V ekipi gostitelja pa ne bomo videli na delu najboljšega kranjskega kegljača Turka. Le-ta je na pripravah državne reprezentance, ki bo konec meseca v Splitu nastopila na svetovnem kegljaškem prvenstvu.

Spored tekmovalja: sredo, 24. maja, ob 15. uri in četrtek ob 14.30.

—dh

Uspeh podreških kegljačev

Kegljaški klub »Simon Jenko« deluje že dvanajsto leto. Majhen vaški klub, ki upravlja dvostezno kegljišče, se do sedaj ni ponašal s tekmovalnimi uspehi. Zato je ekipa mladincev pripravila toliko večje presenečenje z osvojitvijo drugega mesta na republiškem prvenstvu v Piranu. Ekipa, ki jo sestavljajo Milan Jeras, Janez Juvančič, Milan Stenovec in Jože Jeraj je podrla 1732 kegljev in za-

ostala za zmagovalcem, ekipo Ljubljane — Center, le za 6 kegljev. Z visoko uvrstitvijo so si pridobili pravico nastopa na državnem prvenstvu, ki bo 13. in 14. maja v Cakovcu.

Ekipa je brez trenerja in se za državno prvenstvo ni posebej pripravljala. Trenirajo dvakrat tedensko, veselijo se nastopa na državnem prvenstvu in upajo, da se bodo uvrstili na eno prvih mest.

—fr

V četrtek se je v Prištinu pričel tradicionalni mladinski festival bratstva in enotnosti. Sodelujejo mladi dvanajstih jugoslovanskih mest iz vseh republik. Pred odhodom na Kosmet smo tri mlade Kranjčane zaprosili za nekaj besed o tem velikem srečanju mladine.

Kranjčanke dobro odrezale. Lani smo bile četrte. Če mi je na festivalu ugajalo? Seveda! Drugače bi bila letos doma. Navezali smo stike z mladimi iz raznih koncev domovine, se pogovorili o naših interesih.

Tine Renko (25), kontrolor, vodja ekipe: Festival traja štiri dni. Program je dokaj pester saj poleg športnih tekmovanj vključuje tudi ogled Kosova, srečanje s prebivalci, kulturne prireditve, slikarske razstave, skratka, najrazličnejše dejavnosti mladine. Poleg športnikov, glasbenikov in slikarja, se je na festival odpravila tudi posebna delegacija mesta Kranja, ki se bo s predstavniki prijateljskih mest pogovarjala o delu mladinske organizacije in drugih aktualnih političnih in gospodarskih vprašanjih.

Jana Jocič (17), delavka v Iskri: »Na festival grem že drugič. Lani je bilo srečanje mladine v Bosanskem Samcu. Tekmovala bom v rokometu in upam, da se bomo tudi letos

Vladimír Torkar, (21), študent: »Festival bratstva in enotnosti je idealen kraj za sklepanje prijateljstva in srečanja ter pogovore z mladimi iz raznih krajev Jugoslavije. Športniki, tekmujem v košarki in atletiki, se zlasti lahko seznanijo z dejavnostjo športnih klubov širom po domovini, z njihovimi uspehi in s težavami.

Lani je kranjska ekipa v košarki zasedla prvo mesto. Letos odhajamo na pot s slabšo zasedbo, zato mislim, da bo že tretje mesto uspeh.

L. Bogataj

Pohod na Pristavo

Danes bodo po partizanskih poteh krenili na Pristavo učenci jeseniških osnovnih šol, dijaki srednjih šol, nekdanji borci in aktivisti. V četah in bataljonih bodo obiskovali spominska obeležja in se ob 12. uri zbrali na Pristavi, kjer jih bo pozdravil član sveta federacije Miha Marinko. Miha Marinko jim bo spregovoril o svojih srečanjih s Titom.

Letošnjega mladinskega in pionirskega pohoda grupe odredov, ki je najbolj množična manifestacija mladih v mesecu mladosti v jeseniški občini, se bo udeležilo 2500 mladih. D. S.

Svečana akademija

Druženopolitične organizacije in občinska skupščina Kranj bodo v torek, 23. maja, ob 18. uri v dvorani kina Center v Kranju pripravile svečano akademijo v počastitev 80-letnice rojstva maršala Tita. Na akademiji bo govoril član centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije Martin Košir, v kulturnem programu pa bo nastopil Partizanski invalidski pevski zbor iz Ljubljane. Z akademije bodo poslali v imenu občanov tudi čestitko tovarišu Titu za rojstni dan.

Druženopolitične organizacije in občinska skupščina Kranj vabijo, da se čimveč prebivalcev kranjske občine udeleži svečane akademije.

Veriga Lesce v teh dneh praznuje 50-letnico obstoja. »Vesel sem, da je Veriga z moderno tehnologijo danes največji proizvajalec verig v državi in da se lahko primerja z drugimi tovrstnimi proizvajalci v zahodni Evropi. Naš cilj je, da bi skupaj z Iskro osvojili novo proizvodnjo, in sicer kapilarnih čutil; regulatorjev za pralne in druge stroje. Želim si tudi, da bi se podjetje še naprej tako razvijalo kot doslej, da bi zgradili skladišča in še več novih stanovanj,« pravi direktor inž. Vinko Golc.

Rodil se je 1929, v Zasipu pri Bledu in je zdaj četrto leto direktor v Verigi. Pravi, da skoraj nima prostega časa. »Se lov, ki je bil včasih moj konjiček, sem moral pustiti.« A. Z.

OBIŠČITE NAS V NOVI TRGOVINI NA REČICI

NUDIMO VAM

- vrata vseh vrst
- obloge iz masivnega lesa
- opazne plošče za gradbeništvo
- iso-span lesobetonski zidaki

lip bled

TRGOVINA JE ODPRTA: OB TORKIH DO 18. URE, OB SOBOTAH DO 12. URE, OSTALE DNEVE PA DO 14. URE.

Nas naslov:
TRGOVINA lip bled REČICA, tel. 77-328, int. 9